

Rapport fra LRSK for Oslo og Akershus 2016–2017

*Isabellavarsler, Fornebu, Bærum 31.10.2016
Foto Morten Vang / fuglefoto.net*

Av

LRSK OA ved Øyvind Hagen

Utgitt desember 2020

<https://oa.birdlife.no/lrsk-rapporter>
ISSN 2535-7174

Rapport fra LRSK Oslo og Akershus for årene 2016 og 2017

Øyvind Hagen

Dette er den 30. rapporten fra lokal rapport- og sjeldenhetskomité for Oslo og Akershus (LRSK OA). Rapporten publiseres utelukkende i digital form. Forrige rapport ble publisert og tilgjengeliggjort på foreningens hjemmesider (heretter omtalt som NOFOA) i november 2020. Rapportene kan lastes ned fra følgende adresse: <https://oa.birdlife.no/lrsk-rapporter>

LRSK OA - sammensetning og arbeid

Siden forrige rapport er det ikke foretatt endringer i komitéens sammensetning som da fremdeles består av Øyvind Hagen (sekretær), Andreas Gullberg, Sindre Molværsmyr og Anders Braut Simonsen.

Jobben med å ta igjen etterslepet på LRSK-rapportene skrider fremover og vil fortsette å ha høy prioritet i komitéens arbeid frem til vi er i mål. Denne rapporten representerer den fjerde publikasjonen i rekken av valgt format der vi presenterer to år av gangen. Dermed gjenstår det kun en rapport til som vil dekke 2018 og 2019, så skal vi etter planen være a jour og forhåpentligvis kunne starte å publisere årlige rapporter f.o.m 2020 igjen.

Rapportering

All rapportering, behandling og kvalitetssikring av observasjoner foregår i dag i artsobservasjoner.no (heretter omtalt som AO). Selv om man skulle velge å legge inn sine observasjoner på NOFOA, og som da automatisk overføres til AO, må man uansett til AO for å kunne skrive rapporter til sjeldenhetskomitéene (LRSK og NSKF), og det er her dialogen mellom rapportører og komitéene vil foregå.

Funn av arter som krever beskrivelse er i utgangspunktet kun inkludert i rapporten dersom beskrivelse er mottatt og godkjent, men vi gjør oppmerksom på at komitéen kan godkjenne funn uten at rapportør trenger å sende inn en egen beskrivelse, for eksempel i tilfeller der det foreligger god dokumentasjon i form av lydopptak eller bilder. Faktisk er jo dette noe som skjer i ganske så stor og økende grad ettersom det i dag lastes opp mye god fotodokumentasjon på observasjoner som registreres. På en annen side har også komitéen anledning til å etterspørre beskrivelse for funn som i utgangspunktet ikke inngår i rapporteringslisten i de tilfellene det er spesielle funnomstendigheter som tilsier dette. Funn som ikke krever beskrivelse er i all vesentlig grad hentet fra observasjoner lagt inn på AO (inkl. funn overført fra NOFOA).

Rapporteringsliste

Hvilke arter som ønskes rapportert til LRSK og NSKF vedlikeholdes i dag helt og holdent i AO. Dette er informasjon som observatørene selv slipper å forholde seg aktivt til da AO finner ut av dette fortløpende under registrering. Se appendix 1 for hvordan dette synliggjøres både under registrering og ved visning av observasjoner i AO. Det er likevel enkelte observasjoner som ønskes rapportert til LRSK som ikke fanges opp av AO. Hekke- og innlandsfunn er to eksempler på dette, og vi har listet opp hvilke arter dette gjelder for i appendix 3. Det kan også være spesielt store antall, en sjelden aldersklasse eller andre uvanlige omstendigheter knyttet til en observasjon som gjør at vi finner den verdig for publisering. Selv om slike observasjoner ikke markeres spesielt i AO vil vi i LRSK etter beste evne forsøke å plukke opp disse og ta de med i rapportene. I rapportene vil det alltid fremgå hva som kvalifiserer en observasjon til å bli inkludert. Komitéen vil altså ikke lenger publisere rapporteringslisten i sin helhet men der vi finner det hensiktsmessig vil vi redegjøre for endringer (da gjerne i artsomtalen i rapportene).

Tips til rapportørene

Ved innlegging av observasjoner så vil vi generelt oppfordre rapportørene om å legge inn så mye informasjon som mulig. Dette øker verdien på observasjonen og hvordan den kan brukes i ulike sammenhenger senere (der utarbeidelse av LRSK-rapporter bare er ett eksempel). Videre bør tilleggsinformasjon i så stor grad som mulig legges inn der den hører hjemme i registreringsskjemaet, som for eksempel i feltene for kjønn, alder og aktivitet. Spesielt er **aktiviteter knyttet til hekking** verdifulle å få inn her, da dette gjør det enklere for LRSK å søke opp disse enn om informasjonen noteres som en generell kommentar. En annen type informasjon LRSK kan ha spesiell interesse av er observasjonstidspunkt og trekkretning for fugler på trekk. Dersom det foreligger flere observasjoner av en art på samme dato kan denne typen tilleggsinformasjon være av avgjørende betydning for å vurdere om det er samme eller ulike individer som er observert.

Rapportens oppbygning

Systematikk

På lik linje med norsk faunakomiteé for fugl (NFKF) og norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF) følger også denne rapporten anbefalingene fra Association of European Records and Rarities Committees – Taxonomic Advisory Committee (AERC-TAC) når det gjelder taksonomisk status. **Endringer er dog nært forestående.** I november 2020 besluttet NOFs sentralstyre at IOC World Bird List fremover vil bli den gjeldende taksonomi og systematikk for alt NOFs arbeid. Dette vil selvsagt medføre en rekke endringer, men det er ikke forventet at arbeidet med å gjennomføre overgangen (bl.a på AO) vil skje før litt ut på nyåret. Vi vil derfor holde oss til den gamle taksonomien i denne og neste rapport (2018-2019) før vi går over til den nye f.o.m 2020.

Artsbenevnelser

Hver artsomtale i rapporten starter med norsk navn etterfulgt av det vitenskapelige navnet. For arter som er plassert i kategori E (se appendix 2) vil det norske navnet stå i klammer. For noen av de mer sjeldne artene følger etter navn totalt antall funn som er gjort av arten i parentes - først totalt antall funn frem til årene rapporten gjelder for, deretter antall funn i 2016 og til slutt antall funn i 2017. Funn er som regel ensbetydende med individer. Helt til høyre står det hvilke type funn som presenteres. Dette kan dreie seg om tid av året det presenteres funn fra eller andre ting som for eksempel hekkefunn, innlandsfunn og spesielt høye antall. For nasjonale sjeldenheter som skal vurderes av NSKF vil det stå NSKF der.

Tartarpiplerke *Anthus richardi* (12/12 - 2/2 - 1/3) Alle funn

2016 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 2.11 (Johan Koren, Hans T. Schaanning). 1 ind. Hvervenbukta, Oslo 10.11 (Anton Berg mfl.).

2017 3 1K Grinijordene, Bærum (*Waldermar Trane, Kent Nilsson mfl.).

Eksempel på artsomtale. Etter norsk og vitenskapelig navn kommer, for spesielt sjeldne arter, tall for antall funn, som vist over. Her viser tallene at det foreligger 12 funn av 12 individer før denne rapportperioden, 2 funn av 2 individer i 2016 og 1 funn av 3 individer i 2017. Helt til høyre vises hvilke type funn av arten som inkluderes i rapporten. Deretter presenteres funnene. Helt til venstre vises da hvilket år observasjonene som listes opp er fra. Hovedobservatøren(-e), altså de som var med på å oppdage fuglen(-e), er markert med en asterisk foran navnet i de tilfellene også andre observatører er listet opp. Dersom en art har svært mange funn innenfor et år vil vi i enkelte tilfeller gi en summarisk presentasjon av disse. Det vil også i varierende grad gis en beskrivelse av en arts forekomst og gjerne sette observasjonene inn i en historisk sammenheng.

Forkortelser og bruk av tall

Det er kun i liten grad benyttet forkortelser i artsgjennomgangen. De få som går igjen er følgende: Ind. = individ(-er), ua. = underart, mfl. = med flere, M = hann (male), F = hunn (female), OA = Oslo og Akershus, NØ = Nordre Øyeren Naturreservat.

Antall for funn og individer er forsøkt konsekvent skrevet med tall og ikke bokstaver.

Angivelse av alder

Alder på fuglene kan oppgis ved å følge kalenderåret. Her vil en 1K være en fugl i sitt første kalenderår, 2K en fugl i sitt andre kalenderår, 2K+ en fugl i sitt andre kalenderår eller mer, osv. En fugl som hakket seg ut av egget sommeren 2014 vil da frem til den 31. desember 2014 være en 1K-fugl mens 2K vil være korrekt benevnelse for samme fugl den 1. januar 2015. En annen måte å angi alder på er basert på fuglenes drakt. Her brukes følgende benevnelser: Pullus = unger som er nakne eller i dundrakt, juvenil = fugl i sin første fullstendige fjærdrakt, subadult = fugl i en mellomfase mellom juvenil og adult (for store fugler som for eksempel kongeørn kan dette spenne over mange år), immature = juvenil eller subadult, adult = fugl med ferdig utviklet voksen fjærdrakt.

Takk!

Som vi har sagt tidligere - innsamling av observasjoner er en felles dugnad og det er den kollektive innsatsen med store og små bidrag som løfter vår kunnskap om fuglefaunaen i fylkene våre og muliggjør utgivelsen av rapporter som denne. Så takk til alle - dere vet selv hvem dere er! Så skylder vi også denne gangen en ekstra takk til de som har tatt seg bryet med å sende inn beskrivelser der det har vært nødvendig og ikke minst til de som har bidratt med bilder til rapporten.

*Bieter, Årstad, Nannestad 19.05.2017. Foto: Erlend Bratlien.
Bildet er redigert med fotografens tillatelse.*

Fugleårene kort oppsummert

2016

Vi starter helt i nord der Mjøsa kunne by på både islom og grønlandsmåke i januar. Utover det gav årets første måned også mulighet for gjensyn med et par kaspimåker som hang igjen fra fjoråret. Med vårsola i april kom så årets første og eneste glente, en spennende kjerrhauk i form av en hybrid mellom myr- og steppehauk, 2 svartehavsmåker samt to av årets store høydepunkter i form av en flott stellerand hann og OAs første dverglerke. Mai brakte med seg en pen flokk på 10 boltit, sitronerle, egretthege og den første av 2 silkehegrer vi skulle bli tilgodesett med dette året. Vår 2. tereknsnipe gjestet Årnestangen en dag i juli. Stork, rovterne, dvergfluesnapper og 2 busksangere var ellers blant sommerens høydepunkter. Det ble en ganske mager høst for sjøfugl med en fjelljo i september som beste fugl. De aller fleste var nok uansett opptatt med alle haukuglene som satt rundt omkring i det som ble den største invasjonen vi har hatt av arten. 5 lappugler ble det også i løpet av året. Ellers kan vi trekke fram dvergsvane, turteldue og 2 gulbrynsangere før vi står igjen med to virkelige godbiter. Vårt 2. funn av rødhalevarsler (eller 1. funn av underarten isabellavarsler om man vil) og vårt etterlengtede 1. funn av dvergspurv.

Stellerand, Elnestangen, Asker 09.04.2016. Foto: Jostein Myre.

2017

For de som ikke hadde sett seg mette på haukugler var det gode muligheter for å fortsette med dette et godt stykke inn i det nye året. 3 lappugler ble det også, denne gangen også syngende individer. Det skulle bli 3 nye arter for OA i 2017. Rødtoppfuglekonge var en av de, og her fikk vi både et syngende individ i mai og et sent funn i desember. Nordre Øyeren vartet opp med de to andre førstefunnene, både natthege og rødhodeand. Om vi tar med 3 egretthege og en praktærfugl så har vi oppsummert det viktigste som skjedde innenfor disse to artsgruppene. På rovfuglfronten så fikk vi igjen både glente og svartglente, mens kjerrhaukene bød på enghauk og ikke mindre enn 4 steppehauk. Av sangere var elvesanger, 2 busksanger, østsanger og 3 gulbrynsanger, hvorav en av de på våren, det mest spesielle. Vi fikk også nok et hekkefunn av dvergfluesnapper. Årets mest sjeldne vader ble vårt 2. funn av hvitbrystlo ute på mudderet ved Årnestangen. Boltit har etterhvert blitt mer som forventet, men er like fullt verdt å nevnes. 2017 kan ellers skilte med en pen liste terner med både dvergterne, rovterne, svarterne og splitterne. Av måker ble beholdningen mer beskjedent med 2 grønlandsmåker og en polarmåke. Sjøfuglhøsten brakte med seg godbiter som islom, havlire og polarsvømmesniipe. Et par hardtarbeidende observatører fikk med seg tartarpiplerke og svartstrupe i løpet av året mens det ved et gårdsbruk i Nannestad dukket opp eksotiske godbiter som bieter og pirol.

Artsgjennomgang

Dvergsvane *Cygnus columbianus* (60/140 - 2/3 - 0) Alle funn

- 2016 2 adult trekkende mot SV Koksa, Fornebu, Bærum 7.11 (Simon Rix). 1 adult Bukkesandleira, NØ, Fet 4.12 (Knut Eie).

Etter en full gjennomgang av statistikken for dvergsvane har antall funn blitt korrigert ned til 60 frem t.o.m 2015. Det er ingen funn som har blitt underkjent som følge av gjennomgangen, det er kun noen feil i selve bokføringen som er rettet opp. Etter å ha gått gjennom materien kan vi oppsummere noen av funnene slik:

- Statistikken starter med et funn fra NØ i april 1964. Det er helt sikkert eldre funn enn dette fra våre fylker, men i LRSK-kartoteket er dette det første.
- Bak de 60 funnene skjuler det seg totalt 140 individer.
- Antall funn innenfor et år har aldri være høyere enn 4, mens vi de siste 10 årene ikke har hatt årganger med mer enn 2 funn. Så dvergsvane har helt klart blitt noe mer sparsommelig opptredende hos oss.
- De største antallene finner vi også litt tilbake i tid. 19 individer er årsrekord og har faktisk inntruffet 3 ganger, i 1976, -84 og -88. De siste årenes funn har nesten utelukkende dreid seg om enkeltindivider eller par.
- De to funnene listet over for 2016 var faktisk de første fra høsten på 6 år, men historisk sett har vi en ganske jevn fordeling mellom vår- og høstfunn.
- Totalt sett ser månedfordelingen slik ut: Januar 1, februar 3, mars 12, april 13, mai 1, juni - september 0, oktober 8, november 21, desember 7. Dette summerer til 66 hvilket betyr at enkelte funn strakk seg over flere måneder.

Sangsvane *Cygnus cygnus* Hekkefunn

- 2016 1 par (5 unger) Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 28.4-4.8 (Simon Rix mfl.). 1 par (2 unger) Kongsrudtjernet, Skedsmo 19.7 (Øyvind Hagen). 1 par (7 unger) Haugermåsan, Maridalen Oslo 19.8-3.10 (Simon Rix).
- 2017 1 par (8 unger) Haugermåsan, Maridalen, Oslo 2.5-14.9 (Simon Rix mfl.). 1 par rugende Tresjøene og Abbotjerna, Nes 4.5 (Svein Dale). 1 par rugende Faltjennet - Geitsvelta, Nes 6.-27.5 (Ole Vignes, Håkan Billing, Øyvind Hagen mfl.). 1 par (4 unger) Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 10.5-15.9 (Simon Rix, Haakon F. Stenersen mfl.). 1 par (3 unger) Triungsvann, Oslo 20.5-17.9 (Edna Mosand). 1 par (5 unger) Kongsrudtjernet, Skedsmo 24.5 (Øyvind Hagen). 1 par rugende Skrukkelisjøen, Hurdal 1.6 (Svein Dale). 1 par (2 unger) Svensjøen, Aurskog-Høland 12.6 (Svein Dale).

Henholdsvis 3 og 8 hekkepar for de to årene hvilket treffer ytterkantene for variasjonen vi har sett de siste 8 årene.

Sædgås *Anser fabalis* Alle funn

- 2016 2 ind. Eie, Nes 12.3 (Knut Eie). Opptil 152 ind. (ua. fabalis) Horgen, og Udnes, Nes 14.3-4.4 (Simon Rix mfl.). 2 ind. Nordre Hammaren, Sørumsund 2.4 (Svein Dale). 1 ind. (ua. rossicus) Nordre Bunes, Kragtorpvika, Aurskog-Høland 28.4 (Simon Rix). 1 ind. (ua. rossicus) Bjørkelangsjøen, Aurskog-Høland 28.4-3.5 (Simon Rix, Stig Helge Basnes).

90 ind. (ua. *fabalis*) Flakstadmåsan og Vangsmo, Nes 26.-29.8 (Simon Rix, Nils Einar Ladegård). 1 ind. Svellet, NØ, Fet 12.9 (Simon Rix). 129 ind. (ua. *fabalis*) Horgen og Udnnes, Nes 12.-29.9 (Simon Rix, Rune Zakariassen). 1 ind. (ua. *fabalis*) Snekkervika, NØ, Rælingen 1.-10.10 (*Reidar Myhre, Thomas Sæther, Simon Rix). 6 ind. (ua. *fabalis*) Nordre Bunes, Kragtorpvika, Aurskog-Høland 12.10 (Simon Rix). 12 ind. (ua. *rossicus*) Åkrene, Lillestrøm 21.10 (Simon Rix). 1 ind. (ua. *fabalis*) Nordre Bunes, Kragtorpvika, Aurskog-Høland 27.10 (Simon Rix). 1 ind. Rossholmleira, NØ, Fet 6.11 (Knut Eie).

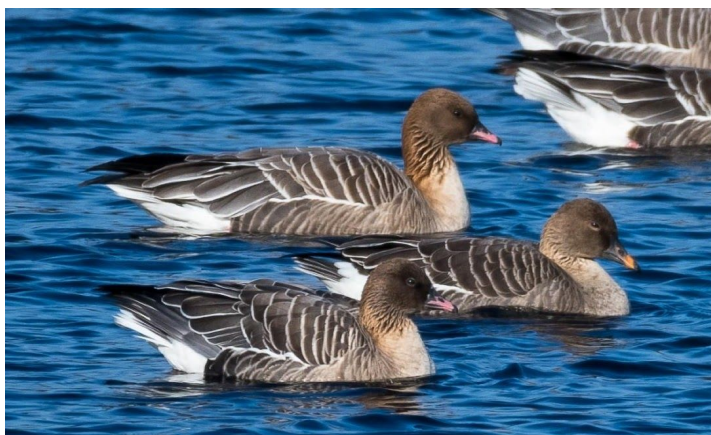
Maksantallet angitt over for vårtrekket ved Horgen/Udnnes inntraff 18.3.

De første fuglene på høsttrekk ble via GPS-plott registrert allerede 14. august fra skogsområdene vest for Hurdalssjøen. 2 fugler gav da signaler fra sine GPS-sendere, men hvor mange fugler det var snakk om totalt vites ikke da fuglene ikke ble observert. Det er dog veldig interessant å få dokumentert at fuglene opptrer i våre områder så tidlig på sitt høsttrekk.

- 2017 4 ind. Vall, Sørumsund 2.1 (Bjørn Harald Larsen). 9 ind. (ua. *rossicus*) Eidsvoll, Vormo, Eidsvoll 2.-5.1 (Bjørn Harald Larsen mfl.). Opptil 11 ind. (ua. *rossicus*) Skirset, Nes 2.-15.3 (Simon Rix). 5 ind. (ua. *rossicus*) Kjelle, Blikrudmåsane, Aurskog-Høland 3.3-6.5 (Stig Helge Basnes, Simon Rix mfl.). Opptil 129 ind. (ua. *fabalis*) Horgen og Udnnes, Nes 12.3-1.4 (Egil Ween, Simon Rix mfl.). 5 ind. (ua. *fabalis*) Kjelle, Blikrudmåsane, Aurskog-Høland 27.3-4.4 (*Stig Helge Basnes, Simon Rix). 1 ind. (ua. *rossicus*) Maridalsvannet, Maridalen, Oslo 31.3-1.4 (*Per Holmen, Halvard Hauer mfl.). 30 ind. (ua. *fabalis*) Grøndalsmåsane, Ullensaker 1.9 (Simon Rix). 16 ind. (ua. *fabalis*) Aurstadmåsane, Nes 1.9 (Simon Rix). 51 ind. (ua. *fabalis*) Flakstadmåsane, Nes 4.9 (Simon Rix). Opptil 136 ind. (ua. *fabalis*) Udnnes, Nes 7.-30.9 (Simon Rix mfl.). 110 ind. (ua. *fabalis*) Flakstadmåsane, Nes 19.9 (Ken Adelsten Jensen).

Våransamlingen av *fabalis* i Nes på våren var som mest tallrik den 15. mars med 129 individer. På høsten var de innoim igjen og ble registrert ved flere lokaliteter i Ullensaker og Nes. Det er nok helt sikkert mange av de samme individene som er involvert, der maksnoteringen på 136 individer falt på den 15. september.

Småflokker streifende rundt i januar er uvanlig. Funn i januar har forekommet en håndfull ganger tidligere, senest i 2010, men det har aldri vært annet enn enkeltindivider.

Venstre: Sædgås ua. *rossicus*, flankert av kortnebbgjess, Maridalsvannet, Oslo 01.04.2017.

Foto: Eric Francois Roualet.

Høyre: Sædgås ua. *fabalis* Horgen, Nes 20.03.2016. Foto: Jostein Bærø Engdal.

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus* Desember - 20. mars, juni - august

- 2016 1 ind. Horgen, Nes 14.-17.3 (Simon Rix mfl.). 3 ind. Nordre Horgen, Horgen, Nes 18.3 (Simon Rix). 2 ind. trekkende mot N Hvitsten, Vestby 19.3 (Stig Johan Kalvatn). 100 ind. trekkende mot N Maridalen, Oslo 20.3 (Simon Rix, Per Christian Moan). 110 ind. trekkende mot NØ Nesoddtangen, Nesodden 20.3 (Bård Bredeesen). 1 ind. Fornebu, Bærum 1.6 (Geir Birkeland).

Fuglene ved Horgen hadde tatt følge med taigasædgjessene og sto nok foran et viktig veivalg for ikke å ende opp dypt inne i midtskandinaviske skogsområder. Fuglene som ble sett trekkende fra Nesodden og Maridalen den 20.3 var nok de samme fuglene med litt avvik i estimat av antall.

- 2017 1 2K Glomma, Udnes, Nes 2.1 (Bjørn Harald Larsen). 1 ind. Eidsvoll, Vormå, Eidsvoll 3.1 (Rune Zakariassen). 2 ind. Tonsåker, Vormå, Eidsvoll 5.1 (Simon Rix). 1 ind. Skirset, Nes 2.-3.3 (Simon Rix). 1 ind. Bråten, Horgen, Nes 12.-15.3 (Egil Ween, Simon Rix mfl.). 1 ind. Bygdøy, Oslo 13.-15.3 (Halvard Hauer, Rune Zakariassen mfl.). 5 ind. Gørrelva, Vålermåsan, Aurskog-Høland 17.3 (Kjetil Hauger). 65 ind. Glomma ved Årnes, Nes 19.3 (Jonas Langbråten). 46 ind. Bråten, Horgen, Nes 20.3 (Simon Rix). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 8.-24.6 (Per Holmen mfl.). 1 ind. Frognerkilen, Oslo 18.6-25.7 (Anders Braut Simonsen mfl.). 1 ind. Svellet, NØ, Fet 12.8 (Trond Aspelund, Kirsten Trostad).

Funn midtvinters i Eidsvoll skiller seg ut som det mest uventede funnet her.

Tundragås *Anser albifrons* (80 - 8 - 6) Alle funn

- 2016 1 ind. (ua. albifrons) Kragtorpvika, Aurskog-Høland 8.4 (Simon Rix). 1 2K (ua. albifrons) Skjælholmene og Husbergøya, Nesodden 1.-6.5 (Andreas Gullberg mfl.). 1 2K (ua. albifrons) Østensjøvannet, Oslo 23.-25.5 (Anne Kari Norland mfl.). 1 ind. Svellet, Merkja og Rossholmen, NØ, Fet 18.9-3.10 (Stig Helge Basnes, Knut Eie mfl.). Opptil 7 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 17.10-5.11 (Kim Daniel Hansen, Truls Aas, Kristoffer Bøhn mfl.). 5 ind. Kragtorpvika, Aurskog-Høland 19.10 (Simon Rix). 1 1K Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 19.10 (Simon Rix). 5 ind. (ua. albifrons) Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 27.10 (Simon Rix).

Flokken på 5 individer som ble sett på to ulike lokaliteter i Aurskog-Høland med noen dagers mellomrom kan godt ha vært de samme fuglene, men vi har valgt å la de stå som separate.

- 2017 4 ind. (ua. albifrons) Årnestangen, NØ, Rælingen 22.-24.3 (Rune Zakariassen, Erling Hobøl, Simon Rix mfl.). 1 2K (ua. albifrons) Horgen, Nes 31.3-1.4 (*Simon Rix, Ken Adelsten Jensen mfl.). 1 ind. (ua. albifrons) Hovindammen, Valle Hovin, Oslo 4.-18.5 (John Sandøy, Jan Olav Nybo mfl.). 1 adult (ua. albifrons) Bonnebukta, Frogn 26.5 (Arvid Olsen). 1 3K+ (ua. albifrons) Hvervenbukta, Oslo 8.6 (Carsten Lome). 1 2K+ (ua. albifrons) Svellet, NØ, Fet 4.-10.9 (Simon Rix mfl.). 1 ind. (ua. albifrons) Åkrene, Fet 15.10 (Øyvind Hagen, Trude Starholm mfl.).

Observasjonene ved Bonnebukta og Hvervenbukta lot seg enkelt identifisere til samme individ basert på buktegninger.

Venstre: Tundragås ua. albifrons, Østensjøvannet, Oslo 24.05.2016. Foto: Anne Kari Norland.
Høyre: Tundragås ua. albifrons, Åkrene, Fet 15.10.2017. Foto: Øyvind Hagen.

Stripegås *Anser indicus* (12/15 - 1/1 - 0) Alle funn

2016 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 3.6-11.9 (Anders Braut Simonsen, Anne Kari Norland mfl.).

De nordiske sjeldenhetskomiteene, NSKF inkludert, ble høsten 2020 enige om å flytte stripegås fra kategori E til C (se ref. [1]). Bakgrunnen for dette er at majoriteten av de fuglene som dukker opp i Norden antas å stamme fra en livskraftig forvillet bestand i Nederland. Så med virkning fra 1995 vil alle stripegjess som ikke beviselig har annet suspekt opphav havne i kategori C. Dette gir oss statistikken vist over for perioden 1995 frem til 2017, mens vi heretter vil føre eget regnskap for fuglene som forblir i kategori E, hvilket frem til nå vil si totalt 8 funn av 12 individer.

Grågås x kanadagås *Anser anser x Branta canadensis* Alle funn

2016 Opptil 5 ind. Østensjøvannet, Oslo 1.1-4.7 (Audun Skrindo mfl.). 1 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 24.1 (Halvard Hauer). 2 ind. Hengsenga, Bygdøy, Oslo 16.3 (Anders Braut Simonsen). 1 ind. Sørkedalselvas utløp, Bogstadvannet, Oslo 30.3 (Bjørn Tennøe). 1 ind. Nakkholmen, Oslo 13.4 (Kristoffer Bøhn). 1 ind. Glomma v/ Sørumsand (Bingsfossen - Hammeren), Sørum 22.4 (Marie Elisabeth Roll-Hansen). 1 ind. Bygdøy, Oslo 10.5 (Eric Francois Roualet). 1 2K+ Killingen Øst, Killingen, Oslo 14.7 (Kjell Isaksen, Øystein Skjær Kolseth). 1 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 17.7 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 3.-13.8 (Jan Olav Nybo, Simon Rix mfl.). Opptil 5 ind. Svellet og Årnestangen, NØ 15.8-18.9 (Eric Francois Roualet, Erling Hobøl, Knut Eie). 1 ind. Horgen, Nes 27.9 (Simon Rix). 6 ind. Midsjøvannet, Ski 2.-7.10 (Jerry Skogbeck). 5 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 16.-19.10 (Jerry Skogbeck mfl.). 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 30.10 (Jerry Skogbeck). 5 ind. Ringnes, Ås 26.11 (Carsten Lome). 1 ind. Slorene, Oppegård 26.11 (Carsten Lome).

Av de 5 individene som var maksantallet ved Østensjøvannet i Oslo var det kun en som var tilstede under mesteparten av perioden.

2017 1 ind. Bygdøy, Nakkholmen og Frognerparken, Oslo 14.3-3.5 (Simon Rix, Asgeir Askeland, Stein Edward James Grønning mfl.). 4 ind. Østensjøvannet, Oslo 19.3-30.5 (Edna Mosand, Anne Kari Norland mfl.). 2 ind. Årungen, Ås 26.-27.3 (Kari Boger, Hilde Lafjell). 1 ind. Bogstadvannet, Oslo 27.3-14.4 (Jan Olav Nybo, Bjørn Tennøe). 1 ind. Skjervan, Maridalen, Oslo 4.4 (Simon Rix). 1 ind. Sognsvann, Oslo 20.4-2.5 (Sindre

Molværsmyr). 4 pulli Vækerø, Bestumkilen, Oslo 13.5 (Reidar Myhre). 5 1K Sollerudstranda, Oslo 20.-21.7 (Runa S. Madsen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 24.7-18.8 (Erling Hobøl mfl.). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 2.8 (Øystein Hegge). 4 ind. Rensedammen, Ski Sentrum, Ski 4.-10.8 (Per-André Torper). 2 ind. Glittedammen, Bærum 26.8 (Ann Torill Halvorsen). 4 ind. Glomma, Udnæs, Nes 8.9 (Simon Rix, Rune Zakariassen). 1 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 15.9 (Simon Rix). 4 1K Lilleøya, Fornebu, Bærum 16.9 (Simon Rix). 1 ind. Fossum, Bærum, Bærum 17.9 (Edna Mosand). Opptil 4 ind. Engervannet, Bærum 17.-29.9 (Bjørn Olav Tveit mfl.). 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 8.10 (Stig Nesbø). 4 1K Norddal, Sørkedalen Skole, Oslo 11.10 (Simon Rix). 3 ind. Nebbursvollen, Skedsmo 12.-13.10 (Terje Skibakk, Knut Lindh). 4 ind. Bogstadvannet, Oslo 21.10 (Kjell Isaksen). 3 ind. Langvannet, Lørenskog 23.10 (Geir Høen).

Kullet på 4 fra Bestumkilen sto nok bak de fleste av observasjonene ved diverse lokaliteter utover høsten. Totalt sett kan det vel dreie seg om et 20-talls ulike individer gjennom året.

Kanagås x grågås pullus, Bestumkilen, Oslo 13.05.2017. Foto: Reidar Myhre.

[Snøgås] *Chen caerulescens* Alle funn

2016 1 ind. Haugrim, Aurskog-Høland 26.3 (Kjetil Hauger).

Fuglen holdt seg sammen med kortnebbgjess og var sannsynligvis samme individ som ble observert i samme selskap ved Starene i Hedmark og etterhvert også i Trøndelag. Om det også var samme fugl som senere hadde byttet reisefølge til hvitkinngjess på rasteplassene i Nordland og til slutt endte opp på Svalbard, der en fugl ble observert 25. mai, blir rene spekulasjoner.

Hvitkinngås *Branta leucopsis* Desember - mars

2016 4 ind. Østensjøvannet, Oslo 1.1-31.3 (Audun Skrindo mfl.). 1 ind. Langvannet, Lørenskog 2.-21.12 (Geir Høen mfl.). 3 ind. Østensjøvannet, Oslo 5.-31.12 (Rune Zakariassen mfl.).

De første fuglene på vårtrekk dukket opp 20. mars.

2017 3 ind. Østensjøvannet, Oslo 1.1-26.2 (Ken Adelsten Jensen, Eli Sørensen mfl.). 1 ind. Langvannet, Lørenskog 1.-25.1 (Andreas Gullberg mfl.). 9 ind. Løken, Nes 21.1 (Svein Dale). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 3.-31.12 (Jan Erik Haugen mfl.). 2 ind. Bjørvika, Oslo 10.-25.12 (Jan Erik Haugen mfl.).

Som vanlig kan Østensjøvannet vise til vinterfunn. Funn av 9 individer oppe i Nes i januar er mer uvanlig. Den ene av de 2 fuglene i Bjørvika ble funnet død den 19. desember. De første fuglene på våtrekk dukket opp 13. mars.

Ringgås *Branta bernicla* Alle funn

- 2016 2 ind. (ua. hrota) Raudsekkene, Nakkholmen, Oslo 25.6 (Andreas Gullberg). 1 ind. (ua. bernicla) Nitelva (Leirautløp - Tuentangspissen), NØ, Rælingen 21.-30.10 (*Simon Rix, Christoffer Aam Ingvaldsen mfl.). 1 ind. (ua. bernicla) Langøyene, Nesodden og Fornebu, Bærum 26.10-1.11 (Fredrik Helverschou, Bjørn Olav Tveit mfl.).
- 2017 1 2K (ua. bernicla) Østensjøvannet, Oslo 17.-21.3 (Ellen Askum, Anne Kari Norland mfl.). 1 ind. (ua. bernicla) Østensjøvannet, Holstad, Ås 21.3 (Kim Daniel Hansen, Truls Aas). 1 2K (ua. bernicla) Bygdøy kongsgård, Bygdøy, Oslo 24.-25.3 (Halvard Hauer, Anders Braut Simonsen mfl.). 1 2K (ua. bernicla) Maridalsvannet Nord, Maridalen, Oslo 26.3 (Simon Rix mfl.). 1 ind. Hvalstrand, Asker 16.4 (Niels Snedstrup). 1 2K (ua. bernicla) Storøya, Fornebu, Bærum 22.4-28.5 (Per Holmen mfl.). 1 ind. (ua. bernicla) Bukta i NV, Borøya, Bærum 6.5 (Morten Bergan). 1 2K (ua. bernicla) Østensjøvannet, Oslo 18.5-17.6 (Anne Kari Norland mfl.). 37 ind. (ua. hrota) Gåsungene, Bærum 22.5 (Kjetil Johannessen). 400 ind. trekkende mot NØ Engelsrud, Maridalen, Oslo 27.5 (Simon Rix). 300 ind. trekkende mot SV Snarøya, Bærum 27.5 (Morten Bergan). 1 ind. Gåsungene, Bærum 3.6 (Morten Bergan, Geir Sverre Andersen). 1 ind. (ua. bernicla) Svellet, NØ, Fet 16.9 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad, Christoffer Aam Ingvaldsen, Ken Adelsten Jensen). 1 ind. Nesoddtangen, Nesodden 28.9 (Arild Johansen). 1 ind. (ua. bernicla) Raudsekkene, Nakkholmen, Oslo 5.10 (Fredrik Helverschou).

Observasjonene i mars dreide seg utvilsomt om ett og samme individ. Når nye observasjoner ble gjort et stykke ut i april viser bilder en distinkt hvit flekk bak venstre øye at det er samme fugl på ferde igjen. Mot slutten av mai har flekken forsvunnet og det er ellers store forskjeller i mytemønsteret i forhold til bildene fra mars og til dels begynnelsen av mai, og da spesielt på dekkfjærene. Ut i fra dette kan det være snakk om et nytt individ, men vi tør ikke være altfor bastante på dette. Så da lander oppsummeringen på 1-2 omstreifende individer fra mars og frem til St. Hans, 2-3 hyggelige flokker på våtrekk samt noen strøindivider på høsten.

Venstre: Ringgås, Østensjøvannet, Oslo 19.03.2017. Foto: Runar Mauritzen.

Høyre: Ringgås, Østensjøvannet, Oslo 19.05.2017. Foto: Stein Edward James Grønning.

[Rustand] *Tadorna ferruginea* (2/2 - 0 - 0) Alle funn

- 2016 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 1.1-31.12 (Audun Skrindo mfl.). 1 ind. Årungen, Ås 26.3-6.5 (Per Morten Groth, Jerry Skogbeck). 1 hunn Svellet, NØ, Fet 24.-30.9 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad, Erling Hobøl). 1 ind. Nebbursvollen, Nitelva, Skedsmo 6.10 (Jan Klyve). 1 ind. Snekkervika, NØ, Rælingen 15.10 (Knut Eie).
- 2017 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 1.1-18.4 (Ketil Knudsen, Tore Nesbakken mfl.). 1 hunn NMBU, Ås Sentrum, Ås 6.-26.4 (Hilde Lafjell mfl.). 1 ind. Haugen, Pytt, Vestby 4.6 (Simon Rix, Per Christian Moan). 1 ind. Årungen, Ås 8.6 (Jerry Skogbeck, Per Morten Groth mfl.). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 11.6-27.8 (Jo Arne Sætre, Anne Kari Norland mfl.). 1 ind. Blesaleira og Rossholmleira, NØ, Fet 10.-16.9 (Knut Eie, Trond Aspelund mfl.).

Alle observasjonene antas være av samme fugl som dukket opp i 2014. Det blir derfor ingen nye, tellende funn for de påfølgende årene. Fuglen bar først på en blå plastring før den ble byttet ut med en ordinær aluminiumsring i 2016. Østensjøvannet i Oslo har i hele perioden vært favorittlokaliteten, men fuglen har også tatt avstikkere til andre lokaliteter. Statikken over gjelder ikke-spontane fugler som er plassert i kategori E. Utover disse har vi 6 funn av totalt 13 individer i kategori A.

Gravand *Tadorna tadorna* November - februar

- 2017 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 3.-13.11 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl).

Mandarinand *Aix galericulata* (32/36 - 0 - 3/3) Alle funn

- 2017 1 hann Østensjøvannet, Oslo 17.4 (Audun Skrindo mfl.). 1 hann Nedre Dam, Frognerparken, Oslo 18.4-2.5 (M.O. Aune, Sindre Molværsmyr). 1 hann Engervannet, Bærum 4.-6.9 (Jostein Myre mfl.).

Funnstatistikken er gjennomgått og justert. For de spesielt interesserte kan vi da nevne at hannen som returnerte til Akerselven vinterstid i årene 1993-98 og tidvis var innom Trollvann på vårparten teller som 1 funn.

Brunnakke *Anas penelope* Desember - februar

- 2016 1 hunn Fornebu, Bærum 3.1-29.2 (Andreas Gullberg mfl.). 1 hann Minnesund og Sundet, Vorma, Eidsvoll 16.1-23.2 (Øyvind Hagen, Trude Starholm mfl.). 1 hann Frognerparken, Oslo 2.-30.12 (Jan Olav Nybo mfl.). 2 ind. Fürst Brygge, Fornebu, Bærum 4.12 (Rune Zakariassen). 1 ind. Hundesundet, Fornebu, Bærum 25.12 (Morten Bergan). 1 1K hunn Utløpet, Engervannet, Bærum 26.-27.12 (Sindre Molværsmyr, Carsten Lome mfl.). 1 hann Fautøya og Årnestangen, Rælingen 30.-31.12 (Ken Adelsten Jensen, Eli Sørensen, Geir Anderssen).
- 2017 2 hann Frognerparken, Oslo 1.1-22.2 (Ketil Knudsen mfl.). 1 hunn Engervannet, Bærum 1.1-11.2 (Øivind Syvertsen, Per Ole Syvertsen mfl.). 1 hunnfarget Hundesundet, Fornebu, Bærum 29.1 (Morten Bergan). 1 ind. Glomma (Fetsund bru), Fet 13.2 (Trude Starholm, Lars Fredrik Skau, Henning Flørenes). 2 ind. Glomma (Fetsund bru), Fet 25.2 (Ole Skimmeland). 1 1K hann Østensjøvannet, Oslo 1.-31.12 (Jan Olav Nybo mfl.).

Brunnakke x stokkand *Anas penelope* x *A. platyrhynchos* Alle funn

2016 1 hann Østensjøvannet, Oslo 2.1-4.4 (Rune Christensen mfl.).

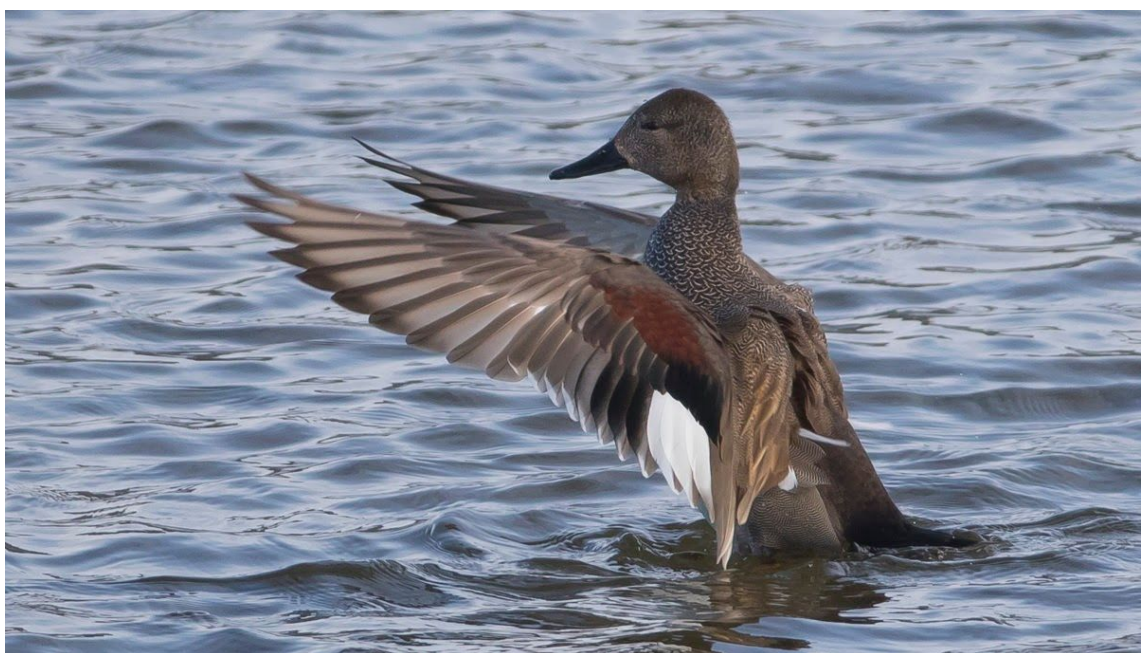
Samme fugl som dukket opp høsten 2015.

Snadderand *Anas strepera* Alle funn

2016 5 ind. (3 hann + 2 hunn) Fautøya, NØ, Rælingen 2.-6.4 (Ole Skimmeland, Jan Erik Haugen, Ole Vignes mfl.). 1 hann Øyeren (sentral vannflate sør for øyene), NØ, Fet 3.4 (Thomas Sæther, Stig Helge Basnes). 3 ind. Brautmet, Aurskog-Høland 8.4 (Simon Rix). 1 par Kragtorpvika, Aurskog-Høland 8.-10.4 (Simon Rix mfl.). 1 par Svellet, NØ, Fet 1.5 (Knut Eie). 3 ind. Øyeren (Blesaleira), NØ, Fet 1.5 (Knut Eie). 1 adult hann Eidsvoll, Vorma, Eidsvoll 28.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm).

2017 1 hann Eidsvoll, Vorma, Eidsvoll 1.1-11.3 (Andreas Gullberg, Øyvind Hagen, Trude Starholm mfl.). 1 hunn Kjelle, Blikrudmåsan, Aurskog-Høland 2.4 (Eyvind Rugland). 1 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 1.5 (Merete Berg). 1 hann Årnestangen, NØ, Rælingen 5.5 (Svein Gjelle, Brit Eldrid Barstad mfl.). 1 par Merkja, NØ, Fet 6.5 (Thomas Grønn mfl.). 1 hann Årnestangen, NØ, Rælingen 12.5 (Simon Rix, Anders Thylen). 1 hann Snekkervika, NØ, Rælingen 15.5 (Christoffer Aam Ingvaldsen). 2 hann Snekkervika, NØ, Rælingen 16.5 (*Simon Rix). 4 hann Snekkervika, NØ, Rælingen 17.5 (Jan Olav Nybo, Ole Vignes). 1 par Tuentangen, NØ, Fet 18.5 (Simon Rix, Stig Helge Basnes, Erik Alexander Hansen). 1 hunn Snekkervika, NØ, Rælingen 18.5 (Knut Lindh, Jan Erik Haugen). 1 par Søndre Skjælholmen, Nesodden 21.5 (Andreas Gullberg). 1 par Snekkervika, NØ, Rælingen 21.10 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad).

17 og 21 individer for de to årene er normalt. Fuglen i Eidsvoll holdt seg stabil fra den ble funnet i slutten av desember 2016 frem til medio mars 2017 og ble med det den første snadderanda som har holdt stand hos oss en hel vinter igjennom. Den fylte også hullet for februar, som var den eneste måneden vi manglet funn fra.

Snadderand hann, Vorma, Eidsvoll 26.02.2017. Foto: Øyvind Hagen.

Krikkand *Anas crecca* Januar - februar

- 2016 6 hunn Frognerparken, Oslo 1.1-15.2 (Eric Francois Roualet, Ken Adelsten Jensen mfl.). 1 adult hann Solvikbukta, Bærum 1.1-7.2 (Andreas Gullberg, Øivind Syvertsen, Per Ole Syvertsen mfl.). 1 ind. Risa v/Dal, Ullensaker 3.1 (Trude Starholm, Øyvind Hagen).
- 2017 2 hunn Risa ved Dal, Eidsvoll 1.1 (Andreas Gullberg). Opptil 12 ind. Frognerparken, Oslo 1.1-26.2 (Ketil Knudsen, Geir Sverre Andersen mfl.). 1 hunnfarget Hellviktangen, Nesodden 2.1 (John Sandve). 2 hunn Nitelva, Rælingen 3.1 (Rune Christensen). 1 ind. Risa ved Dal, Eidsvoll 7.1 (Øyvind Hagen). 1 adult hunn Alna, Oslo 13.1 (Erik Østlyngen). 1 hunn Hvervenbukta, Oslo 15.1 (Åsne Løseth).

Vi nøyer oss heretter å rapportere krikkand fra januar og februar. Det var nok slik det egentlig var ment (og har vært tidligere) så at desember snek seg inn de siste årene var en glipp. Ser vi på antallene for årets to første måneder så har dette økt jevnt og trutt de siste årene og det har aldri vært så mange som de 20 individene vi fikk i 2017.

Stjertand *Anas acuta* Desember - mars

- 2016 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 1.1-31.3 (Audun Skrindo, Tore Nesbakken mfl.). 1 hann Bogstad nord, Bogstadvannet, Oslo 6.12 (Ann Torill Halvorsen). 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 8.-31.12 (Jan Olav Nybo, Ellen Askum mfl.). 1 1K hann Utløpet, Engervannet, Bærum 26.12 (Andreas Gullberg, Sindre Molværsmyr, Carsten Lome).

Hannen ved Bogstadvannet og Engervannet var med all sannsynlighet samme fugl.

- 2017 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 1.1-29.3 (Tore Nesbakken mfl.). 1 hann Utløpet, Engervannet, Bærum 12.1 (Ann Torill Halvorsen). 1 2K hann Grinidammen, Fossum, Bærum 5.-28.3 (Andreas Gullberg mfl.). 1 par Sofiedal - Preståa, NØ, Fet 25.3 (Thomas Sæther, Ann-Kristin Molværsmyr). 1 par Rostadion, Årungen, Ås 26.3 (Kari Boger).

Knekkand *Anas querquedula* Alle funn

- 2016 2 par Svellet, NØ, Fet 5.4 (Kjetil Johannessen). 1 par Søndre Haneborg, Liermåsan, Aurskog-Høland 8.4 (Simon Rix). 3 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 11.4-22.5 (Simon Rix, Rune Christensen, Stig Johan Kalvatn mfl.). 1 par Eiendammen, Asker 13.4 (Simon Rye). 1 hann Kjelle, Blikrudmåsan, Aurskog-Høland 13.-15.4 (Simon Rix, Stig Helge Basnes). 1 par Kirkeby, Maridalen, Oslo 16.4 (Halvard Hauer). 1 par Slorene, Ås 24.-29.4 (Per Grandalen, Kim Daniel Hansen). 1 par Bonntjernet, Ullensaker 29.4 (Svein Dale). 1 par nederst i Nedre Dam, Frognerparken, Oslo 2.5 (Endre Harvold Kvangraven). 1 par Nebbursvollen, Skedsmo 9.5 (Svein Dale). 1 hann Merkja, NØ, Fet 9.-17.5 (Svein Dale mfl.). 3 ind. Svellet, NØ, Fet 10.5 (Simon Rix, Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 hann Slorene, Ås 14.5 (Per Grandalen). 1 par Dam ved Flaen, Sørumsund 22.-31.5 (Svein Dale mfl.). 1 par Furusand, NØ, Fet 26.5 (Marius von Glahn). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 18.8 (Kjetil Hansen). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 27.8 (Eyvind Rugland).
- 2017 1 par Risebrutjernet, Risebru, Ullensaker 23.4 (Odd Westengen). Opptil 4 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 4.-17.5 (Eric Francois Roualet mfl.). 2 hann Merkja, NØ,

Fet 6.-11.5 (*Eyvind Rugland, Rune Zakariassen, Stig Helge Basnes mfl.). 1 hann Årnestangen, NØ, Rælingen 30.-31.5 (Erling Hobøl mfl.).

Med anslagsvis 34 individer blir 2016 å betegne som et bra år. 2017 lander på mer beskjedne 9 individer. 2006 har rekorden på 42 individer.

Skjeand *Anas clypeata* Alle funn

2016 Tidligste og seneste: 1 hann Koksa og Storøykilen, Bærum 26.-28.3 (Terje Skibakk, Jan Olav Nybo). 1 ind. Monsrudvika, NØ, Fet 22.10 (Thomas Sæther). Høyt antall: Opptil 18 ind. Merkja, NØ, Fet 29.8-28.10 (Simon Rix, Erling Hobøl, Kjell Hobøl mfl.).

2017 Tidligste og seneste: 1 hann Minnevika, Vormå, Eidsvoll 10.4 (*Mette Myhrer, Jon Are Myhrer). 1 hunnfarget Merkja, NØ, Fet 21.10 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad).

2001 holdt i mange år rekorden med 53 individer men har blitt overgått av alle de 4 siste årene (2014-2017) som har landet på henholdsvis 61, 54, 59 og 54 individer. Med så gode antall skulle vi tro at sjansen for å finne arten hekkende også øker, men det sitter tydeligvis langt inne. På 2000-tallet har vi kun et par hekkinger å vise til, i 2002 og 2008.

Venstre: Skjeand, Østensjøvannet, Oslo 17.05.2017. Foto: Anne Kari Norland.

Høyre: Skjeand, Valle Hovin, Oslo 18.09.2016. Foto: Ole Vignes.

Rødhodeand *Netta rufina* (0 - 0 - 1) NSKF

2017 1 adult hann Rossholmråka, NØ, Fet 21.7 (Christoffer Aam Ingvaldsen, Morten Kvam Olafsen). 1 hann Monsrudvika, NØ, Fet 23.9-1.10 (Ole Vignes mfl.).

Samme fugl, der det altså tok over 2 måneder fra første observasjon til den ble gjenfunnet. Dette var første funn for Oslo og Akershus og funn nr. 28 i Norge. Det var totalt 3 funn dette året og det var nabofylkene Østfold og Hedmark som sto for de to andre. Arten er hovedsakelig utbredt sørover i Europa med de nærmeste populasjonene i Danmark, Tyskland og Polen. Også Sverige har så vidt hatt hekkfunn av arten, men lite tyder på at den er på særlig fremfart med den hensikt å etablere seg i nabolandet.

Rødhodeand, Rossholmvika, NØ, Fet 30.09.2017. Foto: Kjell Isaksen.

Taffeland *Aythya ferina* Alle funn

- 2016 1 hann Østensjøvannet, Oslo 28.3-1.4 (Anne Kari Norland mfl.). 2 hann Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 3.4-29.5 (Arnfred Antonsen, Stein Bukholm mfl.). Opptil 135 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 8.6-29.10 (Knut Eie, Simon Rix mfl.). Opptil 118 ind. Øyeren (sentral vannflate sør for øyene), NØ, Fet og Rælingen 12.8-30.9 (Anders Braut Simonsen, Thomas Sæther, Ann-Kristin Molværsmyr mfl.). 1 hann Svellet, NØ, Fet 24.-26.9 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad, Jan Klyve). 1 ind. Langvannet, Lørenskog 28.9 (Geir Høen). 1 adult hann Engervannet, Bærum 23.-28.10 (Bjørn Olav Tveit mfl.).

Hellesjøvannet nådde sin maksnotering den 30.9 med 135 individer mens Nordre Øyeren nådde sin topp noe tidligere den 11.9 med 118 individer. Som vanlig en stor overvekt av hanner i flokkene.

- 2017 1 par Årnestangen og Rossholmen, NØ, Rælingen og Fet 20.-21.5 (Thomas Grønn, Tine Aagesen mfl.). Opptil 191 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 18.6-18.10 (Andreas Gullberg, Kjell Isaksen mfl.). Opptil 98 ind. Øyeren (Byleira og Teigleira), NØ, Rælingen 6.8-7.10 (Kjetil Johannessen, Knut Eie mfl.). 1 hann Østensjøvannet, Oslo 22.10 (Ellen Askum, Anne Kari Norland mfl.). 2 hann Øyeren (Byleira og Teigleira), NØ, Rælingen 4.-10.11 (Knut Eie, Erling Hobøl, Kjell Hobøl).

Litt artig at Hellesjøvannet når maksantallet på samme månedsdag som fjoråret, 30.9, mens Nordre Øyeren bommer med en dag og får toppen den 10.9. Ellers klemmer Hellesjøvannet til med ny rekord på 191 individer som fordelte seg på 175 hanner og 16 hunnfargete. For Nordre Øyeren ble toppnoteringen på 98 individer. De 2 hannene på Øyeren i november er trolig etternølere fra fuglene tidligere høsten.

Bergand *Aythya marila* Alle funn

- 2016 8 ind. Øyeren (sentral vannflate sør for øyene), NØ, Fet 7.5 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad, Thomas Sæther). 3 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 12.5 (Jerry Skogbeck). 2 hunnfarget Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 14.9-29.10 (Rune Zakariassen, Øyvind Hagen mfl.). 2 ind. Nitelva og Svellet, NØ, Fet og Rælingen 8.-25.10 (Thomas Sæther, Knut Eie mfl.). 1 hunn Østensjøvannet, Holstad, Ås 16.-17.10 (Jerry Skogbeck). Opptil 3 ind. Årungen, Ås 22.-31.10 (Kim Daniel Hansen, Ivar Ruud Eide, Per Morten Groth mfl.). Opptil 18 ind. Maridalsvannet, Maridalen, Oslo 3.11-13.12 (Simon Rix, Halvard Hauer mfl.). 4 1K hann Bogstadvannet, Oslo 4.-7.11 (Simon Rix mfl.). 20 1K Semsvannet, Asker 5.11 (Per Stensland). 1 ind. Husvikodden -

Vindfangerbukta, Frogn 5.-10.11 (Per Morten Groth). Opptil 16 ind. Storråka og sentral vannflate sør for øyene, NØ, Fet 6.11-11.12 (Knut Eie, Erling Hobøl, Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 7.11 (Jan Erik Haugen). 7 ind. (1 1K hann + 6 hunnfarget) Storøykilen, Fornebu, Bærum 13.11 (Anders Braut Simonsen). 8 ind. Kadettangen, Sandvika, Bærum 8.-26.12 (Rune Zakariassen, Kjetil Johannessen, Andreas Gullberg). 1 hunnfarget Vormsund, Nes 30.12 (Jonas Langbråten).

Kjempeopptreden senhøstes. Flokken på hele 18 individer i Maridalen ble notert på første dato i perioden før antallet raskt gikk nedover, og fra 22.11 var det kun 1 individ tilbake.

- 2017 1 2K hunn Vormsund, Nes 2.1 (Bjørn Harald Larsen). 2 ind. Vorma ved Minnesund, Eidsvoll 2.1-17.2 (Bjørn Harald Larsen mfl.). 1 hunnfarget Mølla, Mjøsa, Eidsvoll 22.1 (Jan Olav Nybo, Ken Adelsten Jensen, Ole Vignes). 9 ind. Viernbukta, Asker 27.3 (Eli Moen). 2 ind. Vormsund, Nes 31.3 (Roger Johnsen, Anne Karin H. Johnsen). 1 hann Årungen, Ås 14.4 (Per Morten Groth). 1 hunn Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 19.-29.4 (Simon Rix, Lars Petter Marthinsen mfl.). 1 adult hann Østensjøvannet, Holstad, Ås 26.-27.4 (Simon Rix). 2 hann Kirkevikbanken, Bunnefjorden, Nesodden 1.5 (Jan Erik Røer). 1 par Årnestangen, NØ, Rælingen 13.-14.5 (Martin Fleissner Sunding, Christine Sunding, Knut Eie). 7 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 16.5 (*Simon Rix). 1 par Hulvik, Vestby 18.5 (Andreas Gullberg). 1 hann Kirkeby, Maridalen, Oslo 19.-24.5 (Simon Rix, Halvard Hauer mfl.). 1 par Storøykilen, Fornebu, Bærum 22.5 (Knut Eie, Bård Kyrkjedelen). 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 10.9 (Håkan Billing, Jostein Vattøy, Svein Walther Hiis). 1 adult hann Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 13.9 (Knut Lindh). 5 ind. Byleira og Teigleira, NØ, Rælingen 15.10-18.11 (Øyvind Hagen, Trude Starholm mfl.). 1 1K hunn Vorma ved Minnesund, Eidsvoll 29.11 (Bjørn Harald Larsen).

Venstre: Taffeland, Østensjøvannet, Oslo 28.03.2016. Foto: Kari Anne Norland.

Høyre: Bergand, Maridalsvannet, Oslo 19.05.2017. Foto: Simon Rix.

Ærfugl *Somateria mollissima* Innlandsfunn

- 2016 1 hann Oppegårdstjernet, Frogn 11.4 (Andreas Hessvik-Trøite). 5 ind. (4 hann + 1 hunn) Maridalsvannet, Maridalen, Oslo 1.5 (Simon Rix, Per Christian Moan, Halvard Hauer mfl.). 8 hunnfarget Nitelva (Kavringen - Årnestangens knekk), NØ, Rælingen 22.10 (Thomas Sæther).
- 2017 1 hann Årungen, Ås 2.5 (Truls Aas, Per Morten Groth). 3 ind. Årungen, Ås 25.8 (Hilde Lafjell). 1 hann Nitelva (Gullaugvika - utløp Leira), Sørumsneset, Rælingen 7.10 (Erling Hobøl, Thomas Sæther).

Praktærfugl *Somateria spectabilis* (1/1 - 0 - 1/1) Alle funn

2017 1 3K hann Storeflu, Nesodden 18.-19.5 (*Geir Sverre Andersen, *Morten Bergan, Andreas Gullberg mfl.).

Vårt andre funn av arten, det første var en 2K F ved Snarøya, Bærum 8. mai 1994.

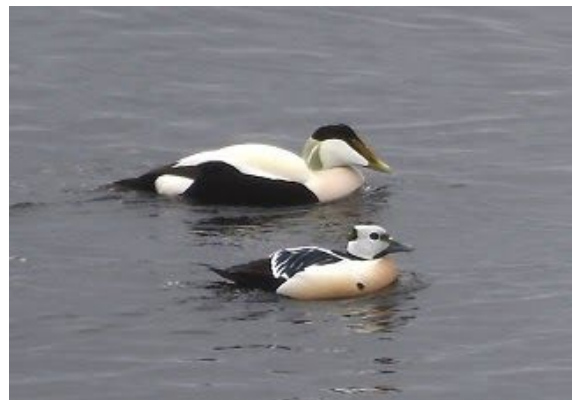
Praktærfugl 3K hann, Skjælholmen, Nesodden 18.05.2017. Foto: Rune Zakariassen.

Stellerand *Polysticta stelleri* (2/2 - 1/1 - 0) Alle funn

2016 1 hann Elnestangen og Bjerkåsholmen, Asker 8.4-5.5 (Eli Moen mfl.).

Tredje funn av arten der vi fra før hadde 1 1K M Fornebu, Bærum 13.-26. oktober 1974 og 1 ad. M Fautøya, NØ, Rælingen 9.-10. desember 1984. Årets fugl holdt seg stabilt i området nesten en måned til glede for mange som naturlig nok ville få med seg den flotte arktiske gjesten. Også våre nabofylker fikk besøk av fuglen. Under hele oppholdet hos oss balanserte den på fylkesgrensen til Buskerud og ble regelmessig observert på hver side av grensen. Buskerudsidens siste observasjon av fuglen 7.5. Deretter satte den kurs sørover og ble sett ved Jeløya, Østfold 9.5 og Bastøy, Vestfold 18.5 som er siste registrerte observasjon av den.

Faktisk har vi også en god ide om hvor fuglen kom fra. Den 1.4 passerte en stellerand trekkende mot nord ved hallandskysten i Sverige og senere forbi Bohuslän dagen etter. I "Fågelåret 2016" (Wirdheim, A., Corell, M. 2017) er det konkludert med at dette var samme fugl som dukket opp hos oss en uke senere, og vi har vel ingen grunn til å si oss uenig i at det kan stemme.

Venstre: Stellerand hann, Elnestangen, Asker 09.04.2016. Foto: Jostein Myre.

Høyre: Stellerand hann, Elnestangen, Asker 09.04.2016. Foto: Jostein Bærø Engdal.

Havelle *Clangula hyemalis* Juni - august, vinterfunn innlandet

- 2016 1 hunnfarget Vorma ved Minnesund, Eidsvoll 28.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 hunnfarget Langset, Eidsvoll 28.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm).

Samme dato og kort avstand, men det var 2 ulike individer.

- 2017 1 hunn Minnesund, Eidsvoll 1.1-5.3 (Andreas Gullberg, Eli Gates mfl.). 1 hunnfarget Inngjerdingen, Feiring, Eidsvoll 22.1 (Petter Osbak). 108 ind. rastende Hulvik, Vestby 19.5 (Andreas Gullberg, Rune Zakariassen mfl.). 100 ind. rastende Huk, Bygdøy, Oslo 19.5 (Kjetil Johannessen). 1 hunnfarget Årnestangen, NØ, Rælingen 12.-22.7 (Stig Helge Basnes, Truls Aas mfl.).

Vi noterer 4 individer innenlands vinterstid disse to årene, hvilket er de første siden årene 2004-2006 som holder de øvrige 5 individene i denne kategorien. Med unntak av 1 ind. ved Svanfoss, Nes 21.01.2004, som også var vårt første, skriver alle seg fra Mjøsa og da i særdeleshet Minnesund. Ellers tar vi også med høye antall registrert ved Hulvik og Huk den 19.5. Flokken ved Hulvik kom nordfra og det var trolig samme fugler som ble sett innerst i fjorden ved Huk. Bortsett fra 56 ind. ved Hulvik dagen i forveien var en observasjon av 50 individer i 1989 det høyeste antallet vi hadde fra før.

Svartand *Melanitta nigra* Juli - august, vinterfunn innlandet

- 2016 590 ind. Vestfjorden, Asker 1.5 (Morten Bergan). 1 hunnfarget Årnestangen, NØ, Rælingen 20.-26.8 (Simon Rix). 1 hunnfarget Maridalsvannet, Maridalen, Oslo 3.-13.12 (Eric Francois Roualet mfl.). 1 ind. Minnevik, Vorma ved Minnesund, Eidsvoll 11.12 (Mette Myhrer).
- 2017 500 ind. Storeflu, Nesodden 19.5 (Sindre Molværsmyr). 1 ind. Nesbukta, Maridalen, Oslo 26.8 (Halvard Hauer). 3 ind. Lynes, Minnesund, Eidsvoll 22.12 (Bjørn Harald Larsen).

Akkurat som for havelle er vinterfunn fra innlandet noe vi holder øye med. Før de siste to års tilskudd satt vi på 4 funn fordelt jevnt mellom desember og januar, der det første kom i 2000. Ellers begge år med store flokker, der kun 650 ind. i 2006 har vært større.

Sjørre *Melanitta fusca* Juni - august, vinterfunn innlandet

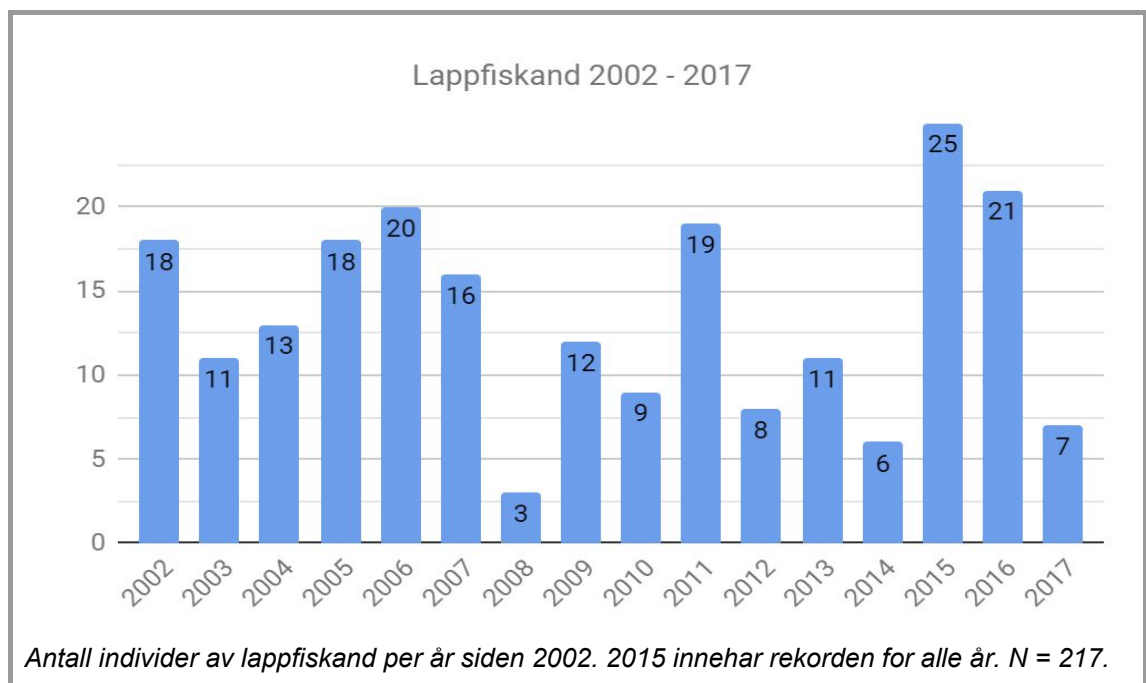
- 2016 6-7 ind. Gåsungene, Bærum 21.-28.8 (Morten Bergan). 1 hunnfarget Vorma ved Minnesund, Eidsvoll 28.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm).
- 2017 1 2K hunn Vorma ved Hol, Nes 2.1 (Bjørn Harald Larsen). 1 adult hunn Minnesund, Mjøsa, Eidsvoll 8.1 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 3 ind. Søndre Langåra, Frogn 3.6 (Morten Bergan, Geir Sverre Andersen). 25 ind. Emmerstadbukta, Emmerstad, Vestby 5.6 (Will Rook). 1 ind. Raudskjæra, Asker 11.6 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan). 3 ind. Storeflu, Nesodden 11.6 (Bård Bredesen, Morten Bergan, Geir Sverre Andersen).

Sjørre er den siste av de tre dykkendene vi ønsker innenlands vinterfunn rapportert for. Det første kom faktisk så sent som i 2014, med 1 ind. Nitelva, Rælingen 08.12.2014. Deretter fulgte 1 nytt funn året etter med 1 ind. i Mjøsa ved Tosterud 18.01.2015, før vi altså for de siste to årene får ytterligere 3 funn som listet opp over.

Lappfiskand *Mergellus albellus* Alle funn

- 2016 1 hunnfarget Fagernes v/Mjøsa, Eidsvoll 3.1 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 hann Glomma ved Årnes, Nes 7.2-15.3 (Jonas Langbråten mfl.). 1 hunnfarget Hovedøya, Oslo 23.2 (Julian Bell). 1 hunn Årungseltas utløp, Frogn 13.-26.3 (Bård Bredesen mfl.). 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 29.-31.3 (Geoffrey Acklam, Svein Dale, Anne Kari Norland mfl.). 1 hann Østensjøvannet, Holstad, Ås 30.3 (Kim Daniel Hansen, Truls Aas, Jerry Skogbeck). 1 hann Årungen, Ås 31.3 (Jerry Skogbeck). 1 hunnfarget Årnestangen, NØ, Rælingen 6.4 (Erling Hobøl). 1 hunn Monsrudvika, NØ, Fet 10.4 (Christoffer Aam Ingvaldsen, Morten Kvam Olafsen). 1 hann Østensjøvannet, Oslo 18.4 (Gunnar Vorren). 1 hunn Østensjøvannet, Oslo 19.-24.4 (Jan Olav Nybo mfl.). 1 ind. Transjøen, Ullensaker 20.4 (Svein Dale). 2 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 15.10 (Jerry Skogbeck, Geir Anderssen, Thomas Grønn). 1 hunnfarget Snekkervika, NØ, Rælingen 15.-20.10 (Jerry Skogbeck, Geir Anderssen, Erling Hobøl). 2 ind. Fiskevollbukta, Oslo 17.10 (Per-André Torper). 2 hunnfarget Nitelva (Leirautløp - Tuentangspissen), NØ, Rælingen 22.10 (Tosten Tøfte, Even Raassum, Thomas Sæther). 1 par Vormå ved Minnesund, Eidsvoll 19.11 (Geir Sverre Andersen).
- 2017 1 hunnfarget Rundsandleira, NØ, Rælingen 12.2 (Knut Eie). 1 hann Dausjøelva, Maridalen, Oslo 18.3 (Eric Francois Roualet mfl.). 3 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 14.-19.4 (*Michael Hundeide, Øyvind Hagen, Thomas Grønn mfl.). 1 hunn Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 23.4 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen, Knut Eie, Andreas Gullberg). 1 hann Glomma ved Årnes, Nes 25.-29.12 (*Jonas Langbråten, Knut Eie).

21 og 7 individer for de to årene. Alt i alt to ganske normale år med antall som faller innenfor det intervallet arten gjerne lander på (se figur).

Vaktel *Coturnix coturnix* Alle funn

- 2016 Anslagsvis 43 individer totalt i perioden 2.6-29.7.
Tidligste og seneste: 1 ind. Rullestad tjernet, Ski 2.6 (Morten Gaathaug). 1 ind. Nordre Løken, Ski 2.6-17.7 (Karsten Molværsmyr mfl.). 2 ind. Kvevli, Sørumselva 27.-29.7 (Margaret M Eggen).
- 2017 Anslagsvis 34 individer totalt i perioden 5.6-21.7.
Tidligste og seneste: 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 5.-10.6 (Bjørn Olav Tveit, Mariella Nora Isabella Filberg Memo mfl.). 1 ind. Store Gryteland, Nordre Follo 20.-21.7 (Truls Aas, Ola Strandin). 1 ind. Bjørke, Nes 21.7 (Knut Eie). 1 ind. Langset, Nes 21.7 (Knut Eie).

Rakkelhane *Tetrao tetrix x T. urogallus* Alle funn

- 2016 1 ind. Jonsrud, Nesodden 8.5 (Bård Brede sen).
- Kjent lokalitet siden mange år tilbake.

Smålom *Gavia stellata* Desember - mars, hekkfunn

- 2016 1 ind. Håøya, Frogn 28.1 (Per-Willy Færgestad). 1 ind. Tangen Brygge, Nesoddtangen, Nesodden 28.3 (Jan Erik Røer). 1 ind. Storeflu, Nesodden 23.12 (Andreas Gullberg).
- 2017 1 ind. Mjøsstrand, Eidsvoll 6.1 (Petter Osbak). 1 ind. Hellviktangen, Nesodden 10.12 (Jan Erik Røer). 1 ind. Bunnefjorden midtre, Oppegård 10.12 (Jan Erik Røer). 1 ind. Krokstrand, Vestby 27.12 (Andreas Gullberg).

Storlom *Gavia arctica* Desember - mars

- 2016 1 ind. Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 23.12 (Andreas Gullberg).
- 2017 1 2K Hulvik, Vestby 14.1 (Bjørn Olav Tveit).

Islom, Mjøsa, Feiring, Eidsvoll 15.01.2016. Foto: Simon Rix.

Islom *Gavia immer* (Etter 1900: 12 - 1 - 1) Alle funn

- 2016 1 2K Feiring, Eidsvoll 15.1 (Simon Rix).

Vårt første funn fra januar og det andre fra ferskvann. Det første innenlandsfunnet var 1 ind. som oversomret i Hemnessjøen, Aurskog-Høland i 2001. Nå er det bare februar og mars vi mangler funn fra. Flest funn har vi fra mai (3) og november (5).

2017 1 1K Krokstrand, Vestby 2.-4.11 (Jerry Skogbeck, Stig Johan Kalvatn).

Vi har revidert funnstatistikken som i utgangspunktet manglet 1 funn. Deretter har vi valgt å starte opptellingen fra 1900 og se bort i fra 3 udaterte funn som skal foreligge fra 1850 og tidligere. Det første funnet på 1900-tallet kom faktisk så sent som i 1985.

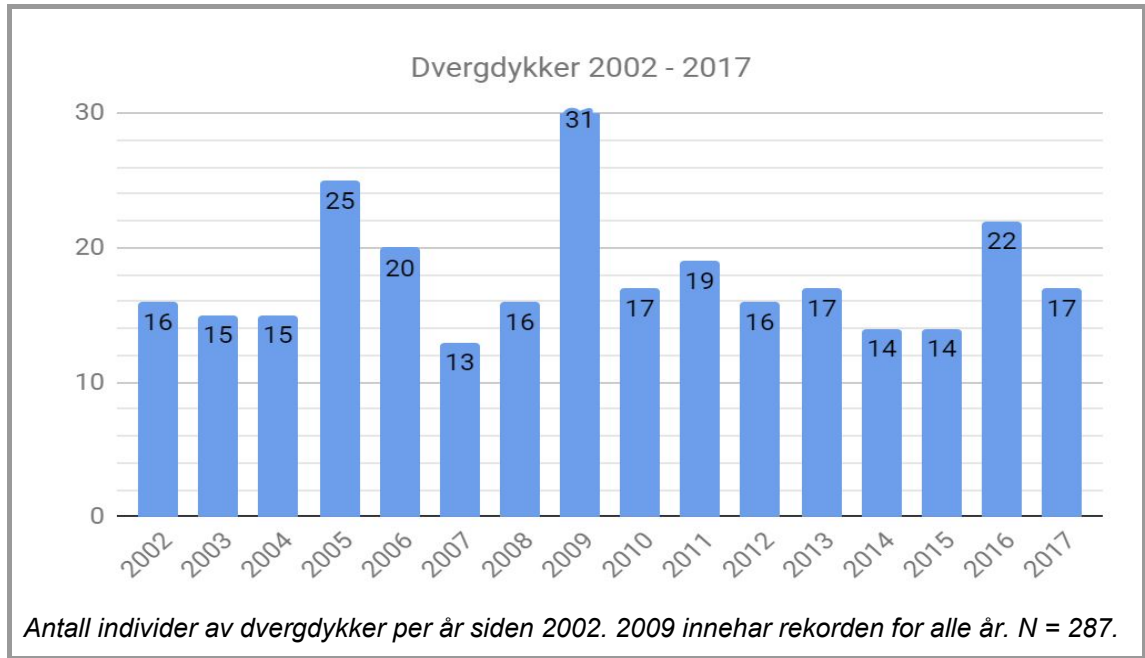

Venstre: Gråstrupedykker, Skjælholmen, Nesodden 19.05.2017. Sindre Molværsmyr.
Høyre: Dvergdykker, Husvikodden, Frogn 30.11.2017. Foto: Simon Rix.

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* Alle funn

- 2016 1 ind. Børsholmen, Asker 1.1 (Andreas Gullberg). 1 ind. Husvikodden - Vindfangerbukta, Frogn 1.1-24.2 (Per Morten Groth mfl.). 1 ind. Minnesund, Eidsvoll 3.1 (Trude Starholm, Øyvind Hagen). 1 ind. Risa v/Dal, Ullensaker 3.1 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 ind. Kavringstrand, Nesodden 30.1 (Arvid Olsen). 1 ind. Revjebukta, Frogn 31.1 (Bård Bredesen, Kjell Isaksen). 1 ind. Drøbak båthavn, Frogn 1.2 (Per-Willy Færgestad). 1 ind. Narviktangen, Ulvin, Eidsvoll 24.2 (Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Slorene, Oppegård 6.9-26.11 (Per Grandalen mfl.). 1 1K Hersjøen, Ullensaker 2.10 (Odd Rygh). Opptil 2 ind. Engervannet, Bærum 4.-29.10 (Geoffrey Acklam mfl.). 1 ind. Spiradammen, Asker 11.10 (Kjetil Johannessen). 1 ind. Leira (siste strekning), NØ, Skedsmo 6.11 (Knut Eie). Opptil 3 ind. Husvikodden - Vindfangerbukta, Frogn 6.11-17.12 (Per Morten Groth mfl.). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 18.-19.11 (Simon Rix, Emil Krokan). 3 ind. Lehmannsbrygga, Drøbak sentrum, Frogn 15.12 (Rune Wiggen). 1 ind. Hallangspollen, Frogn 20.12 (Hans Tjernshaugen).
- 2017 1 ind. Gamle sjøflyhavna, Fornebu, Bærum 2.1 (Anders Braut Simonsen). Opptil 3 ind. Husvikodden - Vindfangerbukta, Frogn 2.1-20.3 (Per Morten Groth mfl.). 1 ind. Kongen, Frognerkilen, Oslo 22.1 (Stephan Koll). 1 ind. Drøbaksundet, Frogn 5.2 (Hilde Lafjell). 1 ind. Bjerkåsholmen, Asker 13.2 (Pål Gisle). 1 ind. Risa, Dal, Eidsvoll 24.2 (Odd Rygh). 1 ind. Digerud Brygge, Frogn 8.3 (Per Morten Groth). 1 ind. Engervannet, Bærum 3.-6.10 (*Edna Mosand, Jarle Fjørtoft). 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 28.10-8.11 (Truls Aas mfl.). 2 ind. Risa ved Dal, Eidsvoll 19.11-30.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm mfl.). Opptil 3 ind. Husvikodden - Vindfangerbukta, Frogn 23.11-27.12 (Per Morten Groth, Hilde Lafjell mfl.). 1 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 25.12 (Jan Olav Nybo).

Henholdsvis 22 og 17 individer disse to årene. Dvergdykker har over mange år holdt seg på et nokså stabilt nivå hos oss (se figur).

Toppdykker *Podiceps cristatus* Desember - mars

2016 1 ind. Villa Sandvigen, Gjersjøen, Oppegård 3.12 (Carsten Lome). 1 adult Lindøya, Oslo 10.12 (Eric Francois Roualet).

1 individ på Østensjøvannet 13.3 var årets første.

2017 Vårens første dukket opp den 24.3.

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena* (ind: 55 - 1 - 9) Alle funn

2016 1 adult Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 12.5 (Andreas Gullberg).

2017 Opptil 2 ind. Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 11.-19.5 (Andreas Gullberg, Eric Francois Roualet mfl.). 1 ind. Hvervenbukta, Oslo 14.5 (Andreas Gullberg). Opptil 2 ind. Storeflu, Nesodden 14.-18.5 (Andreas Gullberg, Geir Sverre Andersen, Morten Bergan mfl.). 2 ind. Hulvik, Vestby 19.5 (Andreas Gullberg, Rune Zakariassen). 2 ind. Gressholmen, Oslo 23.-24.10 (Julian Bell mfl.).

Horndykker *Podiceps auritus* Alle funn

2016 1 ind. Mjøsstrand, Eidsvoll 3.1 (Trude Starholm, Øyvind Hagen). Opptil 5 ind. Mjøsa, Minnesund til Langset, Eidsvoll 17.1-20.3 (Andreas Gullberg, Rune Zakariassen mfl.). 2 ind. Torrvik brygge, Nesodden 16.4 (Jan Erik Røer). 1 par Solbukta, Frogn 16.4 (Kjetil Hansen). Opptil 5 ind. Risebrutjernet, Risebru, Ullensaker 20.4-11.7 (Svein Dale, Knut Eie mfl.). 2 ind. Glomma v/ Sørumsand, Sørumsand 22.4 (Marie Elisabeth Roll-Hansen). 3 adult Koksa, Fornebu, Bærum 24.4 (Kjetil Johannessen). 2 par Bonntjernet, Ullensaker 29.4-1.5 (Svein Dale, Rune Zakariassen). 2 adult Huk, Bygdøy, Oslo 1.5 (Andreas Gullberg). 2 ind. Vassholmflu, Fornebu, Bærum 1.5 (Andreas Gullberg). 1 ind. Hersjøen, Ullensaker 4.5 (Odd Rygh). 1 par Hauerseter, Ullensaker 9.5 (Terje Spolén)

Nilsen). 2 ind. Lagmannsholmen, Fornebu, Bærum 6.6 (Håvard Klemsdal). 2 1K Storøykilen, Fornebu, Bærum 18.-31.8 (Eric Francois Roualet, Simon Rix, Kristoffer Bøhn mfl.). 3 ind. Mjøsa, Minnesund til Langset, Eidsvoll 2.-23.10 (Petter Osbak, Øyvind Hagen). 1 ind. Nordre Bunes, Kragtorpvika, Aurskog-Høland 27.10 (Simon Rix). 1 1K Snarøykilen, Fornebu, Bærum 26.12 (Morten Bergan). 3 ind. Langset, Eidsvoll 28.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 ind. Støjordet, Eidsvoll 28.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm).

Saltvannsfunn fra Fornebu i juni er litt utenfor normalen. Etter 4 år på rad med hekkefunn ved diverse lokaliteter var det ingen konkrete hekkefunn dette året.

- 2017 1 ind. Inngjerdingen, Mjøsa, Eidsvoll 15.1 (Petter Osbak). 3 ind. Langset, Mjøsa, Eidsvoll 31.1 (Simon Rix). 2 ind. Langset, Mjøsa, Eidsvoll 5.3 (Andreas Gullberg, Truls W. Andersen, Jan Erik Berglihn). 2 ind. Holmen Fjordhotell, Holmen, Asker 5.4 (Harald Totland). Opptil 3 adult Risebrutjernet, Risebru, Ullensaker 14.4-25.5 (John Sandve, Odd Westengen mfl.). 1 ind. Storeflu, Nesodden 17.4 (Andreas Gullberg). 4 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 17.4 (Ole Skimmeland). 1 par Nærevannet, Nordre Follo 17.4 (Per-André Torper, Andreas Gullberg). Minst 9 Bonntjernet, Ullensaker 3.5-20.7 (Rune Zakariassen, Svein Dale, Andreas Gullberg mfl.). 2 ind. Skrukkelisjøen, Hurdal 8.5 (Odd Westengen). 1 ind. Nesbukta, Maridalen, Oslo 10.-11.5 (Simon Rix mfl.). 1 par Langset, Mjøsa, Eidsvoll 11.5 (Bjørn Harald Larsen). 1 ind. Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 11.5 (Andreas Gullberg). 2 ind. Sagstusjøen, Nes 22.5 (Svein Dale). 4 ind. Støjordet, Mjøsa, Eidsvoll 14.10-26.11 (Øyvind Hagen). 3 ind. Mjøsstrand, Mjøsa, Eidsvoll 20.10-9.11 (Petter Osbak).

Vi får hekkefunn fra Bonntjernet, som er ny hekkelokalitet. Det foreligger riktignok observasjoner herfra i hekkesesongen fra tidligere, bl.a helt tilbake i 2002 og 2003, men dette er altså første gangen der hekking blir konstatert.

Havhest *Fulmarus glacialis* Alle funn

- 2016 1 ind. Krokstrand, Vestby 29.1 (Simon Rix). 2 ind. Krokstrand, Vestby 30.1 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 ind. død Steilene, Nesodden 3.4 (Håkan Billing, Hans Tjernshaugen). 1 ind. Son, Vestby 18.4 (Magne Klann). 1 ind. død Hovedøya, Oslo 22.6 (Endre Harvold Kvangraven). 5 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 8.8 (Bjørn Olav Tveit). 1 ind. Dyna Fyr, Bygdøy, Oslo 9.8 (Kristoffer Bøhn). 1 ind. Pipervika, Aker Brygge, Oslo 9.8 (Kristoffer Bøhn). 1 adult død Rundholtstranda, Nesodden 18.8 (Bård Bredesen). 1 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 11.9 (Simon Rix).

Havhesten er blant de artene som rammes hardt av plastforsøpling i havet og at hele 3 av fuglene i vår relativt beskjedne funnmasse blir funnet døde er jo bekymringsverdig, selv om det må presiseres at vi ikke kjenner dødsårsaken til de.

- 2017 1 ind. Hoffsveien, Skøyen, Oslo 12.6 (Reidar Myhre). 1 ind. Krokstrand, Vestby 9.11 (Øyvind Hagen, Simon Rix). 1 ind. Krokstrand, Vestby 25.11 (Øyvind Hagen, Andreas Gullberg). 1 ind. Krokstrand, Vestby 8.12 (Simon Rix). 1 ind. Småskjær, Drøbakundet, Frogn 8.12 (Simon Rix). 2 ind. Fornebu og Bygdøy, Bærum og Oslo 27.12 (Bjørn Olav Tveit, Jan Erik Haugen, Ole Skimmeland).

Fuglen ved Skøyen ble avlivet etter konsultasjon hos veterinær.

Havlire *Puffinus puffinus* (9/12 - 0 - 1/1) Alle funn

2017 1 ind. Hulvik, Vestby 12.9 (Simon Rix).

Med unntak av et funn i starten av juli 2015 er alle våre funn fra september og oktober. Dette siste funnet blir det tidligste av disse med 2 dager.

Havsule *Morus bassanus* Alle funn

2016 1 adult Krokstrand, Vestby 29.1 (Simon Rix, Rune Zakariassen). 1 ind. Telenordammen, Fornebu, Bærum 30.1 (Torill Ask). 2 ind. Først Brygge, Fornebu, Bærum 30.1 (Thomas Lyche). 1 ind. død Steilene, Nesodden 3.4 (Håkan Billing, Hans Tjernshaugen).

April er ikke en måned med mange funn av havsule hos oss, og den døde fuglen som ble funnet på Steilende hadde nok ligget en stund og bar preg av det. Hva skjebnen ble til fuglen som lå og duppet i Telenordammen på Fornebu er uvisst.

2017 1 adult Elnevangen, Asker 18.5 (Øystein Mortensen). 1 ind. Brevik, Son, Vestby 29.8 (Stig Eide). 17 ind. Krokstrand, Vestby 12.9 (Jerry Skogbeck). 70 ind. Hulvik, Vestby 12.9 (Simon Rix, Rune Zakariassen, Ellen Askum). 1 adult Krokstrand, Vestby 9.11 (Øyvind Hagen, Simon Rix).

Venstre: Havsule, Telenordammen, Fornebu, Bærum 30.01.2016. Foto: Torill Ask.

Høyre: Toppskarv, Galteskjær, Oslo 14.09.2016. Foto: Simon Rix.

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis* (9 - 1 - 0) Alle funn

2016 1 1K næringssøkende Fornebu, Galteskjær, Nesoddtangen, Skjælholmene, Gressholmen og Kavringen, Bærum, Oslo og Nesodden 3.9-14.11 (Bjørn Olav Tveit, Hans Tjernshaugen mfl.).

Vi har ingen grunn til å tro annet enn at det var ett og samme individ som fartet litt rundt i indre del av fjordsystemet. Flest observasjoner ble gjort ved Galteskjær.

2017 1 2K Kavringen, Gressholmen, Galteskjær og Nesoddtangen, Oslo og Nesodden 4.1-4.3 (Simon Rix, Julian Bell, Stig Johan Kalvatn, Bård Bredesen).

Samme fugl som dukket opp høsten året før så observasjonene dette året teller ikke som nytt funn. Det var ingen observasjoner mellom den 12.1 og 4.3, men vi regner det likevel som sannsynlig at det er det samme individet det er snakk om.

Nattheigre *Nycticorax nycticorax* (0 - 0 - 1) NSKF

2017 1 3K+ Jørholmen, NØ, Fet 21.5 (Erling Hobøl).

Første funn i Oslo og Akershus! Fuglen ble støkket opp fra elvekanten langs stien ut mot fugletårnet på Jørholmen og forsvant formodentlig etterhvert lenger inn i mer utilgjengelige deler av deltaet. Nattheigre er en førsteklasses sjeldenhet her til lands og dette utgjorde det 21. funnet. Funn nr. 20 ble gjort 5 dager tidligere ved Fredrikstad, Østfold. Det *kan* jo ha vært samme fugl, men ingen vet vel sikkert og NSKF valgte å betrakte de som to ulike funn.

Silkeheigre *Egretta garzetta* (2 - 2 - 0) NSKF

2016 1 ind. Slorene øst, Oppegård 12.5 (*Per Grandalen, Jon Holtan-Hartwig.). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 23.7-7.8 (*Sven A. Owing, Håkan Billing mfl.).

2 funn på et år som dermed dobler vår totale funnmasse. Forrige funn var i 2004 mens det første var helt tilbake i 1981. I likhet med årets første funn var disse i mai og fuglene ble kun sett en dag. Fuglen på Fornebu valgte derimot å holde seg stasjonær over 15 dager og sørget for at mange endelig kunne få med seg arten i OA. 2016 var ellers det beste året noensinne for arten i Norge med ikke mindre enn 15 funn.

Venstre: Silkeheigre, Storøykilen, Fornebu, Bærum 29.07.2016. Foto: Michael Hundeide.
Høyre: Silkeheigre, Storøykilen, Fornebu, Bærum 28.07.2016. Foto: Ellen Askum.

Egrettheigre *Egretta alba* (9/9 - 1/1 - 3/3) Alle funn

2016 1 ind. Østre Komnes, Bjørkelangsjøen, Aurskog-Høland 31.5 (Rune Zakariassen, Andreas Gullberg).

2017 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 19.4 (Hans Petter Kristoffersen). 1 ind. Fautøya og Snekkervika, NØ, Rælingen 25.-26.9 (Erling Hobøl mfl.). 1 ind. Maridalsvannet, Maridalen, Oslo 1.-7.10 (Simon Rix mfl.).

2016 og 2017 blir de to beste årene for arten i Norge til nå med henholdsvis 78 og 55 ind. Sverige kunne også innkassere ny årsrekord med drøyt 900 ind. i 2017. Artens fremmarsj synliggjøres i vårt funnmateriale der vi nå har funn 4 år på rad og 2017 setter ny årsrekord med 3 funn. Ellers kan vi anmerke at Oslo får sitt 2. funn, mens Nordre Øyeren befester sin stilling som beste lokalitet og har nå 8 funn totalt.

Venstre: Egretthegre, Fautøya, NØ, Rælingen 26.09.2017. Foto: Edna Mosand.

Høyre: Egretthegre, Maridalsvannet, Oslo 02.10.2017. Foto: Kjell Isaksen.

Gråhegre *Ardea cinerea* Hekkefunn

- 2016 2 ind. besøker bebodd reir Sagdammen, Hakadal Verk med Sagdammen, Nittedal 5.5 (Tor Skjetne). 14 adult i par rugende Borgen, Fet 7.5 (Thomas Sæther). 6 ind. reir med egg eller unger Skogsholt, Fetsund sentrum, Fet 10.5 (Øyvind Hagen, Trude Starholm).
- 2017 20 adult i par reir med egg eller unger Borgen, Fet 29.4 (Thomas Sæther, Erling Hobøl, Christoffer Aam Ingvaldsen). 1 par besøker bebodd reir Sagdammen, Hakadal Verk med Sagdammen, Nittedal 29.4 (Tor Skjetne). 9 ind. reir, unger hørt Krystalldammen, Blylaget, Nesodden 4.6 (Arvid Olsen).

Stork *Ciconia ciconia* (etter 1920: 9 - 1 - 0) NSKF

- 2016 1 ind. Brønnerudteigen og Landåskollen, Ås 18.-19.7 (*Ronald Al, Bjørn Olav Tveit, Jan Olav Nybo mfl.). 1 ind. Blikrudmåsan, Aurskog-Høland 24.7 (*Stig Tore Lunde, Jonas Langbråten, Erika Langbråten).

Observasjonene betraktes å være av samme fugl og teller følgelig som 1 funn. Vårt forrige funn var i 2010 av kjendisstorken Sture - for de som husker han. Alle våre tidligere funn har vært i april og mai så besøk i juli var dermed noe nytt.

Stork, Brønnerudteigen, Ås 18.07.2016. Foto: Morten Bilet.

Vepsevåk *Pernis apivorus* Alle funn

- 2016 72 individer i perioden 10. mai - 12. september. Samme lokalitet og observatør sto for tidligste og seneste: 1 ind. Krange, Nesodden 10.5 (John Sandve). 2 ind. Krange, Nesodden 12.9 (John Sandve).
- 2017 52 funn av 63 individer i perioden 17. mai - 16. september.
Tidligste og seneste: 1 ind. overflygende Bogstad nord, Bogstadvannet, Oslo 17.5 (Kjetil Johannessen). 1 ind. Gardermoen Lufthavn, Ullensaker 16.9 (Øystein Birkelund).
- Større antall var hele 8 ind. Årnestangen, Nordre Øyeren Naturreservat, Rælingen 30.7 (Andreas Gullberg). Et hekkefunn i Nittedal ble årets eneste konstaterte.

Svartglente *Milvus migrans* (5 - 0 - 2) Alle funn

- 2017 1 ind. Hovinmoen grustak, Ullensaker 30.4 (Eyvind Rugland). 1 ind. Gardermoen flystripe nord, Aurmoen, Ullensaker 2.5 (Bjørn Olav Tveit). 1 ind. Rustad, Ås 19.5 (Lars Jørgen Rostad, Neri Horntvedt Thorsen).

Observasjonene fra Ullensaker dreier seg om samme fugl og teller som 1 funn. Alle våre funn er fra april og mai. Dette ble første år med mer enn 1 funn.

Svartglente, Hovinmoen grustak, Ullensaker 30.04.2017. Foto: Eyvind Rugland.

Glente *Milvus milvus* (Etter 1920: 17 - 1 - 3) Alle funn

- 2016 1 ind. Frogn Kirke, Frogn 3.4 (Mariella Nora Isabella Filberg Memo).
- 2017 1 ind. Nordby Kirke, Ås 30.4 (Mette Klann). 1 ind. Tveiter Nordgarden, Rælingen 1.5 (Eric Francois Roualet). 1 ind. Kasa, Maridalen, Oslo 5.8 (Simon Rix).

7 år på rad med funn av arten nå. Vi har også en gang tidligere hatt 3 funn på et år, i 2011.

Havørn *Haliaeetus albicilla* Alle funn

- 2016 1 ind. Ullerntoppen, Ullern, Oslo 30.1 (Edna Mosand). 1 ind. Vorma mellom Minnesund og Eidsvoll, Eidsvoll 19.2 (Erling Hobøl). 1 4K Skrukkeli, Hurdal 27.2 (Odd Frydenlund Steen, Johs Edvardsen). 1 adult Sandsgård, Ås 27.2 (Will Rook). 1 2K Glomma, Udnes, Nes 15.3 (Simon Rix). 1 ind. Kjelle, Blikrudmåsan, Aurskog-Høland 10.4 (Runa Bergby, Bente Wallander, Stig Tore Lunde, Jirka Novy). 1 4K- Nesbukta, Maridalen, Oslo 14.4 (Simon Rix). 1 ind. Knai, Hurdal 16.4 (Bjørn Graatrud). 1 2K Tangen Brygge, Nesoddtangen, Nesodden 17.4 (Jan Erik Røer). 1 3K- Maridalen, Oslo 18.4 (Simon Rix). 1 ind. Maridalsvannet Nord, Maridalen, Oslo 23.4 (Stig Johan Kalvatn). 1 4K+ Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 3.6 (Øyvind Hagen). 1 adult Ekebergdalen, Enebakk 4.6 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). 1 5K+ Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 4.8 (Simon Rix). 1 ind. Sand - Hvitsten - Jevik, Enebakk 1.10 (Svein Dale). 2 ind. Minnevika, Vorma ved Minnesund, Eidsvoll 26.12 (Mette Myhrer).

Paret ved Håøya hekket igjen og fikk frem en unge. Mange observasjoner ved Nordre Øyeren gjennom det meste av året der aldersangivelser gjør at vi konkluderer med minimum 4 ulike ind. Observasjoner fra Håøya, Drøbaksundet og Nordre Øyeren er utelatt fra oppstillingen.

- 2017 1 ind. Fjellstrand, Nesodden 20.1 (Gjermund Kolltveit). 1 5K+ Vorma ved Minnesund, Eidsvoll 31.1 (Simon Rix). 1 ind. Nebbenes, Eidsvoll 3.2 (Roger Espen). 1 ind. Rød, Vestby 8.2 (Sindre Løvli Damgaard). 1 5K+ Glomma, Udnes, Nes 26.3 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). 1 ind. Kongsrudtjernet, Skedsmo 7.4 (Øyvind Hagen). 1 ind. Blylaget, Nesodden 10.4 (Svein Dale, Terje Corneliussen). 2 adult Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 23.4 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen, Andreas Gullberg). 1 2K+ Husmo, Nes 28.4 (Knut Eie). 1 ind. Slepender og Skaugumsåsen, Bærum og Asker 1.5 (Camilla Sletmo, Guttorm Andersen). 1 ind. Gardermoen raceway, Ullensaker 13.5 (Runar Mauritzen, Ellen Askum). 1 adult Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 6.6 (Knut Eie, Mariella Nora Isabella Filberg Memo). 1 ind. Lindeberg 4H gård, Oslo 13.8 (Jostein Bærø Engdal, Kari Mathilde Engdal). 1 ind. Årungen, Frogn 30.8 (Ole Herman Winnem). 1 1K Åsleia, Gruemyra, Eidsvoll 4.9 (Karel Samyn). 1 ind. Vorma ved Rakkestad, Nes 28.10 (Sverre Solberg). 1 ind. Middagsbukta, Brønnøya, Asker 15.11 (Tore Westgård). 1 1K+ Kjøvangen brygge, Vestby 16.11 (Atle Haga). Opptil 2 adult Vorma, Eidsvoll 19.11-31.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm, Bjørn Harald Larsen). 1 1K+ Støjordet, Mjøsa, Eidsvoll 22.11 (Jon Lurås). 1 ind. Hokringler og Kringler Slattum skole, Nannestad 27.11 (Merete Berg mfl.). 2 ind. Glomma v/ Sørumsand, Sørumsand 3.12 (Marie Elisabeth Roll-Hansen).

Ved Nordre Øyeren ble det gjort observasjoner i alle årets måneder med at minimum av 4 ind. involvert. Et par bestående av adulte fugler ble stadig sett i selskap med hverandre. En subadult fugl fartet rundt i området på vårparten mens en ungfugl (1K) ble sett ved en anledning på høsten (24.9). Voksenfuglene ble ved flere anledninger sett sittende sammen nede i deltaet på tidspunkter av året der et hekkende par burde hatt minst en av foreldrefuglene stasjonert ved reiret. Dette tar vi som en indikasjon på at hekking var lite sannsynlig. At ungfuglen kun ble sett en gang tyder vel også på at denne hadde et annet opphav. Ved Håøya derimot var det igjen vellykket hekking med 1 utfløyet unge som resultat. Observasjoner fra Håøya, Drøbaksundet og Nordre Øyeren er utelatt fra oppstillingen.

Sivhauk *Circus aeruginosus* Alle funn

- 2016 Utenfor Hellesjøvannet og NØ summerer vi opp til anslagsvis 27 individer.
Tidligste og seneste: 1 M Østensjøvannet, Holstad, Ås 30.3 (Truls Aas, Kim Daniel Hansen). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 16.9 (Geir E. Fugelsø).

Vår eneste pålitelige hekkelokalitet, Hellesjøvannet, produserte 2 unger dette året. Det oppstår alltid litt kniving om plassen her og 2 hanner satte i gang reirbygging tidlig i sesongen, men som vanlig ble det med ett hekkende par til slutt. Det var også hekkeindikasjoner tidlig i sesongen ved Østensjøvannet i Ås og Nærevannet i Ski, men begge uten resultat. Minimum 6 individer ved Årnestangen og nærliggende områder i perioden 5.4-14.9, hvor de første 1K-fuglene dukket opp 10.8.

- 2017 Utenfor Hellesjøvannet og NØ summerer vi opp til anslagsvis 49 individer.
Tidligste og seneste: 1 ad. M Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 2.4 (Svein Dale, Knut Eie mfl.). 1 ind. Rossholmen, NØ, Fet 27.9 (Ole Skimmeland).

Ved Hellesjøvannet var det igjen hekking, med hva som kan se ut som 2 unger som resultat. Det var observasjoner fra lokaliteten i perioden 2.4-24.8. Ellers ble reirbygging igjen observert ved Østensjøvannet i Ås og ved Nærevannet i Ski samt ved Mjær i Enebakk. Ingen av stedene ser dog ut til å ha resultert i vellykket hekking. Fra NØ sør for Svellet ble det jevnt og trutt gjort observasjoner i perioden 18.4-27.9. Vi klarer å lese minst 9 ulike individer ut av de totalt 110 observasjonene som ble gjort, men det kan gjerne ha vært enda flere.

Venstre: Sivhauk hann, Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 08.05.2016. Foto: Øyvind Hagen.
Høyre: Myrhauk ad hunn, Årnestangen, NØ, Rælingen 01.04.2017. Foto: Øyvind Hagen.

Myrhauk *Circus cyaneus* Alle funn

- 2016 Tidligste og seneste vårfunn: 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 3.4 (Thomas Sæther, Stig Helge Basnes mfl.). 1 ind. Myrvoll, Ski 21.6 (Per-André Torper). 2 ind. Pytt, Vestby 21.6 (Ivar Ruud Eide).
Tidligste og seneste høstfunn: 1 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 19.8 (Morten Nilsen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 20.10 (Erling Hobøl).
- 2017 Tidligste og seneste vårfunn: 1 ad hunn Årnestangen, NØ, Rælingen 1.4 (Øyvind Hagen). 1 ad. hann Hekner, Rælingen 10.6 (Anders Braut Simonsen).
Tidligste og seneste høstfunn: 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 23.8 (Reidar Myhre). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 25.11 (Morten Bergan).

2016 gav anslagsvis 27 individer mens 2017 gir lander på hele 41 individer hvorav 20 av de utelukkende ved og omkring Årnestangen. Dette blir de to beste årgangene vi har registrert av arten. 2011 hadde den forrige toppnoteringen på 23 individer.

Myrhauk x steppehauk *Circus cyaneus x C. macrourus* Alle funn

2016 1 3K+ hann Årnestangen, NØ, Rælingen 6.4 (Simon Rix).

De siste 5 årene er det sett en god del hybrider mellom myrhauk og steppehauk både i Norge og våre skandinaviske naboland. Det har mest vært snakk om ungfugler men også voksne hybrider, slik som funnet fra Årnestangen. Dette er første gang denne hybriden påvises hos oss.

Intermediære karakterer mellom de to involverte artene kan være vanskelig å se tilstrekkelig godt i felt og bildedokumentasjon er som regel helt nødvendig for å få sett avgjørende detaljer. Det er i første rekke vingeformel som utgjøres av lengden på de ytterste 5 håndsvingfjærene (P6-P10) samt, hos hanner, utbredelse av svart som er avgjørende. Andre karakterer verdt å fokusere på er kropps- og hodeform og igjen, hos voksne hanner, generell fargetone, kontrast mellom bryst/hode og buk, overgump og tegning på armsvingfjær. Noen av de må dog brukes med litt varsomhet (se under).

Myrhauk x steppehauk, Årnestangen, Rælingen 06.04.2016. Begge foto: Simon Rix.

Fuglen fra Årnestangen var slank og liten av størrelse (vurdert av observatør) og var generelt ganske lys hvilket gjør at man i utgangspunkt oppfatter den som en steppehauk. Fuglen har imidlertid fem fingre som følge av at P6 (talt innefra) er for lang og den har for mye svart i hånden, inklusive på P10, slik at formen på den mørke kilen blir feil for en ren steppehauk. Videre er overgumpen tilsynelatende utegnet. Den mørke bakkanten på armens underside kan synes merkelig for en steppehauk men en tynn mørk bakkant er noe yngre adulte steppehauker ofte har. Akkurat denne karakteren kan derfor ikke tillegges så mye vekt som bevis på innblanding av myrhauk. Oppsummert viser kjerrhauken en blanding av karakterer som er kjent fra andre hybrider påvist i Skandinavia.

Steppehauk *Circus pallidus* (7 - 0 - 4) Alle funn

2017 1 2K+ hunn Søndre Vastad, Vestby 25.4 (Ingar Hønsen). 1 2K Kjerringjordet, Ås 29.4 (Jan Magne Nyvold). 1 2K hann Årnes gård og Hektner, Rælingen 12.5 (*Simon Rix, Rune Christensen, Erling Hobøl). 1 2K hann Pytt, Vestby 15.5 (Per Morten Groth, Jarle Granum).

4 funn på et år er naturligvis rekord. 2017 var det nest beste året noensinne for arten, kun slått av 2015, et år der vi ble stående med 2 funn. Steppehauken ekspanderer sitt hekkeområde og har de siste årene startet å hekke med noen få par i Finland. Så arten banker nesten på dørstokken til Norge og interessant nok valgte noen få individer å tilbringe sommeren i fjellområder i Oppland dette året, dog uten mistanke om hekking.

Venstre: Steppehauk 2K hann, Pytt, Vestby 15.05.2017. Foto: Per Morten Groth.

Høyre: Steppehauk 2K, Kjerringjordet, Ås 29.04.2017. Foto: Jan Magne Nyvold.

Enghauk *Circus pygargus* (3 - 0 - 1) Alle funn

2017 1 adult hann Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 19.-20.5 (*Thomas Grønn, Michael Hundeide).

Vi får vårt 4. funn og det 3. av en voksen hann i mai måned. Et av disse var forøvrig også fra Hellesjøvannet. Forrige funn, som var i 2015, er eneste funn som avviker fra dette mønsteret og var av en hunnfugl i juni.

Enghauk ad hann, Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 20.05.2017. Begge foto: Michael Hundeide.

Musvåk *Buteo buteo* Desember - februar

- 2016 2 ind. områdene vest for Årungen, Ås og Frogn 2.1-14.2 (Per Buertange, Torill Stubberud, Ivar Ruud Eide, Per Morten Groth mfl.). 1 ind. Skartnordalen, Busåsen, Aurskog-Høland 3.1 (Kjetil Hauger, Jørgen Hauger). 1 ind. Pytt, Vestby 4.1 (Per Morten Groth). 1 ind. Berger, Ski 23.1 (Per Buertange, Torill Stubberud). 2 ind. Dampsaga - Åker, Ski 28.2 (Sølvi Strifeldt). 1 ind. langs E6 mellom Rødsbråten og Kleiver, Vestby 2.-28.12 (Rune Botnermyr, Rolf E. Andersen, Erlen Landsverk, Sjur Mørk). 1 ind. Pytt, Vestby 5.-28.12 (Per Morten Groth). 2 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 6.-29.12 (Kristoffer Bøhn, Rune Wiggen).
- 2017 1 ind. Kinn - Gultvet, Pytt og Haver, Vestby og Frogn 1.-28.1 (Richard Gjersøe, Runa S. Madsen mfl.). 1 ind. Kråkstad Kirke, Ski 2.1 (Jerry Skogbeck). 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 2.1-25.2 (Jerry Skogbeck, Per Buertange, Torill Stubberud mfl.). 1 ind. Støkken, Ås 8.1 (Jerry Skogbeck, Geir Anderssen). 1 ind. Rødsbråten, Vestby 8.1 (Simon Rix). 1 ind. Tjoredalen, Oppegård 12.1 (Andreas Gullberg). 1 ind. Sneissletta, Ås 24.1 (Rune Zakariassen). 1 ind. Bunnefjorden, Frogn 27.1 (Hilde Lafjell). 2 ind. Frogn Kirke, Frogn 6.-9.2 (Per Morten Groth, Hilde Lafjell). 1 ind. Skedsmovollen, Skedsmo 27.2 (Petter Osbak). 1 ind. Svartdal, Vestby 2.12 (Kristoffer Bøhn). 2 ind. Frogn Kirke, Frogn 5.12 (Per Morten Groth). 1 ind. Korsegården, Ås 8.12 (Simon Rix).

Det kan gi belønning å følge med langsetter E6 gjennom Ås, Frogn og Vestby vinterstid. Ser man på plottene angitt for observasjonene er nok mange av de gjort gjennom bilvinduer.

Fjellvåk *Buteo lagopus* 15. mai - august, desember - februar

- 2016 2 ind. Gateengen, Son Stasjon, Vestby 31.5 (John Sandøy). 1 ind. Frogn Kirke, Frogn 13.8 (Per Morten Groth). 2 ind. Håøya, Frogn 27.8 (Kristoffer Bøhn, Håkan Billing, Per Morten Groth mfl.).
- 2017 1 ind. Tuentangen, NØ, Skedsmo 18.5 (Simon Rix, Stig Helge Basnes, Rune Zakariassen). 1 ind. Vardeåsen - Kirkerudåsen, Ås 20.5 (Will Rook). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 10.7 (Ole Vignes).

Ingen vinterfunn disse årene, men vi fikk noen strøfunn fra sommerperiodene. Ingen av disse gav dog mistanke om hekking.

Kongeørn *Aquila chrysaetos* (Etter 1970: 81 - 4 - 8) Alle funn

- 2016 1 ind. Nordre Langli, Aurskog-Høland 25.2 (Svein Dale). 1 ind. Søndre Mangen, Aurskog-Høland 10.4 (Runa Bergby, Bente Wallander, Stig Tore Lunde, Jirka Novy). 1 ind. Lesja - Knofsløkka, Eidsvoll 14.5 (Svein Dale). 1 ind. Årneskollen, Feiring, Eidsvoll 7.8 (Mette Myhrer).
- 2017 1 ind. Ås Stasjon, Ås 4.3 (Lars Jørgen Rostad). 2 ind. Klovehøgda - Igletjernhøgda, Sørumsund 22.3 (Håkan Billing). 1 4K Kongsrudveien 4, Branderud, Skedsmo 2.4 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 ind. Maridalsvannet Nord, Maridalen, Oslo 14.4 (Jan Erik Haugen, Mariken Homleid). 1 ind. Merkja, NØ, Fet 5.5 (Geir Høen). 1 3K- Kikut - Porthøgda - Askehøgda - Sandungskollen, Oslo 25.6 (Erling Hobøl). 1 ind. Ås, Aurskog-Høland 15.10 (Stig Helge Basnes).

Fiskeørn *Pandion haliaetus* 15. september - 31. mars

- 2016 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 31.3 (Kim Daniel Hansen, Truls Aas). 1 ind. Årungen, Ås 15.9 (Per Morten Groth). 1 ind. Gartnerløkka, Tonsenhagen, Oslo 17.9 (Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 17.9 (Jerry Skogbeck). 1 ind. Ellingstadåsen, Nesodden 30.9 (Kristoffer Bøhn). 1 1K Grefsenkollen, Oslo 1.10 (Eric Francois Roualet). 1 ind. Nedre Hebekk, Ski Sentrum, Ski 2.10 (Per-André Torper).
- 2017 1 ind. Håøya, Frogn 14.10 (Ivar Ruud Eide).

14. oktober er det seneste høstfunnet noensinne.

Tårnfalk *Falco tinnunculus* Desember - februar, hekkefunn

- 2016 1 ind. Vestby kirke, Vestby 6.1 (Simon Rix). 1 ind. Rødshagen, Vestby 8.2 (Rune Aae). 1 ind. Hannestad og Pytt, Vestby 6.-29.12 (Geir O. Pedersen, Per Morten Groth mfl.).

Avstanden mellom observasjonene i januar og februar var drøyt 2 km og dreide seg trolig om et og samme individ. Pytt har ikke bare vinterfunn å vise til, lokaliteten var også den eneste med konstatert hekking dette året.

- 2017 1 ind. Pytt, Vestby 2.1-22.2 (Per Morten Groth mfl.). 1 hann Kråkstad Kirke, Kråkstad Sentrum, Ski 4.1 (Jerry Skogbeck). 1 hunnfarget Rustad, Ås 23.2 (Andreas Gullberg).

Hekkefunn ved Pytt, Vestby og Årstad, Nannestad.

Dvergalk *Falco columbarius* Juni - juli, desember - februar

- 2016 1 adult hann Ammerudveien ved Lillomarka, Oslo 5.2 (Jan Erik Berglihn). 1 ind. Flateby vest jorder, Nesodden 5.6 (Bård Bredesen). 1 ind. Vest for Oppsal, Åsleia, Eidsvoll 10.6 (Svein Dale). 1 ind. Glomma ved Årnes, Nes 9.7 (Håkan Billing, Ole Vignes, Jan Erik Haugen). 1 ind. stasjonær Berger, Sørumsund 17.7 (Gjermund Graver). 1 hekking (1 adult hann + 3 1K) Øst for Hakadals Verk, Nittedal 23.-27.7 (Eric Francois Roualet, Andreas Otterbeck).

Bemerkelsesverdig mange sommerobservasjoner dette året, og vi fikk også et sjeldent hekkefunn - fra Nittedal.

Dvergalk, Hakadals Verk, Nittedal 23.07.2016. Foto: Eric Francois Roualet.

Lerkefalk *Falco subbuteo* Alle funn

- 2016 130 observasjoner i perioden 4. mai - 5. oktober. Tidligste og seneste: 1 ind. Årnes gård-Lecaveien-P-plass, Rælingen 4.5 (Simon Rix). 1 ind. Tangen Brygge, Nesoddtangen, Nesodden 5.10 (Hans Tjernshaugen).

Ingen konkrete hekkefunn. Hva sene funn angår så har vi fra før noen observasjoner de aller første dagene i oktober.

- 2017 114 observasjoner i perioden 3. mai - 26. september. Tidligste og seneste: 1 ind. Blylagdammen, Nesodden 3.5 (John Sandve). 1 ind. Kinn - Gultvet, Vestby 26.9 (Ivar Ruud Eide, Per Morten Groth).

Heller ikke i år noen konkrete hekkefunn, men det er nok flere av de der ute.

Vandrefalk *Falco peregrinus* Alle funn

- 2016 Funn fra perioden des-feb: 1 adult Haraldrud gjenvinning, Økern, Disen og Tonsenhagen, Oslo 7.-30.1 (Stig Johan Kalvatn, Ken Adelsten Jensen mfl.). 1 adult hann Botanisk Hage, Bjørvika, Oslo Plaza, Aker Brygge, Grünerløkka, Jernbanetorget, Regjeringskvartalet - Trefoldighetskirken, Oslo 13.1-25.2 (Rune Clausen, Anders Braut Simonsen mfl.). 1 ind. Bårdsruddammen, Bårdsruddammen, Asker, Asker 20.1 (Torbjørn Låg). 1 ind. Huk, Bygdøy og Fornebu, Oslo og Bærum 7.2 (Jan Olav Nybo). 1 adult Oxer-tårnet, Økern, Oslo 2.-24.12 (Stig Johan Kalvatn, Simon Rix mfl.). 1 ind. Slottsparken, Majorstuen og Oslo Sentralstasjon, Oslo 14.-15.12 (Bjørn Reiel Iversen, Bård Rutgersen, Stig Johan Kalvatn).

Vi anslår 1-2 ind. i Oslo gjennom vinteren - dog uten å ha ugjendrivelige bevis. Vandrefalkprosjektet v/Geir S. Andersen kan dog slå i bordet med faktabaserte tall for årets hekkesesong. Det var etablerte par på 10 lokaliteter, 7 av de gjennomførte vellykket hekking og fikk fram 18 unger. Et av de utgjorde første kjente hekking i Oslo kommune (Isaksen, K., Kolseth, Ø. S., Madsen, R. 2016).

- 2017 Funn fra perioden des-feb: 1 adult Aker Brygge, Oslo Sentralstasjon, Youngstorget, Regjeringskvartalet - Trefoldighetskirken, Bjørvika, Nydalen, Slottsparken og Akershus Festning, Oslo 2.1-26.2 (Kristoffer Bøhn mfl.). 1 adult Oxer-tårnet, Økern, Oslo 5.1-28.2 (Stig Johan Kalvatn mfl.). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 13.1 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl). 1 ind. Vassholmflu, Fornebu, Bærum 21.1 (Ole Skimmeland). 1 ind. Glomma v/ Sørumsand (Bingsfossen - Hammeren), Sørumsand 21.1 (Svein Dale). 1 ind. Aker Brygge, Oslo Sentralstasjon og Storgata, Oslo 4.-24.12 (Petrus Tengnér mfl.).

Vi har atter en gang saumfart vinterobservasjonene fra Oslo for detaljer som eventuelt kan avsløre om flere individer er involvert, men hverken alder, observasjonstidspunkter eller bilder har gitt entydige svar denne gangen heller. Vi antar derfor igjen at det er 1-2 individer som frister vintertilværelsen i hovedstaden, 1 i sentrumsområdene og 1 oppe ved tårnet på Økern. Oppfordringen går igjen til observatørene om å notere nøyaktig tidspunkt på observasjoner.

Ellers var det etablerte par på i alt 14 hekkelokaliteter. Av disse gjennomførte 10 par vellykket hekking med et samlet resultat på minst 23 utfløyne unger, hvilket var rekord.

Vannrikse *Rallus aquaticus* Alle funn

- 2016 Opptil 2 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 5.1-22.4 (Simon Rix, Geir Birkeland mfl.). Opptil 2 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 11.1-3.4 (Simon Rix mfl.). 1 ind. Nebbursvollen, Skedsmo 3.-9.5 (Espen Støtterud Christensen, Svein Dale). 1 ind. Tuentangen, NØ, Fet 5.5 (Rune Christensen). 1 par Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 20.5-30.7 (Knut Eie, Egil Ween mfl.). 1 ind. Stilla, Skedsmo 3.-4.6 (Jan Erik Berglihn, Karsten Molværsmyr mfl.). 1 ind. Slorene øst, Oppegård 5.-29.6 (Per Grandalen mfl.). 2 ind. Slorene øst, Oppegård 27.8-24.10 (Per Grandalen, Jerry Skogbeck mfl.). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 28.8 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 3.-14.9 (Jan Erik Haugen, Stig Tore Lunde, Rune Zakariassen).

Fugler på helt forventede lokaliteter. For lokalitetene med registreringer over lengre perioder har vi slått sammen observasjoner som henger sammen uten for store luker mellom observasjonsdatoene. Både hann og hunn av vannrikse er vokale, inkludert sang, og for det trente øret skal det være mulig å skille de. Ved Hellesjøvannet ble det registrert både syngende hann og hunn og vi har derfor registrert fuglene som et par uten å vite helt sikkert hvordan de hadde organisert seg inne i takrøret.

- 2017 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 25.1-1.2 (Ole Skimmeland mfl.). 2 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 29.3-2.6 (Simon Rix mfl.). Opptil 4 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 17.4-8.10 (Øyvind Hagen, Simon Rix mfl.). 1 ind. Stovivannet, Bærum 23.5 (Bjørn Olav Tveit). Opptil 3 ind. Slorene øst, Oppegård 24.5-22.6 (Morten Gaathaug, Hans Petter Kristoffersen, Christian Pedersen mfl.). 1 ind. Årungen sør, Ås 25.-31.5 (Morten Gaathaug mfl.). 1 ind. Østensjøvannet nord, Oslo 26.-28.5 (Anders Braut Simonsen, Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 4.-30.6 (Jan Erik Haugen, Ole Vignes, Mariken Homleid mfl.). 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 9.6 (Jan Olav Nybo, Ken Adelsten Jensen). 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 14.6 (Ole Skimmeland). 1 ind. Ekebergdalen, Enebakk 18.6 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). 1 ind. Stilla, Skedsmo 18.6 (Karsten Molværsmyr). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 29.7 (Edna Mosand). Opptil 2 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 3.8-30.12 (Bjørn Olav Tveit, Morten Bergan mfl.). 1 ind. Hundsund, Fornebu, Bærum 4.9 (Carsten Lome, Morten Helberg). Opptil 2 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 16.9-29.12 (Jan Erik Haugen, Simon Rix mfl.). 1 ind. Sandvikselva v/ Vøyenenga, Bærum 26.-27.9 (Thomas Larsen).

Venstre: Vannrikse, Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 15.09.2017. Foto: Simon Rix.
Høyre: Åkerrikse, Øverland, Bærum 30.05.2017. Foto: Simon Rix.

Myrrikse *Porzana porzana* Alle funn

- 2016 1 ind. Tuentangen, NØ, Fet 12.-13.6 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl mfl.). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 1.-6.7 (Rune Zakariassen mfl.).

Åkerrikse *Crex crex* Alle funn

- 2016 1 ind. Slorene øst, Oppegård 13.5 (Jan Erik Berglihn, Jon Holtan-Hartwig). 1 ind. Løkenflaen, Skedsmo 22.5-1.6 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen, Svein Dale mfl.). 1 hann Øgard, Aurskog-Høland 29.5 (Øyvind Hagen). 1 hann Eikeberg, Aurskog-Høland 29.5 (Øyvind Hagen). 1 ind. Leira (Sulustadsvingen), Skedsmo 29.5 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl). 1 hunn Enga, Aurskog-Høland 29.5-3.6 (*Øyvind Hagen, Gjermund Eikli). 1 adult Hedum, Aurskog-Høland 30.5-5.6 (Oddveig Hedum mfl.). 1 ind. Øvre Ris, Skedsmo 4.6 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 1 ind. Mjønerudvegen, Sørums 5.6 (Hanne Refsem). 1 ind. Nordre Refsum, Sørums 5.6 (Hanne Refsem). 1 ind. Vastad og Fuglegården, Vestby 10.-12.6 (*Per Grandalen, Stig Johan Kalvatn, Jerry Skogbeck). Opptil 3 ind. Årnestangen (området rundt fugletårnet og plattformen), NØ, Rælingen 11.6-23.7 (Ole Skimmeland, Øyvind Hagen mfl.). 1 hann Stensgårdsvegen, Nannestad 13.6 (Merete Berg). 1 ind. Dælivannet, Bærum 14.6 (Christer Jakobsen). 1 ind. Hoel Gård, Sørums 16.6-22.7 (Jan Klyve). 2 ind. Kampåa Åland, Nes 19.6 (Gjermund Graver). 1 ind. Ekebergdalen, Enebakk 19.6 (Trond Aspelund). 1 ind. Tveiten, Nes 22.6 (Svein Dale). 1 hann Våler, Lørenskog 26.6 (Karsten Molværsmyr). 1 ind. Fråstad, Fet 4.7 (Jan Olav Nybo, Håkan Billing). 2 ind. Auli, Nes 5.7 (Jan Olav Nybo, Håkan Billing). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 13.9 (Jostein Myre).
- 2017 Opptil 4 ind. Øverland, Bærum 23.5-18.6 (*Bjørn Olav Tveit, Rune Zakariassen mfl.). 1 ind. Lunderåsen, Sørums 30.5 (Hanne Refsem). 1 ind. Bjørke - Dønnum, Eidsvoll 30.5 (Svein Dale). 1 ind. Tomtestilla, Skedsmo 31.5-4.6 (Knut Eie, Thomas Sæther). 1 ind. Nordre Dæli, Enebakk 2.-18.6 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). 1 ind. Kjerstad, Vestby 3.-14.6 (Mariella Nora Isabella Filberg Memo mfl.). 1 ind. Ense, Ski 4.-9.6 (Jerry Skogbeck, Jan Olav Nybo, Ken Adelsten Jensen). 1 ind. Kjølstadhøgda, Halstad, Ås 5.6 (Bjørn Olav Tveit, Mariella Nora Isabella Filberg Memo). 2 hann Søndre Kirkeby, Nittedal 5.-10.6 (Tor Skjetne mfl.). 2 ind. Tom - Pung - Gon, Vestby 5.-18.6 (Jan Erik Haugen, Hans Petter Rømme mfl.). 1 hann Hakadal Gjenvinningsstasjon, Nittedal 6.-7.6 (Eric Francois Roualet, Yvonne Roualet Thoresen). 2 ind. Ringstilla, Skedsmo 16.-17.6 (Petter Osbak, Einar Eriksen, Håkan Billing). 1 ind. Brautmet, Aurskog-Høland 18.6 (Geir Sverre Andersen). 1 hann Myrvoll, Aurskog-Høland 22.6 (Øyvind Hagen). 2 hann Søndre Stubbjar, Aurskog-Høland 22.6 (Øyvind Hagen). 2 hann Øgard, Aurskog-Høland 22.6 (Øyvind Hagen). 1 ind. Melby, Nannestad 25.6 (Merete Berg). 1 ind. Steinsbekken, Bærum 27.6-2.7 (Knut Eie mfl.). 1 ind. Tæruddalen, Skedsmo 1.7 (Sverre Solberg). 1 ind. Huser - Tangen, Nes 6.7 (Jan Olav Nybo, Håkan Billing). 1 ind. Tangen Gård v./ Rustadvegen - Auli, Nes 6.-14.7 (Jan Olav Nybo, Håkan Billing mfl.). 1 ind. Meli, Skedsmo 11.7 (Håkan Billing, Ole Vignes, Jan Erik Haugen). 1 adult Flindrum, Ullensaker 14.7 (Knut Eie, Mariella Nora Isabella Filberg Memo). 1 hann Vest for Ingeborgrud kirke, Nes 21.7 (Knut Eie). 1 hann Rønnåltangen, Nes 21.7 (Knut Eie). 2 hann Rydjar, Nes 21.7 (Knut Eie). 1 hann Eggum, Nes 21.7 (Knut Eie). 1 hann Jonsrud Sørby, Nes 21.7 (Knut Eie). 1 par Nedre Skøyen, Nes 21.7 (Knut Eie).

Henholdsvis 26 og 38 individer disse to årene. Åkerrikseprosjektet 2017 konkluderer med 44 individer (hvorav 42 syngende hanner) i OA dette året (Heggøy, O. 2018),

mens vi stopper oppsummeringen på 38 individer. Det kan være at vi har slått sammen funn som tidligere var talt opp som separate. På landsbasis viste uansett 2017 til en svak positiv trend målt mot de siste 3 årene, dog fremdeles noe svakere enn gjennomsnittet som er registrert i prosjektets tid. For OAs del hadde vi imidlertid beskjedent høyere antall i både 2013, -14 og -15 i forhold til 2017.

Sivhøne *Gallinula chloropus* Desember - februar

- 2016 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 1.1 (Audun Skrindo).
- 2017 Opptil 2 ind. Frognerparken, Oslo 1.-26.12 (Simon Rix, Jan Erik Haugen, Morten Bergan mfl.).

Trane *Grus grus* Oktober - 15. mars

- 2016 4 ind. Kongsrudtjernet, Skedsmo 7.3 (Øyvind Hagen). 1 ind. Vålerfeltet, Lierfoss, Aurskog-Høland 30.10 (Kjetil Hauger).
- 2017 1 ind. Nygård, Aurskog-Høland, Aurskog-Høland 12.3 (David Jordhus-Lier). 1 ind. Løken sør, Løken, Aurskog-Høland 12.3 (Per Buertange, Torill Stubberud).

Observasjoner på årets første observasjonsdag listet over.

Tjeld *Haematopus ostralegus* November - februar

- 2016 1 ind. Geita, Fornebu, Bærum 29.2 (Rune Zakariassen, Geoffrey Acklam, Jostein Myre).

Det er helt innafor å benytte skuddårsdagen til å komme med i LRSK-rapporten.

- 2017 1 ind. Lindøya, Oslo 4.11 (Jan Erik Haugen). 2 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 20.11-31.12 (Hilmar Røthing mfl.). 1 ind. Lortbukta, Fornebu, Bærum 25.11 (Bjørn Olav Tveit).

Heilo *Pluvialis squatarola* November - mars

- 2017 3 ind. Nygård, Aurskog-Høland, Aurskog-Høland 13.3 (Simon Rix). 1 ind. Åros, Nittedal 25.3 (Eric Francois Roualet). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 25.3 (Jan Erik Haugen). 2 ind. Strand, Aurskog-Høland 30.3 (Jerry Skogbeck). 2 ind. Nygård, Aurskog-Høland, Aurskog-Høland 31.3 (Simon Rix).

Tundralo *Pluvialis squatarola* November - 15. juli

- 2017 1 ind. Svellet, NØ, Fet 17.5 (Knut Eie, Jan Olav Nybo, Ole Vignes mfl.).

Sandlo *Charadrius hiaticula* November - mars, hekkefunn

- 2017 1 hekking (1 adult i par + 1 pulli) Fornebu, Bærum 20.5 (Simon Rix).

2016 blir første år uten hekkefunn siden 2011, så hyggelig å se at 2017 bringer bud om at vår helt mariginale hekkebestand halter videre. Det var også rapportert et par med unger på Herbern, Bygdøy 17. juli, men så sent i sesongen kan fuglene godt ha fløyet dit.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus* (1 - 0 - 1) NSKF

2017 1 2K+ hunn Årnestangen, NØ, Rælingen 1.5 (Myrto Pyrli).

Andre funn for OA. Først ut var en voksen hann som spankulerte rundt på mudderet ved samme lokalitet 25. juli 2001. Årets funn var det 43. (51 ind.) i Norge.

Hvitbrystlo 2K+ hunn, Årnestangen, Nordre Øyeren, Rælingen 01.05.2017. Foto: Myrto Pyrli.

Boltit *Charadrius morinellus* (Etter 1900: 16/64 - 1/10 - 3/7) Alle funn

2016 10 ind. Søndre Gulliksrud, Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 13.5 (*Simon Rix, Rune Zakariassen, Stig Helge Basnes).

2017 5 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 12.5 (*Simon Rix, Anders Thylen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 16.5 (Simon Rix). 1 ind. Reitvet - Kvillese - Berger, Ski 18.5 (Svein Dale).

Boltit, Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 13.05.2016. Foto: Simon Rix.

Svarthalespove *Limosa limosa* Alle funn

- 2016 1 ind. Svellet, NØ, Fet 3.-11.9 (Håkan Billing, Christine Sunding, Erling Hobøl mfl.).
- 2017 1 ind. Svellet, NØ, Fet 1.5 (Thomas Grønn, Simon Rix, Eric Francois Roualet mfl.). 1 hann Byleira og Teigleira, NØ, Rælingen 4.5 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl). 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 9.5 (Halvard Fausk). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 11.-12.5 (Jan Erik Haugen, Jan Olav Nybo mfl.). 1 1K Årnestangen, NØ, Rælingen 16.8 (Simon Rix).

Lappspove *Limosa lapponica* Alle funn

- 2016 5 ind. Gressholmen, Oslo 15.4 (Anne-Marie Austad). 1 ind. Svellet, NØ, Fet 22.-24.4 (Rune Zakariassen mfl.). 1 ind. Svellet, NØ, Fet 1.-2.5 (Knut Eie mfl.). 5 ind. Rossholmleira, NØ, Fet 7.5 (Thomas Sæther). 3 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 14.-16.5 (Tor Gunnar Værnes mfl.). 1 ind. Koksa og Storøykilen, Fornebu, Bærum 17.-24.5 (Espen Sundet Nilsen, Geir Sverre Andersen mfl.). 7 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 26.6 (Øyvind Hagen). 1 2K+ hann Raudsekkene, Nakkholmen, Oslo 14.7 (Kjell Isaksen, Øystein Skjær Kolseth). 25 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 1.8 (Christoffer Aam Ingvaldsen, Morten Kvam Olafsen). 16 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 4.8 (Simon Rix). 1 ind. Nakkholmen, Oslo 10.-11.8 (Kristoffer Bøhn, Stig Johan Kalvatn). 4 adult Hellerudsletta, Skedsmo 13.8 (Eric Francois Roualet). 8 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 3.9 (Reidar Myhre). Opptil 2 ind. Svellet, NØ, Fet 3.-8.9 (Berit Roll Elgsaas mfl.). 1 1K Tangen Brygge, Nesoddtangen, Nesodden 7.9 (Jan Erik Røer). 1 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 11.9 (Simon Rix). Opptil 5 ind. Svellet, NØ, Fet 24.-26.9 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad mfl.).

I perioden 26. juni - 14. september ble det gjort 35 observasjoner ved Årnestangen der kun antall over 4 individer er inkludert i oversikten over.

- 2017 5 ind. Svellet, NØ, Fet 16.-17.4 (Jan Erik Berglihn mfl.). 2 ind. Byleira og Teigleira, NØ, Rælingen 23.-29.4 (Knut Eie mfl.). 2 ind. Svellet, NØ, Fet 1.5 (Rune Zakariassen mfl.). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 12.5 (Simon Rix). 2 ind. Svellet, NØ, Fet 12.5 (Simon Rix). 2 ind. Hulvik, Vestby 19.5 (Andreas Gullberg, Rune Zakariassen). 1 hann Konglungen - Løkeneshalvøya - Vetre, Asker 21.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan). 1 adult Langåra, Asker 23.5 (Kaj-Andreas Hanevik, Dag Evert Borud). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 5.-6.7 (Ole Skimmeland, Jan Erik Haugen). 1 adult Frognerparken, Oslo 16.7 (Ketil Knudsen). 1 adult hunn Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 18.7 (Andreas Gullberg). Opptil 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 27.7-20.8 (Erling Hobøl, Anders Braut Simonsen mfl.). 1 ind. Gressholmen, Oslo 29.8 (Julian Bell). 4 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 5.9 (Simon Rix). 1 ind. Søndre, Bjerkøyskjæra, Asker 16.9 (Morten Bergan).

Steinvender *Arenaria interpres* Alle funn

- 2016 1 adult Nakkholmen, Oslo 23.5 (Bård Bredesen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 16.7 (Lennart Wam Hansson, Kevin Wam Hansson, Kjetil Johannessen). Opptil 17 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 27.7-4.9 (Kjell Isaksen, Erling Hobøl, Geoffrey Acklam mfl.). 1 ind. Storøyodden, Bærum 13.8 (Inger-Johanne Reiholm). Opptil 5 ind. Skjælholmene, Nesodden 16.-23.8 (Andreas Gullberg, Bård Bredesen mfl.). 5 1K Djupalen, Asker 19.8 (Andreas Gullberg, Jan Erik Røer). 4 ind. Svellet, NØ, Fet 20.8 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl). 1 1K Tuentangen, NØ, Fet 29.8 (Simon Rix, Erling Hobøl).

- 2 1K Heggholmen, Gressholmen, Oslo 31.8 (Jan Erik Haugen). 1 1K Skjælholmene, Nesodden 2.-7.9 (Andreas Gullberg). 1 1K Svenskeskjær, Lindøya, Oslo 3.9 (Andreas Gullberg). 1 1K Galteskjær og Nakkholmen, Oslo 7.-8.9 (Andreas Gullberg, Ken Adelsten Jensen). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 14.-18.9 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad mfl.).
- 2017 1 adult Svellet, NØ, Fet 7.5 (Kjetil Johannessen, Andreas Gullberg, Knut Waagan). 4 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 18.5 (Stig Helge Basnes). 3 ind. Søndre Skjælholmen, Nesodden 19.5 (Sindre Molværsmyr). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 20.5 (Thomas Grønn, Tine Agesen). 6 ind. Raudskjæra, Asker 21.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan). 1 ind. Rossholmen, NØ, Fet 28.7 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). Opptil 5 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 28.7-29.8 (Ole Vignes, Simon Rix mfl.). 2 ind. Rossholmleira, NØ, Fet 20.8 (Knut Eie).

To meget sterke år for arten. Uten at vi har gravet frem all tilgjengelig statistikk må vi minst tilbake til 2003 for å se noe i nærheten av dette og vi kan trygt slå fast at minimum 41 individer i 2016 er rekord.

Venstre: Lappspove, Nakkholmen, Oslo 11.08.2016. Foto: Stig Johan Kalvatn.
Høyre: Steinvender, Storøyodden, Bærum 13.08.2016. Foto: Inger-Johanne Reiholm.

Polarsnipe *Calidris canutus* 15. oktober - juni

- 2016 1 ind. Djupalen, Asker 21.5 (Carsten Lome, Sindre Molværsmyr). 1 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 30.6 (Øyvind Hagen).
- 2017 1 2K Svellet, NØ, Fet 17.5 (Eric Francois Roualet, Anders Braut Simonsen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 18.5 (Stig Helge Basnes).

Brushane *Calidris pugnax* Oktober - april

- 2016 1 ind. Merkja, NØ, Fet 3.-8.10 (Ellen Askum, Anne Kari Norland mfl.). Opptil 6 ind. Svellet, NØ, Fet 5.-11.10 (Rune Zakariassen, Simon Rix mfl.). 1 1K Svellet, NØ, Fet 15.-21.10 (Knut Eie, Simon Rix mfl.).
- 2017 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 3.10 (Anders Braut Simonsen). 3 ind. (2 hann + 1 hunn) Rossholmen, NØ, Fet 7.10 (Thomas Sæther, Erling Hobøl). 3 ind. (1 hunn + 2 hann) Svindal, Fet 7.10 (Thomas Sæther, Erling Hobøl).

Pussig nok ble samme konstellasjon av fugler observert ved to nærliggende lokalliteter den 7. oktober, men når observatørene understreker at alle fuglene ble sett samtidig så er det utvilsomt ulike individer.

Fjellmyrløper *Calidris falcinellus* (34 - 3 - 2) Alle funn

- 2016 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 24.5 (Simon Rix). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 20.-21.8 (Simon Rix, Kjetil Johannessen mfl.). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 31.8 (Knut Eie).
- 2017 1 adult Svellet, NØ, Fet 16.-17.5 (*Simon Rix, Rune Zakariassen, Andreas Gullberg mfl.). 1 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 27.7-1.8 (*Erling Hobøl, Ole Vignes mfl.).

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* Alle funn

- 2016 2 adult Tuentangen, NØ, Fet 4.-5.8 (Simon Rix). 31 ind. (1 adult + 30 1K) Årnestangen, NØ, Rælingen 21.8 (Eric Francois Roualet). 1 1K Tuentangen, NØ, Fet 2.9 (Simon Rix).

Det var regelmessige observasjoner fra Årnestangen i hele perioden 6. juli - 3. september. Maksantallet er listet opp over.

- 2017 9 observasjonsdager ved Årnestangen og et par andre lokalliteter i Øyern-delatet i perioden 12.7.24.9. Høyeste antall: 7 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 7.9 (Jostein Myre, Trond Aspelund).

Sandløper *Calidris alba* Alle funn

- 2016 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 9.7 (Ole Skimmeland). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 23.7 (Thomas Grønn, Torill Ask mfl.). 4 2K+ Årnestangen, NØ, Rælingen 27.7 (John Stenersen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 1.8 (Anders Braut Simonsen). 1 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 5.8 (Simon Rix, Ole Skimmeland). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 10.-11.8 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl mfl.). 1 1K Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 23.8 (Kristoffer Bøhn). 3 1K Årnestangen, NØ, Rælingen 26.-28.8 (Simon Rix, Anders Braut Simonsen). 1 1K Rolfstangen, Fornebu, Bærum 27.8 (Bjørn Olav Tveit).

Med litt glippe mellom observasjonene på Årnestangen tror vi dette kan gjenspeile reel utskifting av individer, noe som ofte er vanskelig å avsløre når observasjonene kommer jevnt. Vi ender da opp med 13 individer på lokaliteten denne høsten.

- 2017 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 15.7 (Ole Skimmeland). 1 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 26.-30.7 (John Apeland, Eli Gates, Trond Aspelund mfl.). 3 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 3.-4.8 (Simon Rix, Anders Braut Simonsen, Jan Erik Haugen mfl.). 1 1K Årnestangen, NØ, Rælingen 26.-30.8 (Andreas Gullberg, Simon Rix, Knut Eie mfl.). 1 1K Årnestangen, NØ, Rælingen 7.9 (Jostein Myre, Trond Aspelund).

Myrsnipe *Calidris alpina* November - 15. april

- 2017 1 ind. Jørholmen, NØ, Fet 2.4 (Knut Eie).

Fjæreplytt *Calidris maritima* (64 - 4 - 8) Alle funn

- 2016 2 ind. Småskjær, Drøbaksundet, Frogn 28.1 (Rune Zakariassen, Simon Rix, Per Buertange). 1 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 31.1-6.2 (Ketil Knudsen mfl.). 3 ind. Småskjær, Drøbaksundet, Frogn 17.-23.2 (Simon Rix, Jostein Bærø Engdal mfl.). 3 ind. (2, 1K + 1, adult) Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 19.10 (Andreas Gullberg).
- 2017 3 ind. Bjerkøyskjæra, Asker 1.1 (Svein Dale). Opptil 2 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 8.1-25.4 (Halvard Hauer, Stig Johan Kalvatn, Jostein Myre mfl.). Opptil 6 ind. Småskjær, Drøbaksundet, Frogn 23.2-12.3 (Andreas Gullberg, Simon Rix mfl.). 2 ind. Odden, Nesoddtangen, Nesodden 27.2 (Kristoffer Bøhn, Bård Bredesen). 4 ind. Vassholmene, Fornebu, Bærum 2.3 (Ole Knut Steinset). 2 ind. Raudsekkene, Nakkholmen, Oslo 24.10 (Simon Rix, Julian Bell). 1 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 12.11 (Halvard Hauer). 4 ind. Småskjær, Drøbaksundet, Frogn 2.-30.12 (Per-Willy Færgestad, Jan Erik Haugen mfl.).

Dvergsnipe *Calidris minuta* Oktober - 15. juli

- 2016 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 11.6 (Ole Skimmeland). 1 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 6.7 (Øyvind Hagen). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 8.-9.7 (Jerry Skogbeck mfl.). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 12.7 (Rune Zakariassen mfl.).
- 2017 1 ind. Svellet, NØ, Fet 16.-17.5 (Rune Zakariassen, Andreas Gullberg mfl.). 4 ind. Bakker bru - Flater, Frogn 19.5 (Per Morten Groth). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 3.10 (Anders Braut Simonsen).

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus* (62/89 - 1/1 - 0) Alle funn

- 2016 1 1K Årnestangen, NØ, Rælingen 10.-11.8 (Ole Skimmeland, Erling Hobøl, mfl.).

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* (22/28 - 0 - 1/1) Alle funn

- 2017 1 ind. Nesoddtangen og Fornebu, Nesodden og Bærum 11.11 (*Jan Erik Røer, Jerry Skogbeck, Bjørn Olav Tveit, Kjetil Johannessen).

Tereksnipe *Xenus cinereus* (1 - 1 - 0) NSKF

- 2016 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 6.7 (*Stig Helge Basnes, Bjørn Olav Tveit mfl.).

Andre funn av arten hos oss og det 43. funnet i Norge. Vårt forrige og første funn var 1 ind. Årnestangen 17.-24. september 2000.

Tereksnipe, Årnestangen, Nordre Øyeren, Rælingen 06.07.2016. Foto: Øyvind Hagen.

Strandsnipe *Actitis hypoleucos* Oktober - 20. april

- 2016 1 ind. Slorene øst, Oppegård 13.4 (Per Grandalen). 2 ind. Østensjøvannet, Oslo 17.4 (Eric Francois Roualet). 3 ind. Gullaugvika (Dynovika), Sørumsneset, Skedsmo 17.4 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad).
- 2017 2 ind. Flatli, Haga, Nes 19.4 (Mattis Jansson).

Skogsnipe *Tringa ochropus* 15. September - mars

- 2016 1 ind. Nærevannet, Ski 17.9 (Jerry Skogbeck). 1 ind. Hvam, Nes 18.9 (Håkan Billing).

Sotsnipe *Tringa erythropus* Oktober - april

- 2017 1 ind. Jørholmen, NØ, Fet 4.10 (Jan Olav Nybo, Håkan Billing).

Grønnstilk *Tringa glareola* 15. september - 20. april

- 2016 1 ind. Tuentangen, NØ, Fet 16.4 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad, Ole Skimmeland).

Kvartbekkasin *Lymnocyrtus minimus* Alle funn

- 2016 Opptil 2 ind. Økern - Økri, Bærum 22.1-9.2 (Jørn Lønner). 1 ind. Årnes, Oslo 12.9 (Karel Samyn). 2 ind. Årungen, Ås 18.9 (Per Morten Groth). 1 ind. Landskog, Enebakk 5.10 (Magnus Reneflot). Opptil 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 10.10-9.11 (Simon Rix, Erling Hobøl mfl.). 1 ind. Hammeren, Svellet, Rælingen 11.10 (Rune Zakariassen). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 13.-30.10 (Simon Rix, Halvard Hauer, Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 17.10-9.11 (Kjetil Johannessen, Geoffrey Acklam mfl.). 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 1.11 (Simon Rix, Per Buertange). 1 ind. Økern Gård, Rykkinn, Bærum 4.12 (Andreas Gullberg).

For andre året på rad observeres 2 fugler midtvinters ved Økern, Bærum. For en av de gikk det ikke så bra da den ble funnet oppspist på siste registrerte observasjonsdato.

- 2017 1 ind. Rustad, Ås 23.2 (Andreas Gullberg). 1 ind. Tuentangen, NØ, Fet 3.5 (Jan Erik Berglihn). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 3.-10.5 (Simon Rix, Rune Zakariassen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 16.9 (Ole Skimmeland). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 9.-10.10 (Simon Rix, Edna Mosand). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 11.10-10.11 (Simon Rix mfl.). 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 22.10 (Anders Braut Simonsen). 1 ind. Årnes gård, Rælingen 13.11 (Erling Hobøl).

Rugde *Scolopax rusticola* Desember - februar

- 2016 1 ind. Sevholdammene, Svestad, Nesodden 14.2 (Kristoffer Bøhn). 1 ind. Frogn Kirke, Frogn 27.2 (Ivar Ruud Eide, Per Morten Groth). 1 1K+ død, trolig drept av katt Lersolveien 11, Tåsen, Oslo 16.12 (Gunvor Berge).
- 2017 1 ind. Hasle - Grøstad, Nesodden 4.12 (Steinar Olsen).

Enkeltbekkasin *Gallinago gallinago* 15. november - 15. mars

- 2016 1 ind. Rykkinn, Bærum 1.1 (Andreas Gullberg). 1 ind. Kongen, Frognerkilen, Oslo 3.1 (Geir Birkeland). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 19.-20.1 (Ellen Askum). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 9.3 (Simon Rix). 1 ind. Årnes gård, Rælingen, Rælingen 17.11 (Erling Hobøl). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 26.11 (Ellen Askum).
- 2017 1 ind. Rustad, Ås 14.-23.2 (Lars Egil Haugen, Astrid Sivertsen mfl.). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 10.-15.12 (Thomas Sæther, Ann-Kristin Molværsmyr mfl.).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media* Alle funn

- 2016 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 9.5 (Simon Rix, Stig Helge Basnes). 1 ind. Eie, Nes 16.5 (Knut Eie). 1 ind. Årungen sør, Ås 13.8 (Per Morten Groth).
- 2017 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 9.5 (Simon Rix). 1 ind. Stilla, Skedsmo 12.5 (Karsten Molværsmyr). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 15.-16.5 (Hilmar Røthing mfl.). 1 ind. Tuentangen, NØ, Fet 16.5 (Rune Zakariassen). 1 ind. Forskningsparken, Blindern, Oslo 16.5 (Jan Erik Haugen).

Dobbeltbekkasin, Kirkeby, Maridalen, Oslo 16.05.2017. Foto: Halvard Hauer.

Polarjo *Stercorarius pomarinus* (ind. etter 1970: 122 - 1 - 1) Alle funn

- 2016 1 1K Søndre Skjælholmen, Nesodden 19.10 (Andreas Gullberg).
- 2017 1 adult Gåsungene, Bærum 16.5 (Kjetil Johannessen).

Funnstatistikken kan nok fort gi en litt feilaktig indikasjon på hvor vanlig arten er hos oss da halvparten av alle observerte individer alene kom under det ekstraordinære året 2014. To år med 1 funn hver seg slik vi fikk nå er nok sånn sett nærmere normalen.

Tyvjo *Stercorarius parasiticus* Alle funn

- 2017 1 ind. Hulvik, Vestby 18.5 (Andreas Gullberg). 1 ind. Elnestangen, Asker 18.5 (Øystein Mortensen). 1 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 21.5 (Anders Braut Simonsen). 1 ind.

Bakken, Maridalen, Oslo 10.6 (Stig Rognes). 1 ind. Sauholmen - Storholmen, Vestby 25.7 (Peter Sjolte Ranke).

Fjelljo *Stercorarius longicaudus* (40 - 1 - 0) Alle funn

2016 1 1K Skjælholmene, Fornebu og Bygdøy, Nesodden, Bærum og Oslo 3. og 11.9 (*Andreas Gullberg, Simon Rix).

Observasjonene var begge av en mørkfaset fugl, så vi antar det er snakk om samme individ. Fuglen ble muligens også observert ved Nesoddtangen dagen etter den først ble oppdaget. 4 år siden forrige funn.

Venstre: Fjelljo, Søndre Skjælholmen, Nesodden 03.09.2016. Foto: Andreas Gullberg.
Høyre: Polarjo, Søndre Skjælholmen, Nesodden 19.10.2016. Foto: Andreas Gullberg.

Storjo *Stercorarius skua* (48 - 1 - 2) Alle funn

2016 1 ind. Krokstrand, Vestby 30.9 (Jerry Skogbeck, Stig Johan Kalvatn).

2017 1 ind. syk Aker Brygge, Oslo 17.7 (Håkan Billing). 1 1K Hulvik, Vestby 12.9 (Simon Rix, Rune Zakariassen).

Storjo har normalt sett ingenting innerst i Oslofjorden midtsommers å gjøre og det er vel sann sett ingen overraskelse at vårt 1. funn fra juli måned blir av fugl som da ikke er helt i form. Den ble funnet liggende på asfalten oppe på Aker Brygge.

Dvergmåke *Hydrocoloeus minutus* Alle funn

2016 1 adult Svellet, NØ, Fet 9.5 (Simon Rix). 1 ind. Hovindammen, Valle Hovin, Oslo 20.5 (John Sandøy). 1 2K Østensjøvannet, Oslo 21.-25.5 (Jan Erik Berglihn, Ellen Askum, Anne Kari Norland mfl.). 1 3K Østensjøvannet, Oslo 21.-28.5 (Anne Kari Norland, Ellen Askum mfl.). 1 2K Årnestangen, NØ, Rælingen 16.6 (Erling Hobøl). 3 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 26.-30.6 (Øyvind Hagen mfl.). 8 1K Årnestangen, NØ, Rælingen 4.-26.8 (Simon Rix, Trond Aspelund, Ken Adelsten Jensen, Kjetil Hansen mfl.). 1 1K Rolfstangen, Fornebu, Bærum 26.8 (Bjørn Olav Tveit). 1 ind. Aker Brygge, Oslo 27.8 (Arne Myrland). 1 1K Skjælholmene, Storeflu og Oksval, Nesodden 1.-29.10 (Andreas Gullberg).

Hvor mange fugler som var involvert blant alle 1K-fuglene observert ved Årnestangen i perioden 4. - 26. august vites ikke, men det var nok temmelig sikkert flere enn de 8 som gav oss maksantallet den 24.8.

- 2017 1 adult Svellet, NØ, Fet 7.5 (Anders Braut Simonsen, Kjetil Johannessen, Stig Johan Kalvatn). 3 adult Maridalen, Oslo 10.5 (*Stig Johan Kalvatn, Simon Rix). 1 adult Svellet, NØ, Fet 14.5 (Erling Hobøl). 1 3K Kirkeby, Maridalen, Oslo 14.-15.5 (*Ellen Askum mfl.). 1 2K Snekkervika, NØ, Rælingen 17.-18.5 (Ole Skimmeland, Knut Lindh). 1 2K Svellet, NØ, Fet 17.-18.5 (Eric Francois Roualet, Espen Støtterud Christensen, Rune Christensen mfl.). 2 2K Hulvik, Vestby 18.5 (Andreas Gullberg). 1 3K Skinnerbukta, Malmøya, Oslo 18.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan). 4 adult Nakkholmen, Oslo 18.5 (Andreas Gullberg, Rune Zakariassen, Julian Bell). 2 ind. Hulvik, Vestby 19.5 (Rune Zakariassen, Andreas Gullberg mfl.). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 20.5 (Svein Walther Hiis). 1 ind. Bunnefjordbunnen, Ås 27.5 (Audun Skrindo). 2 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 30.-31.5 (Ken Adelsten Jensen, Eric Francois Roualet mfl.). 1 1K Svellet, NØ, Fet 9.9 (Jan Olav Nybo, Jan Erik Haugen, Ole Vignes). 1 1K Rolfstangen, Fornebu, Bærum 2.10 (Bjørn Olav Tveit). 1 1K Skjælholmene og Malmøya, Nesodden og Oslo 5.10 (Andreas Gullberg). 1 adult Halden brygge, Fornebu, Bærum 23.11 (Simon Rix).

Anslagsvis 19 og 25 individer de to årene kan vel sies å være sånn middels bra (se forrige rapport).

Venstre: Dvergmåke 2K, Østensjøvannet, Oslo 22.05.2016. Foto: Reidar Myhre.

Høyre: Dvergmåke adult, Årnestangen, NØ, Rælingen 31.05.2017. Foto: Øyvind Hagen.

Krykkje *Rissa tridactyla* Alle funn

- 2016 3 ind. Krokstrand, Vestby 29.1 (Simon Rix, Rune Zakariassen). 1 ind. Drøbaksundet, Frogn 29.1 (Ivar Ruud Eide, Per Morten Groth). 1 2K Nesoddtangen, Nesodden 30.1 (Kristoffer Bøhn, Thomas Bøhn). 12 ind. (10 2K + 2 adult) Krokstrand, Vestby 30.1 (Øyvind Hagen, Trude Starholm). 2 ind. (1 2K + 1 adult) Krokstrand, Vestby 7.2 (Øyvind Hagen). 1 adult Svellet, NØ, Fet 14.5 (Andreas Gullberg). 1 ind. Krokstrand, Vestby 28.9 (Kim Daniel Hansen).

Blant årets beskjedne beholdning på 21 individer merker vi oss spesielt den voksne fuglen som ble rapportert trekkende nordover ved Svellet den 14. mai. Krykkje er

rapportert to ganger tidligere fra Nordre Øyeren i form av 1 dødt ind. mars 1983 og 1 1K fra oktober året etter. Ellers ble det kun sett 1 individ på høsten, hvilket er usedvanlig beskjedent.

- 2017 84 individer fordelt på 12 observasjoner fra månedene januar, mai og november dette året. Høyeste antall: 52 ind. Krokstrand, Vestby 9.11 (Øyvind Hagen, Simon Rix).

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (10 - 2 - 0) Alle funn

- 2016 1 3K Østensjøvannet, Oslo 15.-16.4 (*Anne Kari Norland, Carsten Lome mfl.). 1 3K Maridalsvannet, Maridalen, Oslo 22.-24.4 (*Simon Rix, John Apeland, Tormod V. Burkey mfl.).

Fuglen ved Østensjøvannet ble ringmerket første observasjonsdag, mens fuglen i Maridalen var umerket. Så lenge det var den umerkede fuglen som blir sett sist så er det altså ingen tvil om at det var snakk om 2 ulike individer. Her var det også utseendemessig mulig å skille individene, merk for eksempel ulik mengde sort på håndsvingfjær (bilder).

Venstre: Svartehavsmåke 3K, Østensjøvannet, Oslo 15.04.2016. Foto: Anne Kari Norland.
Høyre: Svartehavsmåke 3K, Maridalen, Oslo 23.04.2016. Foto: Simon Rix.

Sildemåke *Larus fuscus* November - februar

- 2016 1 1K Langvannet, Lørenskog 2.-3.11 (Geir Høen, Rune Zakariassen).
- 2017 1 1K Hovindammen, Valle Hovin, Oslo 9.11 (Stig Johan Kalvatn). 1 adult individmerket (kontroll) Manglerud, Oslo 11.11 (Anne Kari Norland). 1 1K Langvannet, Lørenskog 18.-27.11 (Stig Johan Kalvatn, Geir Høen, Rune Zakariassen).

Kaspimåke *Larus cachinnans* (6 - 0 - 0) NSKF

- 2016 1 4K Haraldrud gjenvinning, Oslo 12.-16.1 (Stig Johan Kalvatn mfl.). 1 3K Haraldrud gjenvinning, Oslo 31.1-18.3 (Stig Johan Kalvatn mfl.).

Begge var gamle kjenninger fra året i forveien, så ingen av de teller som nye funn. 4K-fuglen i januar var identisk med fuglen som ble sett samme sted i desember 2015, mens 3K-fuglen var ringmerket og avslørte at det var samme individ som hadde tilhold ved Langvannet, Lørenskog i januar 2015.

Kaspimåke 3K, Haraldrud, Oslo 05.02.2016. Foto: Stig Johan Kalvatn.

Grønlandsmåke *Larus glaucoides* (26 - 1 - 2) Alle funn

2016 1 2K Mjøsa, Minnesund, Eidsvoll 16.1 (*Øyvind Hagen, *Trude Starholm, Jarl Nystrøm).

Funn fra ferskvann har vi etterhvert en del av, men noe lenger inn i landet enn til Lørenskog har de ikke vært før. Dette var dermed første gang vi får et funn helt oppe fra Mjøsa.

2017 1 3K Langvannet, Lørenskog 28.1 (*Geir Høen, Andreas Gullberg, Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen). 1 3K Østensjøvannet, Oslo 1.-6.2 (*Anne Kari Norland, Simon Rix, Karsten Molværsmyr mfl.). 1 3K Hovindammen, Valle Hovin, Oslo 8.2 (John Sandøy). 1 3K Bispevika, Oslo 8.-16.2 (Rune Clausen mfl.). 1 1K Bjørvika, Oslo havn, Rådhuskaia og Vippetangen, Oslo 21.-29.12 (Stig Johan Kalvatn mfl.).

2 funn. Samme 3K fugl på alle lokaliteter. For Langvannets del var dette 4. funn derfra etter tidligere funn fra lokaliteten i 2002, -12 og -14. Alle har for øvrig vært av 3K-fugler.

Venstre: Grønlandsmåke 1K, Bjørvika, Oslo 21.12.2017. Foto: Stig Johan Kalvatn.

Høyre: Grønlandsmåke 3K, Langvannet, Lørenskog 28.01.2017. Foto: Geir Høen.

Venstre: Grønlandsmåke 2K, Mjøsa, Minnesund, Eidsvoll 16.01.2016. Foto: Øyvind Hagen.
Høyre: Polarmåke 2K, Bispevika, Oslo 08.02.2017. Foto: Ellen Askum.

Polarmåke *Larus hyperboreus* (24 - 0 - 1) Alle funn

- 2017 1 2K Langvannet, Lørenskog 3.1 (Rune Zakariassen). 1 2K Haraldrud gjenvinning (Franzefoss), Oslo 31.1 (Simon Rix, Stig Johan Kalvatn). 1 2K Bjørvika, Bispevika, Vippetangen og Aker Brygge, Oslo 3.-23.2 (*Sindre Molværsmyr, Anders Braut Simonsen mfl.).

Alle observasjoner gjelder samme individ.

Gråmåke x polarmåke *Larus argentatus x L. hyperboreus* Alle funn

- 2016 1 1K Haraldrud gjenvinning, Oslo 30.12 (Sindre Molværsmyr).

Fuglen ble ringmerket, og det gav resultater. Våren 2018 dukket nemlig fuglen opp i Turku, Finland (se bilde) og det var da ingen uenighet om fuglens genetiske opphav å spore hos finnene.

Dette er ikke veldig uvanlig å komme over lyse individer av gråmåke der mistanken om innblanding av polarmåke vekkes. Ofte er det dog vanskelig å konkludere sikkert på dette, kanskje også umulig uten å ha fuglen i hånd og eventuelt også DNA-testing.

Dette er første funnet som publiseres i LRSK-rapportene, men vi har ikke helt oversikt hvordan tidligere funn har blitt håndtert.

Venstre: Gråmåke x polarmåke 1K, Haraldrud, Oslo 30.12.2016. Foto: Sindre Molværsmyr.
Høyre: Gråmåke x polarmåke 3K, Turku, Finland 16.04.2018. Foto: Ari Kuusela.

Dvergterne *Sternula albifrons* (5 - 0 - 1) NSKF

2017 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 30.5 (Erling Hobøl mfl.).

2012 var siste gang arten gjestet oss, også den gang ved Årnestangen. Dette var første maifunn, de øvrige er fra juni (3) og juli (2). Nordre Øyeren står nå med 3 funn, det samme som Fornebu.

Dvergterne, Årnestangen, NØ, Rælingen 30.05.2017. Begge foto: Andreas Gullberg.

Rovterne *Hydroprogne caspia* (26/31 - 2/2 - 2/2) NSKF

2016 1 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 26.-27.6 (Øyvind Hagen mfl.). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 9.-28.7 (John Apeland mfl.).

2017 1 adult Svellet, NØ, Fet 16.-18.5 (*Simon Rix, Rune Zakariassen, Andreas Gullberg mfl.). 1 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 29.6 (Erik Nyhus).

4 nye funn for Nordre Øyeren som dermed står med 24 funn totalt.

Svartterne *Chlidonias niger* (43 - 0 - 1) Alle funn

2017 1 adult Svellet, NØ, Fet 7.9 (Simon Rix mfl.).

Splitterne *Thalasseus sandvicensis* (20/31 - 0 - 1/1) Alle funn

2017 1 adult Lindøya, Oslo 21.5 (Eric Francois Roualet).

7 år siden forrige funn. Våre funn er jevnt fordelt over månedene mai-sept (1 fra okt.).

Venstre: Rovterne, Årnestangen, NØ, Rælingen 26.06.2016. Foto: Øyvind Hagen.
Høyre: Splitterne, Lindøya, Oslo 21.05.2017. Foto: Eric Francois Roualet.

Makrellterne *Sterna hirundo* Oktober - 20. april

2016 1 1K Søndre Skjælholmen, Nesodden 1.10 (Andreas Gullberg).

Rødnebbterne *Sterna paradisaea* Alle funn

- 2016 Totalt 84 individer fordelt på 24 på våren og 60 på høsten.
Tidligste og seneste: 14 ind. Tangen Brygge, Nesoddtangen, Nesodden 1.5 (Jan Erik Røer). 1 1K Paradisbukta, Bygdøy, Oslo 4.10 (Simon Rix).
- 2017 Totalt 49 individer fordelt på 35 på våren og 14 på høsten.
Tidligste og seneste: 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 11.5 (Simon Rix). 1 1K Rolfstangen, Fornebu, Bærum 29.9 (Bjørn Olav Tveit).

Lomvi *Uria aalge* Mai - august, innlandsfunn

2016 1 ind. Sørsiden av Mjøsa, Minnesund, Eidsvoll 31.5 (Svein Dale).

Fra fjorden fikk vi 16 funn i mai, 4 i juni og 3 i juli med 11 ind. ved Nesoddtangen 1. mai som høyeste antall.

- 2017 1 ind. Tangen Brygge, Nesoddtangen, Nesodden 1.5 (Jan Erik Røer). 1 ind. Raudskjæra, Asker 9.5 (Carsten Lome, Morten Helberg, Sindre Molværsmyr). 1 ind. Hulvik, Vestby 19.5 (Ketil Knudsen). 2 ind. Søndre Skjælholmen, Nesodden 21.5 (Andreas Gullberg). 1 ind. Gåsungene, Bærum 21.5 (Geir Sverre Andersen, Morten Bergan). 1 ind. Akershuskaia, Akershus Festning, Oslo 23.8 (Kristoffer Bøhn).

Alke *Alca torda* April - august, innlandsfunn

- 2016 7 ind. Steilene, Nesodden 3.4 (Håkan Billing, Hans Tjernshaugen).
- 2017 2 ind. Hulvik, Vestby 20.5 (Bjørn Olav Tveit). 1 adult Skipphelle, Frogn 17.7 (Henning Anker Johansen).

Teist *Cephus grylle* (ind: 45 - 3 - 3) Alle funn

- 2016 1 ind. Fürst Brygge, Fornebu, Bærum 23.1 (John Apeland). 1 ind. Steilene, Nesodden 3.4 (Håkan Billing, Hans Tjernshaugen). 1 ind. Fjordvagen, Nesodden og Bunnefjorden (Presteskjær-Svartskog), Oppegård 27.4 (Kristoffer Bøhn, Jan Erik Røer). 1 ind. Storeflu, Nesodden 1.5 (Jan Erik Røer, Andreas Gullberg). 1 adult Storeflu, Nesodden 18.6 (Morten Bergan). 1 adult Drøbaksundet, Frogn 27.12 (John Sandve).

Vanskelig å vite sikkert, men vi antar at observasjonene rundt Nesoddlandet fra april-juni gjelder samme individ.

- 2017 1 adult Nesoddtangen, Skjælholmene og Storeflua, Nesodden 16.4-11.6 (Kristoffer Bøhn, Jan Erik Røer, Andreas Gullberg, Bård Bredesen). 2 ind. Bergholmen, Frogn 29.4 (Ivar Ruud Eide).

Flere av observasjonene ved Nesoddtangen melder om et trekkende individ. Vi lurte på om det ikke bare var den samme voksne fuglen som fartet litt frem og tilbake og slår de sammen som samme individ.

Lunde *Fratercula arctica* (ind. etter 1970: 83 - 0 - 2) Alle funn

- 2017 1 ind. Halden brygge, Fornebu, Bærum 23.11 (Simon Rix). 1 ind. Krokstrand, Vestby 24.11 (Magne Klann).

Skogdue *Columba oenas* 15. oktober - februar

- 2016 1 ind. Fornebu, Bærum 15.2 (Ole Skimmeland). 1 ind. Slørene, Oppegård 15.10 (Per Grandalen, Lars Grandalen).

Tidlig ankomst dette året der første fugl var på plass allerede i midten av februar. Deretter en rekke observasjoner av 1-2 individer ut måneden, alle på Fornebulandet.

- 2017 1 ind. Paradisbukta, Bygdøy, Oslo 23.2 (Tosten Tøfte). 1 ind. Furst brygge, fjæra, Fornebu, Bærum 28.2 (Rune Zakariassen). 1 ind. Hestjordene, Rødtvet, Oslo 25.10 (Stig Johan Kalvatn).

Turteldue *Streptopelia turtur* (23 - 1 - 0) Alle funn

- 2016 1 1K Rykkinn, Bærum 1.-19.11 (Rune Zakariassen mfl.).

7 år siden forrige funn. Sen dato, men vi har et tidligere funn av en fugl ved Løvenstad, Rælingen som holdt seg fra den 10.11 til årets siste dag før nyttårsrakettene skremte den vekk.

Turteldue, Rykkinn, Bærum 17.11.2016. Foto: Jostein Myre.

Hubro *Bubo bubo* Alle funn

- 2016 1 ind. på lokalitet i Frogn 23.2-30.3 (Kjetil Johannessen, Simon Rix, Rune Zakariassen, Jostein Bærø Engdal mfl.).
- 2017 1 ind. på lokalitet i Frogn 31.1-29.3 (Kim Daniel Hansen, Truls Aas mfl.).

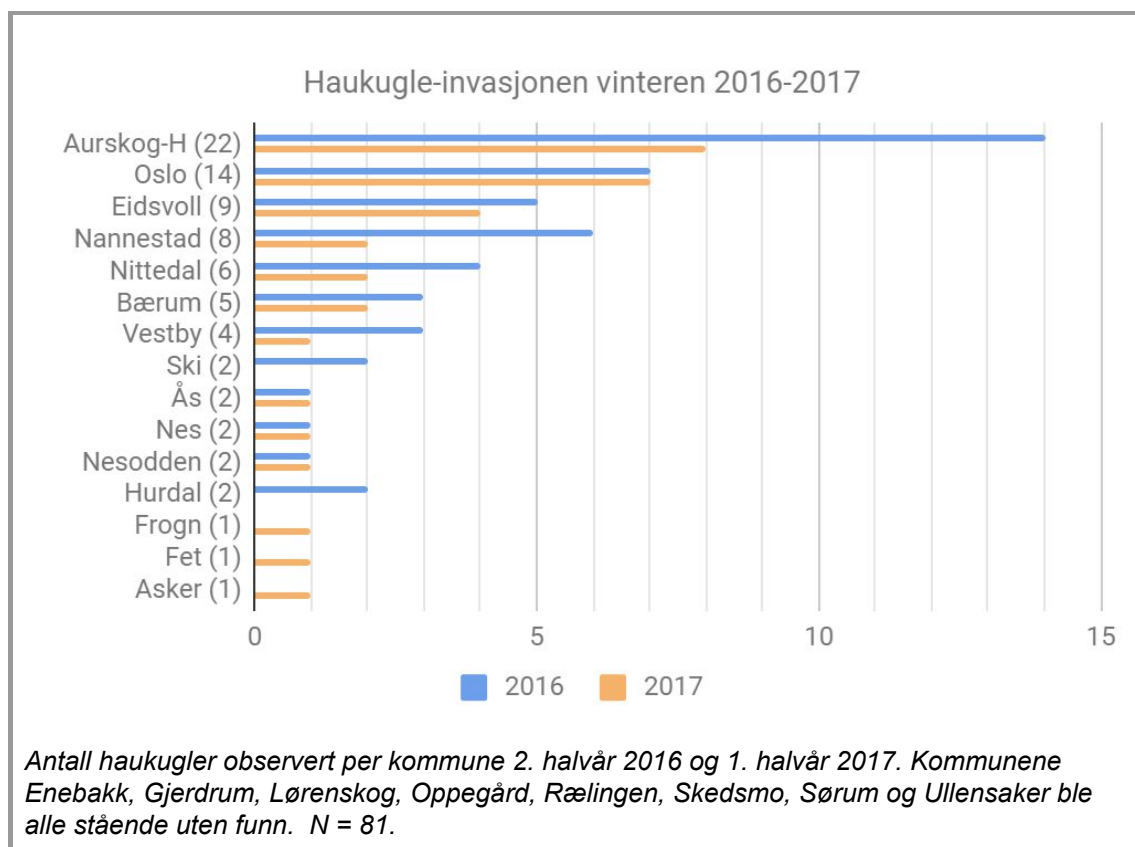
Haukugle *Surnia ulula* Alle funn

- 2016 1 ind. Trolldalen - Odalsbekken, Frogn 8.1 (Ivar Ruud Eide, Per Morten Groth). 1 ind. Søndre Furu, Ås 22.1 (Simon Rix). Deretter 49 individer i perioden 4.9-29.12.

4 år siden forrige gang inntar haukuglene oss igjen i stort antall. Den gang (2012) stoppet opptellingen på 25 individer, kun 1 bak rekorden på 26 individer fra 1983. Årets invasjon lander nøyaktig på summen av disse to årene og med 51 individer (hvorav 49 på høsten) settes en rekord som nok vil bli stående en stund. Svein Dale har skrevet en interessant artikkel om invasjonen der han gjør noen anslag på hvor mange individer som kan ha vært i sørøst-norske skoger denne høsten (Dale, S., 2017). Ellers kan det også nevnes at 2 forkomne individer som ble funnet i Oslo (Korsvoll og Tøyen) ble rehabilitert og sluppet i Maridalen der en av de senere ble funnet død.

- 2017 32 individer i perioden 1.1-14.4. Fra 2. halvår: 1 ind. Mork, Nittedal 17.8 (Geir Høen). 1 ind. Pålbråtan, Stokker - Groset, Asker 14.9 (Thomas Sæther, Stefan Kernstock).

Naturlig nok drar vi med oss fjorårets invasjon inn i 2017. Vi lander vi på 34 individer (32 første halvår) uten at vi har gjort noen inngående vurdering av hvor mange av disse som var gjengangere fra året før.

Lappugle *Strix nebulosa* (14 - 5 - 3) Alle funn

- 2016 1 ind. Bårdsruddammen, Asker 11.-12.4 (Anne Kjersti Narmo mfl.). 1 ind. Gaupesteinmarka NR, Ski 22.4 (Kim Daniel Hansen, Truls Aas). 1 ind. Jonsrud, Nesodden 4.-5.5 (Bård Bredesen). 1 ind. Bergerveien, Ski 19.5 (Vidar Kristiansen). 1 ind. Gaupesteinmarka NR, Ski 21.8 (Siri Lie Olsen).

5 funn av lappugle på et år hadde vært helt utenkelig for kun noen få år siden. Av de 14 individene vi hadde fra før var 8 av de fra 1800-tallet, 1 fra 1990 mens de resterende har kommet siden 2011.

- 2017 1 ind. Sagbakken, Nes 12.2-13.5 (Jan Erik Haugen, Jan Olav Nybo, Ole Vignes mfl.). 1 ind. Abbotjenn, Kolstad, Aurskog-Høland 18.3 (Hilde Wallander, Per Ottar Bjerkely). 1 ind. Kjeppen, Nes 18.3 (Øyvind Hagen, Trude Starholm).

Begge fuglene rapportert fra Nes var syngende hanner. Noen hekking ble ikke konstatert denne gangen, men det er liten tvil om at arten stadig ekspanderer og tilsynelatende er i ferd etablere seg her. 2017 var et toppår for arten med hekkefunn i både Østfold og Buskerud, mens Hedmark hadde hele 119.

Haukugle, Ramme, Vestby, 28.11.2016.
Foto: Ivar Ruud Eide.

Haukugle, Sørkedalen, Oslo 28.11.2016.
Foto: Ketil Knudsen.

Lappugle, Jonsrud, Nesodden 04.05.2016.
Foto: Bård Bredesen.

Hornugle *Asio otus* November - februar

- 2016 1 ind. død Nebbursvollen, Skedsmo 26.1 (Anne Lise Høvde). 1 ind. Pentagon, Ås Sentrum, Ås 24.2 (Andreas Günther).

Fuglen i Ås var sannsynligvis en tidlig ankommet fugl ettersom den ble hørt syngende.

- 2017 1 ind. Dausjøelva, Maridalen, Oslo 21.11 (Ellen Askum).

Jordugle *Asio flammeus* November - februar og juni - august

- 2016 1 ind. Snekkervika, NØ, Rælingen 1.6 (Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Branderud, Nes 25.6 (Gjermund Graver). 1 adult Sigtun, Ski 21.7 (Morten Pedersen, Thea Marie Pedersen). 1 ind. Årnes gård-Lecaveien, Rælingen 16.8 (Espen Støtterud Christensen).
- 2017 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 3.6 (Petter Osbak). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 15.7 (Ole Skimmeland). 1 ind. Øst for Hakadals Verk, Nittedal 29.-31.12 (Eric Francois Roualet).

Nattravn *Caprimulgus europaeus* Alle funn

- 2016 26 individer i perioden 28.5-26.8. 15 av disse ble rapportert syngende, alle fra mer eller mindre forventene lokaliteter. Tidligste og seneste: 1 ind. Svinåsen, Aurskog-Høland 28.5 (Øyvind Hagen). 1 ind. Lilløyplassen, Fornebu, Bærum 26.8 (Johnny R. Pedersen).
- 2017 28 individer i perioden 26.5-22.8. 20 av disse rapportert som syngende hanner. Etter 4 års opphold ble det igjen rapportert syngende individer i Bærumsmarka. Ellers helt forventede lokaliteter. Tidligste og seneste: 1 ind. Åmotkollane, Bærum 26.5 (Aksel Bakke-Bjurgren). 1 ind. Prost Refsums vei, Rælingen 21.-22.8 (Alison Coulthard).

Disse to årene har antall rapporterte syngende hanner vært noe lavere enn hva vi har vært vant til de siste årene.

Venstre: Nattravner, Vigernesveien, Sørums 29.05.2016. Foto: Øyvind Hagen.

Høyre: Isfugl, Sandvika, Bærum, 09.07.2016. Foto: Jon Helle.

Isfugl *Alcedo atthis* Alle funn

- 2016 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 20.1-1.2 (Simon Rix, Geir Sverre Andersen, Roger Espen mfl.). 1 hekking Løkke bro, Sandvika, Bærum 26.4-30.7 (Simon Rix, Rune Zakariassen, Ken Adelsten Jensen, Andreas Gullberg mfl.). 1 1K død Smestad Skole, Rælingen 22.8 (Espen Støtterud Christensen, Rune Christensen). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 23.8 (John Sandve). 1 ind. Ankerbrua, Akerselva, Grünerløkka, Oslo 24.8 (ukjent obs.). 2 ind. Slorene øst, Oppegård 5.9-30.10 (Tommy Roger Stølen, Per Grandalen). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 8.9-2.10 (Bjørn Olav Tveit, Simon Rix, Johnny R. Pedersen). 1 ind. Sprobukta, Nesodden 14.9 (Hans Tjernshaugen). 2 ind. Paris, Årungseltas utløp, Ås 22.-26.10 (Jerry Skogbeck, Kristoffer Weiby, Lasse Lafjell mfl.). 1 ind. Innløpet, Engervannet, Bærum 29.10 (Knut Erik Alnæs). 1 ind. Ringnes, Ås 17.11 (Jerry Skogbeck). 1 hann stasjonær Bånn, Frogn 23.11 (Simon Rix).

Det var mange som dette året fikk gleden av å se og fotografere fuglene i det hekkende paret i Sandvika. Kjennskap til lokaliteten ble allemannseie, og reiret lå ideelt til for at fuglene skulle kunne observeres godt uten å forstyrres nevneverdig. Hekkingen ble også vellykket med sannsynligvis 1 kull med et ukjent antall unger. Totalt for året lander vi på intervallet 11-14 ind (uten ungfugler fra Sandvika). At Slorene blir stående med 2 individer har sin årsak av at 2 1K-fugler ble ringmerket her, hvilket gir sterk mistanke om at hekking kan ha funnet sted i området.

Isfugler, Sandvika, Bærum 09.07.2016. Foto: Steffen Grønli / @stegro.foto.

- 2017 1 hann Årungseltas utløp, Frogn 18.1-5.2 (Simon Rix mfl.). 1 hunn Akerselva Kjelsås, Oslo 3.4 (*Timo Stein, Simon Rix, Per Christian Moan). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 7.4 (Jostein Myre, Per Morten Groth). 1 par med minst 4 pullus Sandvika, Bærum 9.4-17.10 (Jostein Myre mfl.). 1 ind. Bunnefjorden ved Neslaget, Frogn 5.5 (John Sandve). 1 Sognsvannbekken ved Kringsjå, Oslo 13.6 (Simon Rix). 1 ind. Maridalen, Oslo 21.-25.8 (Jan Olav Nybo, Simon Rix). 1 ind. Tåjebukta, Frogn 19.9 (Maja Dinéh Sørheim, Cathrine Sussane Torjussen). 1 ind. Børterelva, Enebakk 19.9 (Jerry Skogbeck). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 21.9-28.10 (Edna Mosand mfl.). 1 ind. Åstaddammen, Asker 8.10 (Long Nguyen). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 19.10 (Ole Skimmeland). 1 ind. Minnevik, Minnesund, Eidsvoll 27.10 (Bjørn Harald Larsen). 1 ind. Holmenskjæret, Asker 7.11 (Tore Westgård). 1 ind. Årungseltas utløp, Frogn 31.12 (Lasse Lafjell, Hilde Lafjell, Ivar Ruud Eide).

Ett par hekket igjen i Sandvika. Det meldes om minst 2 kull hvilket godt kan ha vært tilfelle, men vi kan ikke se at dette underbygges av observasjonene som er registrert. Den 6. juli ble 3 ungfugler sett forlate reirhullet sammen med foreldrefuglene, mens det også i dagene etter var aktivitet ved reirhullet der voksenfuglene kom med mat, hvilket indikerer flere unger som enda ikke var klare for å ta det store steget ut. Eneste gang mating ved reiret ble observert etter dette var 27. juli. Hadde det vært et helt kull til som sto på farten ut burde det vært mer aktivitet å se enn dette (og noen mangel på observatører var det definitivt ikke). Utover Sandvika-fuglene ble det hele 14 observasjoner fra andre lokaliteter hvilket alene tangerer årsrekorden fra 2008. 2017 blir dermed det beste året noensinne, noe det forøvrig også ble på landsbasis.

Isfugl, Storøykilen, Fornebu, Bærum 20.01.2016. Foto: Simon Rix.

Bieter *Merops apiaster* (5/9 - 0 - 1/1) Alle funn

2017 1 adult Årstad, Nannestad 19.5 (Erlend Bratlien).

Forrige funn var i 2010. Våre funn av bieter har spredt seg godt utover flere måneder med følgende fordeling: Mai 2, juni 1, juli 1, september 1 og oktober 1. Årets funn var det tidligste så langt. På landsbasis var det 4 funn i 2017. Bieter gikk ut av NSKFs rapporteringsliste f.o.m 2017.

Bieter, Årstad, Nannestad 19.05.2017. Begge foto: Erlend Bratlien.

Vendehals *Jynx torquilla* Alle funn

2016 Totalt 31 individer i perioden 16.4-13.9 gjør dette til en meget svakt år. Antallet ligger under halvparten av hva vi har landet på de siste 3 årene.

Tidligste og seneste: 1 ind. Maridalen, Oslo 16.4 (Halvard Hauer). 1 ind. Svindal, Fet 13.9 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad).

2017 Totalt 57 individer i perioden 29.4-7.9.

Tidligste og seneste: 1 ind. Frogn Kirke, Frogn 29.4 (Jerry Skogbeck). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 7.9 (Jostein Myre).

Gråspett *Picus canus* Alle funn

2016 1 hann Hurdal Verk, Hurdal 18.1 (Bjørn Graatrud). 1 hann Myhrer, Minnesund, Eidsvoll 13.2 (Mette Myhrer). 1 hunn Myhrer, Minnesund, Eidsvoll 25.2 (Mette Myhrer). 2 ind. Lørenskog kirke - Røyri - Østby, Lørenskog 12.-23.3 (Christoffer Aam Ingvaldsen). 1 ind. Rammebråten, Ramme, Vestby 19.3 (Stig Johan Kalvatn). 1 hann Nordre Røytjenn, Aurskog-Høland 16.4 (Øyvind Hagen). 1 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 28.4-3.5 (Simon Rix). 1 ind. Busåsen - Elgtjenn - Fotiltjennhøgda, Aurskog-Høland 15.5 (Geir Sverre Andersen). 1 ind. Spetalen-Lisetra, Eidsvoll 15.5 (Svein Dale). 3 ind. Losby, Lørenskog 10.7 (Espen Støtterud Christensen, Rune Christensen, Tommy Christensen). 1 ind. Jonsrudkampen, Bærum 1.8 (Rune Zakariassen). 1 ind. Vålerfeltet, Lierfoss, Aurskog-Høland 3.8 (Kjetil Hauger). 1 ind. Bråten, Horgen, Nes 27.9 (Simon Rix). 1 ind. Store Sandungen, Asker 8.10 (Jostein Myre). 1 ind. Eineåsen, Bærum 25.10 (Rune Zakariassen). 1 ind. Stovivannet, Bærum 30.10 (Bjørn Olav Tveit). 1 hunn Myhrer, Minnesund, Eidsvoll 12.11-20.12 (Mette Myhrer).

2017 1 hunn Myhrer, Minnesund, Eidsvoll 2.1-22.2 (Mette Myhrer). 1 ind. Langset, Eidsvoll 5.3 (Andreas Gullberg, Jan Erik Berglihn). 1 hunn Kampen, Nannestad 13.-16.3 (Ole Schei Hansen). 1 ind. Nesoddtangen, Nesodden 26.3 (Oddvin Lund mfl.). 1 ind. Hønsveien, Asker 26.3 (Eli Moen). 2 ind. Bergerteigen, Aurskog-Høland 11.4 (Svein Dale). 1 ind. Bjørkelangsjøen nord, Aurskog-Høland 14.5 (Eric Francois Roualet). 1 ind. Kruttverket, Rotnes, Nittedal 25.5 (Thomas Sæther, Ann-Kristin Molværsmyr). 1 ind. Abortjenn, Sagbakken, Nes 27.5 (Jan Erik Haugen, Eric Francois Roualet, Ole Vignes). 2 ind. Granbakken, Oslo 7.8 (Karel Samyn). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 13.10 (Simon Rix). 1 ind. Kolsås nordre, Bærum 1.11 (Ken Adelsten Jensen, Eli Sørensen). 1 hunn Feiring, Eidsvoll 5.11-3.12 (Petter Osbak). 1 ind. Askerelva, Asker 12.11 (Jostein Bærø Engdal). 1 hunn Dambakken, Nannestad 7.12 (Merete Berg). 1 hunn Myhrer, Minnesund, Eidsvoll 10.12 (Mette Myhrer). 1 ind. Kopperud, Skedsmo 27.12 (Øyvind Hagen, Trude Starholm).

De to årene lander på henholdsvis 20 og 19 individer. Helt normalt antall målt opp mot de siste 8-9 årene.

Dvergspett *Dendrocopos minor* Alle funn

2016 Konkrete hekkefunn fra Nordre Øyern og Nesodden.

2017 Kun Nordre Øyeren kan skilte med konkret hekkefunn dette året.

Det ser ikke ut til å være så stor variasjon fra år til år så vi gjør presentasjonen litt kortfattet denne gangen. De to årene lander på anslagsvis 105 og 102 individer som er innenfor hva vi har sett de foregående 4 årene. Tyngdepunktet ligger fremdeles rundt Oslofjorden og ved Nordre Øyeren.

Tretåspett *Picoides tridactylus* Hekkefunn

- 2016 1 hann reir, unger hørt Ravensborgtjern, Nesodden 17.6 (Steinar Olsen). 1 hann v/brukt reir Holter, Øvre Haug, Nittedal 14.7 (Jan Erik Haugen, Håkan Billing, Ole Vignes, Tor Skjetne).
- 2017 1 hunn besøker bebodd reir Holter, Nittedal 4.6 (Tor Skjetne). 1 par reir, unger hørt Baltsrud, Nesodden 5.6 (Steinar Olsen).

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (0 - 1 - 0) NSKF

- 2016 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 21.4 (Simon Rix mfl.).

Første funn i Oslo og Akershus! Fuglen ble oppdaget næringssøkende på et jorde under formiddagen og holdt seg ut dagen til glede for de som rakk å ta turen oppom Maridalen. 2016 ble det beste året noensinne for arten i Norge med 14 funn hvilket brakte totalen opp i 167. Så selv om arten ikke er å regne for en supersjeldenhet her til lands, så vil den nok alltid være svært vanskelig å finne innenfor våre fylker. Som en kuriositet kan nevnes at det i 1995 ble sett en dverglerke ved et skytefelt i Østre Toten i Oppland som kun lå et par hundre meter fra fylkesgrensen. Lokaliteten ble godt besøkt av folk fra OA, men barskogen på vår side av grensen var nok ganske så lite attraktiv for en dverglerke. Vi ble altså nødt til å vente i 21 år til på vår tur.

Dverglerke hekker rundt større delen av Middelhavet og Svartehavet og videre østover til Sentral-Asia. De nærmeste bestandene finner vi nord i Frankrike og Slovakia.

Dverglerke, Kirkeby, Maridalen, Oslo 21.04.2016. Begge foto: Simon Rix.

Trelerke *Lullula arborea* Alle funn

- 2016 1 ind. Gardermoen flystripe nord, Aurmoen, Ullensaker 17.-20.3 (Rune Zakariassen, Simon Rix, Stig Johan Kalvatn). 2 ind. Hovinmoen- og Vilbergmoen grustak, Ullensaker 17.4-13.5 (Eric Francois Roualet, Nils Einar Ladegård mfl.). 2 ind. Gardermoen raceway, Ullensaker 17.4-8.6 (Eric Francois Roualet, Jostein Myre mfl.). 1 ind. Flakstadmåsan, Nes 26.-29.8 (Simon Rix).

Som ved tidligere år melder observatører om fugler flygende mellom Vilberg og Hovinmoen hvilket igjen styrker antakelsen om at fugler ved disse lokalitetene til stor grad utgjøres av de samme individene.

- 2017 3 ind. (2 M, 1 F) Gardermoen raceway, Ullensaker 12.3-17.6 (*Egil Ween mfl.). 1 par Vilbergmoen - Hovinmoen grustak, Ullensaker 24.3-11.7 (Simon Rix, Nils Einar Ladegård mfl.). 1 adult hann Elstad, Ullensaker 25.5 (John Sandve). 1 ind. Moreppen, Nannestad 28.5 (Terje Håheim). 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 3.11 (Simon Rix).

Fra tidligere år har vi en håndfull funn fra første halvdel av november, hvorav det seneste funnet er gjort 12.11.

Sanglerke *Alauda arvensis* November - februar

- 2016 3 adult Årnestangen, NØ, Rælingen 28.2 (Eyvind Rugland). 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 9.11 (Bjørn Olav Tveit).
- 2017 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 19.2 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). 1 ind. Rustad, Ås 23.2 (Andreas Gullberg). 1 ind. Kjærnes, Ås 23.2 (Per Buertange, Steinar Pedersen). 1 ind. Søndre Haug, Ås 28.2 (Lars Egil Haugen). 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 1.11 (Anders Braut Simonsen). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 7.11 (Simon Rix).

Fjellerke *Eremophila alpestris* (ind: 36 - 2 - 0) Alle funn

- 2016 2 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 26.4 (*Halvard Hauer, Simon Rix).

Venstre: Fjellerke, Kirkeby, Maridalen 26.04.2016. Foto: Simon Rix.

Høyre: Trelerte, Gardermoen raceway, Ullensaker 14.05.2016. Foto: Rune Zakariassen.

Låvesvale *Hirundo rustica* 15. oktober - 15. april

- 2016 1 ind. Årungen, Ås 5.-7.4 (Jerry Skogbeck mfl.). 1 ind. Ottarsrud, Frogn 14.4 (Rune Wiggen).
- 2017 1 ind. Gaustad, Oslo 3.4 (Thomas Sæther). 1 ind. Hengsenga og Bygdøy kongsgård, Bygdøy, Oslo 5.-6.4 (Anders Braut Simonsen, Rune Zakariassen).

Taksvale *Delichon urbicum* 15. september - 25. april

- 2016 1 ind. Slorene, Oppegård 22.4 (Per Grandalen). 4 ind. Slorene, Oppegård 23.4 (Jan Erik Haugen, Ole Vignes). 1 ind. Stilla, Skedsmo 25.4 (Knut Waagan). 4 ind. Kolås, Oslo 24.9 (Stig Johan Kalvatn). 2 ind. Merkja, NØ, Fet 15.10 (Jerry Skogbeck, Geir Anderssen).

- 2017 3 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 15.9 (Jan Erik Haugen). 3 ind. Odalsbekken - Elle, Frogn 18.9 (Jarle Granum).

Tartarpiplerke *Anthus richardi* (15 - 0 - 1) Alle funn

- 2017 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 24.9 (Anders Braut Simonsen).

Nå står Fornebu 8 funn, som utgjør nøyaktig halvparten av vår totale funnmasse. Forrige funn var også fra samme lokalitet, 2 år tidligere.

Trepiplerke *Anthus trivialis* Oktober - 20. april

- 2016 1 ind. Agnor skog, Agnor, Nesodden 12.4 (Steinar Olsen). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 2.10 (Johnny R. Pedersen). 1 ind. Nordbygårdene, Aurskog-Høland 9.10 (Håkan Billing, Knut Lindh, Svein Dale, mfl.).
- 2017 1 ind. Svindal, Fet 1.10 (Christoffer Aam Ingvaldsen, Morten Kvam Olafsen). 1 ind. Ramsåsen, Bærum 8.10 (Rune Zakariassen, Anne Stine Zakariassen). 1 ind. Krokstad, Fet 20.10 (Håkan Billing).

Heipiplerke *Anthus pratensis* November - 15. mars

- 2016 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 1.11 (Simon Rix, Per Buertange).
- 2017 2 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 2.1 (Anders Braut Simonsen). 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 25.1 (Ole Skimmeland). 4 ind. Ustvet, Ski 3.11 (Svein Dale).

Lappiplerke *Anthus cervinus* Alle funn

- 2016 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 13.9 (Simon Rix).
- 2017 1 ind. Gressholmen, Oslo 19.5 (Simon Rix). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 16.8 (Simon Rix). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 20.8 (Thomas Grønn). 1 ind. Borgerød - Damnes, Vestby 20.9 (Svein Dale). 1 ind. Søndre Skjælholmen, Nesodden 24.9 (Andreas Gullberg).

Skjærpiplerke *Anthus petrosus* Alle funn

- 2016 2 ind. Nesoddtangen, Nesodden 20.3 (Kristoffer Bøhn). 1 ind. Tangen Brygge, Nesoddtangen, Nesodden 25.3 (Jan Erik Røer). 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 30.3 (Simon Rix). 2 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 31.3 (Simon Rix). 1 ind. Snekkervika, NØ, Rælingen 3.4 (Knut Eie). 1 ind. Elnestangen, Elnestangen - Håkavika - Delebukta, Asker 9.4 (Knut Eie). 1 ind. Kjelle, Blikrudmåsan, Aurskog-Høland 9.4 (Runa Bergby, Hanne Refsem, Jirka Novy, Stig Tore Lunde, Bente Wallander). 1 ind. Skogerholmen, Asker 7.5 (Andreas Gullberg). 1 ind. Raudskjæra, Asker 21.5 (Carsten Lome, Sindre Molværsmyr). 2 ind. Skjælholmene, Nesodden 3.9-29.10 (Morten Bergan, Andreas Gullberg, Rune Zakariassen). 1 ind. Raudsekkene, Nakkholmen, Oslo 7.10 (Andreas Gullberg). 2 ind. Fyrsteilene, Steilene, Nesodden 30.10 (Morten Bergan).
- 2017 1 ind. Glomma ved Årnes, Nes 19.3 (Jonas Langbråten). 1 ind. Paradisbukta og Huk, Bygdøy, Oslo 23.-25.3 (Simon Rix, Andreas Gullberg). 1 ind. Snekkervika, NØ,

Rælingen 27.3 (Simon Rix). 1 ind. Minnesund, Eidsvoll 29.3 (Bjørn Harald Larsen). 2 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 2.4 (Ketil Knudsen). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 8.4 (Andreas Gullberg). 1 ind. Nestangen, Nes 2.5 (Knut Eie). 1 ind. Hellviktangen, Nesodden 15.5 (Jan Erik Røer). 1 ind. Lindøya, Oslo 26.6 (Per Kristensen). Opptil 3 ind. Småskjær, Drøbaksundet, Frogn 1.10-30.12 (Per-Willy Færgestad mfl.). 4 ind. Søndre Skjælholmen, Nesodden 21.10 (Andreas Gullberg). 1 ind. Raudsekkene, Nakkholmen, Oslo 21.10 (Andreas Gullberg). 1 ind. Svestad brygge, Nesodden 2.11 (Kristoffer Bøhn).

Her fikk vi 2 år med relativt mange funn, og det som utmerker seg spesielt er alle innlandsfunnene. Normalt sett får vi i snitt 1 innlandsfunn hvert andre år eller så og fra før hadde vi totalt bare 14 av de, mens vi for 2016 og 2017 fikk henholdsvis 3 og 5. Ellers kan vi også trekke frem 1 funn fra Lindøya i juni i 2017. Skjærpiplerke hekker jo år om annet innerst i Oslofjorden, men det er langt ifra hvert år vi engang har observasjoner i hekkeperioden så hvor hyppig hekking finner sted er vel egentlig ganske usikkert.

Gulerle *Motacilla flava* Oktober - 25. april

2017 4 ind. Årungen, Ås 3.10 (Per Morten Groth).

Vi har et 10-talls funn av gulerle inn i den første uken av oktober. 10. oktober, som er seneste dato, ble registrert i 1987 og 2001.

Sitronerle *Motacilla sitreola* (2 - 1 - 0) Alle funn

2016 1 adult hann Årnestangen, NØ, Rælingen 5.5 (Truls Aas, Kim Daniel Hansen mfl.).

Sitronerle var en art vi måtte vente lenge på, men her får vi altså vårt 3. funn "på rappen" - også denne gang en flott utfarget hann. De 2 første var i 2013 og 2015, begge den 9. mai. Det var ellers 9 funn av sitronerle på landsbasis i 2016 og, litt atypisk, var 6 av disse vårfunn av hanner. Som regel er det høstfunn av ungfugler langs kyststripa som dominerer.

Sitronerle, Årnestangen, NØ, Rælingen 05.05.2016. Foto: Øyvind Hagen (v) og Truls Aas (h).

Vintererle *Motacilla cinerea* 15. november - 10. mars

- 2016 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 17.2 (Simon Rix). 1 ind. Solbergbekken, Bærum 7.-19.12 (Tore Westgård, Andreas Gullberg mfl.). 1 ind. Fossumbekken, Oslo 24.12 (Gunnar Gisholt).
- 2017 1 ind. Storenga, Minnesund, Eidsvoll 1.1 (Andreas Gullberg). 1 hann Bølerbekken, Østensjøvannet, Oslo 1.1-19.2 (Tore Nesbakken, Jan Erik Haugen mfl.). 1 2K Solberg - Solbergbakken, Bærum 4.1-22.2 (Ann Torill Halvorsen, Andreas Gullberg). 1 ind. Frognerelva, Oslo 20.2 (Ole Skimmeland). 1 ind. Frognerparken, Oslo 16.11 (Jan Erik Haugen). 1 ind. Torshov, Oslo 17.11 (Henning Anker Johansen). 1 ind. Kuba, Akerselva, Oslo 18.-19.11 (Anders Braut Simonsen, Bård Bredesen mfl.). 1 ind. Vardåsen, Ås 20.11-5.12 (Will Rook). 1 ind. Makrellbekken ved Holmen, Oslo 30.11-20.12 (Sebastian Ludvigsen mfl.). 1 ind. Botanisk Hage, Tøyen, Oslo 1.12 (Jan Erik Haugen). 1 ind. Trasopp, Oslo 3.12 (Runar Mauritzen). 1 ind. Bjørvika, Oslo 14.12 (Stig Johan Kalvatn).

De 10 foregående årene har antall vinterfunn ligget innenfor intervallet 0-10, så 12 funn i 2017 er bra det.

Linerle *Motacilla alba* 15. november - 20. mars

- 2017 1 ind. Hovinbekken - Brobekk, Bjerke, Oslo 19.3 (Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Vaterland, Akerselva, Grønland, Oslo 5.12 (Rune Clausen).

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii* (28 - 2 - 5) Alle funn

- 2016 2 adult hann Losbydalen, Lørenskog 8.4 (Karsten Molværsmyr).
- 2017 2 ind. (M og F) Grepperud, Aurskog-Høland 4.4 (Simon Rix). 1 hunn Myntgata, Akershus Festning, Oslo 17.4-8.6 (Simon Rix, Sindre Molværsmyr mfl.). 1 hunn Kirkeby, Maridalen, Oslo 29.4 (Stig Johan Kalvatn). 1 hann Svellet, NØ, Fet 17.5 (Knut Eie).

Fuglen i Myntgata hekket med hann *alba*.

Venstre: Svartryggerle hunn, Kirkeby, Maridalen, Oslo 29.04.2017. Foto: Stig Johan Kalvatn.
Høyre: Svartryggerle hunn, Myntgata, Oslo 01.06.2017. Foto: Sindre Molværsmyr.

Sidensvans *Bombycilla garrulus* Mai - september

2016 1 ind. Elvannet, Nittedal 11.8 (Julian Bell).

Veldig tidlig observasjon, fra før hadde vi 30.8 som tidligste høstfunn. Mon tro om fuglen kan ha tilbrakt hele sommeren der oppe? Elvannet ligger 340 m.o.h.

Jernspurv *Prunella modularis* November - 20. mars

2016 1 ind. Øvrevoll, Bærum 14.1 (Ken Adelsten Jensen). 1 ind. Voll tennis, Jar, Bærum 23.1-10.2 (Jan Olav Nybo, Ken Adelsten Jensen). 1 ind. Asperud, Oslo 14.2 (Tom Arvid Magnussen).

2017 1 ind. Ole Tømtes veg, Eidsvoll 19.2 (Camilla Slettmo). 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 3.11 (Jan Erik Haugen). 1 ind. Bogstad golf, Oslo 4.11 (Kjetil Johannessen).

Nattergal *Luscinia luscinia* Alle funn

2016 2 hann Årungen, Ås 17.5-3.7 (Per Morten Groth, John Sandve mfl.). 2 ind. Lopphelet, Nordskogen, Ås 19.5-3.6 (Simon Rix, Kim Daniel Hansen, Truls Aas mfl.). 1 ind. Østensjøvannet, Holstad, Ås 21.5-14.6 (John Sandve mfl.). 1 ind. Dam ved Flaen, Sørumsneset, Skedsmo 22.5-13.6 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen, Knut Eie, Svein Dale mfl.). 1 ind. Ringstilla og Asakneset, Skedsmo 22.5-4.6 (Svein Dale, Øyvind Hagen, Trude Starholm mfl.). 1 ind. Sørumsneset, Skedsmo 29.5 (Erling Hobøl, Magne Klann, Bjørn Olav Tveit). 1 ind. Semsjøvannet, Asker 30.5-1.6 (Jo Rustad, Per Stensland). 1 ind. Rullestad tjernet, Ski 2.-11.6 (Morten Gaathaug mfl.). 1 ind. Kjellerholen - Berg, Skedsmo 16.6 (Joakim Flathagen). 1 ind. Nebbursvoll, Skedsmo 29.6 (Erik Alexander Hansen). 1 ind. Skåningsrud, Sørumsneset 5.7 (Jan Olav Nybo, Håkan Billing).

Vi ser at 2 ind. tidvis ble registrert ved både Ringstilla og Stilla. Dog ble det aldri innenfor en og samme natt rapportert mer enn 2 fugler for hele området fra samme observatør (-er). Vi regner derfor med at registreringene ble gjort fra der observatørene sto og hørte fuglene fra, og ikke nødvendigvis der fuglene satt. Så derfor konkluderer vi med 2 ind. totalt for hele området, 1 ved Stilla og 1 ved Ringstilla.

2017 1 ind. Årungen sør, Ås 19.5-18.6 (Per Morten Groth mfl.). 1 ind. Nestangen, Nes 20.5 (Knut Eie). 2 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 20.5-11.6 (Ketil Knudsen, Kjetil Johannessen mfl.). 1 ind. Stilla, Skedsmo 20.5-18.6 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen mfl.). 1 ind. Jørholmen, NØ, Skedsmo 22.-25.5 (Marius von Glahn, Knut Eie, Mariella Nora Isabella Filberg Memo). 1 ind. Ekebergdalen, Enebakk 25.5 (Trond Aspelund, Kirsten Trogstad). 1 ind. Ringstilla, Skedsmo 27.5-4.6 (Geir Birkeland, Gunnar Gisholt mfl.). 1 ind. Pollevann, Ås 28.5 (Bård Bredesen). 1 ind. Gjettum, Bærum 29.5 (Ann Torill Halvorsen). 1 ind. Tuentangen, NØ, Fet 31.5 (Karsten Molværsmyr). 1 ind. Leira ved Kjus, Skedsmo 31.5 (Knut Eie). 1 ind. Skarrabol, Aurskog-Høland 3.6 (Rune Zakariassen). 1 ind. Sørumsneset, Skedsmo 4.6 (Thomas Sæther, Ole Vignes mfl.). 1 ind. Feta, NØ, Fet 23.8 (Ole Skimmeland).

Stilla og Ringstilla lander igjen på 2 ind basert på samme vurdering som året før men merk at Leirasletta som helhet får 3 funn dette året grunnet en fugl langt nord i området. Vi lander på 14 og 15 individer for disse to årene hvilket er på nivå med de foregående 7 årene.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* Alle funn

- 2016 1 hunn Maura, Nannestad 22.4 (Anne-Marie Korhonen). 1 hann Slorene øst, Oppegård 5.5 (Per Grandalen, Lars Grandalen). 1 hann Stortorget og Torggata 2-4, Oslo 24.5-2.6 (Geir Klaveness, Oddvin Lund, Henning Anker Johansen). 1 hann Regjeringskvartalet - Trefoldighetskirken, Oslo 25.5-3.6 (Rune Zakariassen, Anders Braut Simonsen, Stig Johan Kalvatn, Simon Rix mfl.). 1 hann Fornebu, Bærum 1.6 (Geir Sverre Andersen). 1 ind. Søndre Ås, Oslo 28.10 (Vidar Rekve).
- 2017 1 hann Akershus slott, Oslo 15.3 (Kurt Pedersen). 1 hann Youngstorget, Storgata (Gunerius), Regjeringskvartalet, Oslo 11.4-16.6 (Henning Anker Johansen, Helge Kvam, Lars Petter Marthinsen mfl.). 1 hunn Frogn Kirke, Frogn 16.4 (Lasse Lafjell, Hilde Lafjell). 1 hunnfarget Nansenparken, Fornebu, Bærum 16.-17.4 (*Simon Rix, Ketil Knudsen mfl.). 1 ind. Store Lier, Vålermåsan, Aurskog-Høland 28.4 (David Jordhus-Lier). 1 hann Rådhuset, Aker Brygge, Oslo 1.5-3.6 (Simon Rix, Henning Andersen mfl.). 1 hann Schweigaardsgate, Oslo 2.-5.5 (Arne Engås, Anni Breivik, Helge Kvam mfl.). 1 hann Ås Sentrum, Ås 14.5 (Pascale Baudonnel, Sigrun Borlaug). 1 ind. Økern T-bane, Oslo 15.5 (Bård Bredesen). 1 hekking Myntgata, Akershus Festning, Oslo 29.5-26.8 (*Rune Clausen, Simon Rix mfl.). 1 hann Nedre Slottsgate, Stortinget og Oslo Domkirke, Oslo 31.5-6.6 (Tosten Tøfte, Rune Clausen, Henning Andersen mfl.). 1 ind. Eftasåsen barnehage, Ulrud, Oslo 12.11 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Myntgata, Akershus Festning, Oslo 13.11 (Lars Petter Marthinsen).

Etter å ha analysert en solid mengde registrerte observasjoner lander vi på anslagsvis 4 syngende hanner i Oslo Sentrum dette året, men det må utvilsomt mer vitenskapelige metoder til for å kunne lansere dette som en fasit. Det er vanskelig å vurdere hvor stor aksjonsradius disse hannene faktisk har og hvor mange det er snakk om, men vi kan se ut ifra klokkeslett som er notert at det med all sannsynlighet er flere individer involvert. Derimot var det ingen tvil om at et par gikk til hekking i Myntgata og hadde unger å mate.

Venstre: Svartrødstjert hunn, Maura, Nannestad 22.04.2016. Foto: Anne-Marie Korhonen.
Høyre: Svartrødstjert hann, Myntgata, Oslo 20.06.2017. Foto: Jon Helle.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus* Oktober - 25. april

- 2016 1 hann Holterveien, Holter, Drøbak, Frogn 18.4 (Per Morten Groth). 1 hann Solbukta, Frogn 23.4 (Kjetil Hansen).
- 2017 1 hunn Tangenåsen, Nesodden 5.10 (Steinar Olsen).

Svartstrupe *Saxicola rubicola* (7 - 0 - 1) Alle funn

- 2017 1 2K hunn Gressholmen, Oslo 14.3 (Julian Bell).

Gressholmen har hatt besøk av arten en gang tidligere - i september 1998. Mars er ellers måneden med flest funn, og dette var det tidligste til nå. Månedsfordelingen ser nå slik ut (der 2 individer har krysset månedsskifte): Mars 4, april 3, september 1, november 1 og desember 1.

Svartstrupe, Gressholmen, Oslo 14.03.2017.
Foto: Julian Bell

Steinskvett *Oenanthe oenanthe* 15. oktober - 5. april

- 2016 1 hann Storøya, Fornebu, Bærum 3.4 (Ole Skimmeland). 1 hann Kirkeby, Maridalen, Oslo 4.4 (Simon Rix). 1 ind. Søndre Skjælholmen, Skjælholmene, Nesodden 15.10 (Rune Zakariassen, Andreas Gullberg).
- 2017 1 hann Fornebu, Bærum 5.4 (Hans Petter Bergheim). 1 ind. Søndre Skjælholmen, Nesodden 21.10 (Andreas Gullberg).

Ringtrost *Turdus torquatus* Juni - mars

- 2016 1 ind. Geitsvelta, Nes 25.9 (Audun Skrindo). 1 1K Rotnes, Nittedal 10.10 (Tor Skjetne).

Rødvingetrost *Turdus iliacus* Desember - 15. mars

- 2017 4 ind. Elvefaret, Røa, Oslo 24.12 (Per Kristian Slagsvold). 2 ind. Østeråsen 78, Østerås, Bærum 25.12 (Andreas Gullberg). 1 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 25.12 (Bjørn Olav Tveit). 1 ind. Teien, Rælingen 27.12 (Thomas Sæther, Erling Hobøl, Kjell Hobøl). 3 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 27.12 (Jan Erik Haugen). 1 ind. Fürst Brygge, Fornebu, Bærum 30.12 (Bjørn Olav Tveit). 1 ind. Lortbukta, Fornebu, Bærum 31.12 (Bjørn Olav Tveit).

Med julen fulgte dette året et lite dryss med rødvingetrost.

Duetrost *Turdus viscivorus* November - februar

- 2016 1 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 6.-9.11 (Bjørn Olav Tveit).
- 2017 2 ind. Granheimlia, Sandsgård, Ås 7.11 (Will Rook).

Gresshoppesanger *Locustella naevia* Alle funn

- 2016 1 ind. Skjerven, Maridalen, Oslo 1.-18.6 (Halvard Hauer mfl.). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 13.6-4.8 (Erling Hobøl mfl.). 1 ind. Årnestangen, Rælingen 2.9 (Simon Rix).

Funnet i september kan ha vært samme individ som sang litt lenger inn på Årnestangen tidligere, men det kan jo like gjerne ha vært en fugl på trekk eller rent av resultat av hekking på lokaliteten. Vi lar det derfor stå som et eget funn.

- 2017 1 ind. Kilehagen, Ås Sentrum, Ås 25.5 (Merete Wiken Dees). 1 ind. Altenborg nord, Røer, Nesodden 31.5 (Steinar Olsen). 1 ind. Kragtorp, Aurskog-Høland 18.-21.6 (*Geir Sverre Andersen, Andreas Gullberg mfl.). 1 ind. Dælivannet, Bærum 27.6-2.7 (Leif Fage mfl.). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 24.-26.7 (Runa S. Madsen mfl.).

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (35 - 0 - 1) Alle funn

- 2017 1 ind. Årungen sør, Ås 27.5-7.6 (Kari Boger mfl.).

Gulsanger *Hippolais icterina* 15. august - 10. mai

- 2016 1 ind. Seiersten Skanse, Frogn 8.5 (Per Morten Groth). 1 ind. Husebyskogen, Oslo 10.5 (Kjetil Johannessen).
- 2017 1 ind. Nerdrumveien, Fetsund, Fet 20.8 (Liv Anne Ugland).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* Alle funn

- 2016 1 hekking (3 1K + 1 ind.) Nebbursvollen, Skedsmo 22.5-13.7 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen, Terje O. Nordvik). 1 hann Stilla, Skedsmo 27.5-25.6 (Nils Einar Ladegård mfl.). 2 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 28.5-13.8 (Jan Olav Nybo, Ketil Knudsen mfl.). 1 hann Kragtorpvika, Aurskog-Høland 19.-26.6 (Karsten Molværsmyr, Øyvind Hagen). 1 1K Fornebu, Bærum 28.8 (Bjørn Olav Tveit).

Veldig få funn dette året, men vi får et oppløftende hekkefunn fra Nebbursvollen.

- 2017 1 ind. Slorene øst, Oppegård 13.5 (Tommy Roger Stølen). 3 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 13.5-21.6 (Andreas Gullberg, Simon Rix mfl.). 2 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 14.5-23.6 (Eric Francois Roualet, Knut Eie mfl.). 2 ind. Stilla og Leira, Skedsmo 14.5-3.6 (Knut Waagan, Ole Vignes mfl.). 1 ind. Jørholmen, Fet 21.5 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen). 2 ind. Kråkebråtan, Fossum, Bærum 24.5-15.8 (Edna Mosand). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 31.5-16.6 (Anders Braut Simonsen, Jan Olav Nybo mfl.). 1 adult hann Årungen sør, Ås 5.6 (John Sandve). 1 ind. Kollerud, Hemnessjøen, Aurskog-Høland 11.6 (Jan Erik Haugen, Ole Vignes). 1 ind. Tuentangen, NØ, Fet 30.6 (Erling Hobøl). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 19.8 (Ken Adelsten Jensen). 1 1K Storøykilen, Fornebu, Bærum 24.8 (Edna Mosand). 1 ind. Furusand, NØ, Fet 3.9 (Erling Hobøl, Thomas Sæther). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 20.9 (Simon Rix).

19 individer er høyeste årssum siden 2006.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* (ind: 47 - 2 - 2) Alle funn

- 2016 1 ind. Torp - Østre Hemnes, Aurskog-Høland 29.5-9.6 (Øyvind Hagen mfl.). 1 ind. Skjerven, Maridalen, Oslo 2.-6.6 (Simon Rix, Per Christian Moan, Anders Braut Simonsen mfl.).

Fuglen fra Skjerven var en av to busksangere som ble rapportert fra lokaliteten i perioden. Det var tilsynelatende vanskelige lytteforhold med lang avstand til fuglene, ingen dokumentasjon ble gjort og det var sprikende konklusjoner mot både busk- og myrsanger på en av fuglene. Dette gjorde at kun en fugl blir stående som sikker busksanger.

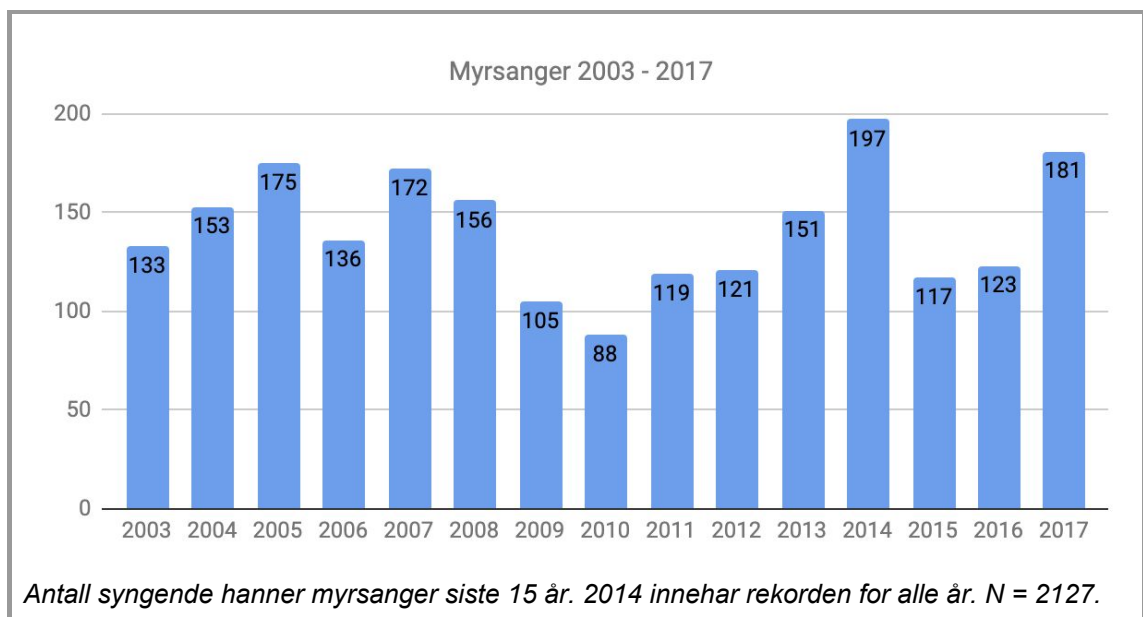
- 2017 1 ind. Ydersbotn, Aurskog-Høland 18.-21.6 (*Geir Sverre Andersen, Andreas Gullberg mfl.). 1 ind. Nordlimyra, Torshov, Lørenskog 21.6-1.7 (*Karsten Molværsmyr, Jan Erik Haugen mfl.).

Myrsanger *Acrocephalus palustris* Alle funn

- 2016 133 individer i perioden 13.5-16.9. 123 av disse var syngende hanner. Tidligste og seneste: 1 sy. hann Stilla, Skedsmo 13.5 (Rune Zakariassen). 1 ind. ringmerket Vinebergslorene, Slorene øst, Oppegård 16.9 (Tommy Roger Stølen).

I tillegg til fuglene ved Skjerven (se busksanger) var det mer å bryne seg på for de som la nattsangerturen til Maridalen denne sommeren. Ved Nes var det ytterligere en fugl som gav observatørene hodebry. Den satt på samme sted som en busksanger satt året før, men denne gangen ble det fremført sang som reiste mistanke om en hybrid busk- x myrsanger. Noen sikker konklusjon på gensammensetningen til denne fuglen fikk man ikke, men det var uansett sterke indikasjoner på at det ble gjennomført hekking og vi noterer fuglene som myrsangere i mangel på bevis for mistanken om det langt mer sjeldne alternativet.

- 2017 192 individer i perioden 20.5-16.9. 181 av disse var syngende hanner. Tidligste og seneste: 1 sy. hann Stilla, Skedsmo 20.5 (Per Christian Moan). 1 ind. ringmerket Burveien, Rælingen 16.9 (Terje Skibakk).

Møller *Sylvia curruca* 15. september - april

2009 1 ind. Ullevål Hageby, Ullevål, Oslo 31.10 (Simon Rix).

Med et sent funn i 2016 undersøkte vi litt tilbake i tid og fant dette upubliserte funnet fra 2009 som er det seneste funnet vi kjenner til. I tillegg har vi funn fra den 18.10.1989 og 19.10.1995 (begge disse er publisert tidligere). Funn så sent på året reiser spørsmålet om det kan dreie seg om mer østlige underarter (*halimodendri* og *blythi*), men for sikker bestemmelse av disse kreves nok detaljerte bilder av fugl i hånd eller aller helst DNA.

2016 2 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 15.9 (Simon Rix). 1 ind. Ås Sentrum, Ås 12.10 (Ole Herman Winnem).

2017 1 ind. Oppsal, Oslo 30.4 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Lutvann, Oslo 16.9 (Lars Petter Marthinsen).

Hagesanger *Sylvia borin* Oktober - 10. mai

2016 1 hann Monsrudvika, NØ, Fet 7.5 (Unni R. Bjerke Gamst). 1 ind. Seiersten Skanse, Frogn 7.5 (Per Morten Groth). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 9.5 (Rune Zakariassen). 1 ind. Syverud, Årungen, Ås 9.5 (Truls Aas, Kim Daniel Hansen). 1 adult hann Østensjøbekken, Oslo 9.5 (Terje Laskemoen). 1 ind. Støtterudvegen, Rælingen 10.5 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen).

Det er kanskje en liten trend de siste årene til at hagesangeren kommer litt tidligere enn før, med en forsiktig økning i antall observasjoner de første dagene av mai.

Munk *Sylvia atricapilla* November - 15. april

2016 1 hunn Undelstad terrasse, Asker Sentrum, Asker 5.-11.1 (Asle Tveter). 1 hann Sundbrygga, Husvikodden - Vindfangerbukta, Frogn 11.1 (Per Morten Groth). 1 hann Drøbak båthavn, Frogn 11.1 (Per-Willy Færgestad). 1 hann Koksa, Fornebu, Bærum 14.1 (Ken Adelsten Jensen). 1 hann Stenbråtveien, Oslo 17.1 (Bård Rutgersen). 2 hann Grefsen Kirkegård, Oslo 6.4 (Odd Steinar Rigenholt). 1 hann Slorene øst, Oppegård 13.4 (Per Grandalen). 1 1K+ hann Husebygrenda, Oslo 26.11-8.12 (Sebastian Ludvigsen).

2017 1 hunn Liomåsen, Bærum 2.-5.1 (Ketil Wardenær). 1 hann Storo, Oslo 22.1 (Jan Vermaat). 1 hunn Platåveien 14, Bærum 29.1 (Erik Sorgendal). 1 hann Kåråsen, Nannestad 30.3 (Merete Berg). 1 hunn Koksa, Fornebu, Bærum 2.-3.11 (Edna Mosand, Simon Rix). 1 hunnfarget Hurdalselvdeltaet Naturreservat, Hurdal 4.11 (Hans J. Dransfeld). 1 hann Botanisk Hage, Tøyen, Oslo 7.-14.11 (Knut Waagan, Sindre Molværsmyr). 1 hunn Konvallia 18, Sandvika, Bærum 11.11 (Geir Birkeland). 1 hunn Koksa, Fornebu, Bærum 9.12 (Edna Mosand). 1 ind. Jongskollen, Sandvika, Bærum 13.12 (Geir Birkeland).

9 og 10 individer er ganske så normal vinterforekomst.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (5 - 0 - 1) NSKF

2017 1 hann Dølebråtbekken, Maridalen, Oslo 27.5-15.7 (Simon Rix mfl.).

Vårt 6. funn av østsanger faller godt inn i tidligere funnmønster for arten, både tidsmessig og hva lokalitet angår. Det kan se ut til at litt bratt terreng med bar- og blandingsskog passer arten godt. Dette var en av 5 fugler som ble funnet i Norge dette året.

Venstre: Østsanger, Dølebråtbekken, Maridalen, Oslo 28.05.2017. Foto: Rune Mauritzen.

Høyre: Østsanger, Dølebråtbekken, Maridalen, Oslo 19.06.2017. Foto: Kjell Isaksen.

Venstre: Gulbrynsanger, Øya, NØ, Fet 29.04.2017. Foto: Andreas Gullberg.

Høyre: Gulbrynsanger, Maura, Nannestad 05.10.2017. Foto: Helge B. Pedersen.

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus* (8 - 2 - 3) Alle funn

2016 1 ind. Krokstrand, Vestby 28.9 (*Simon Rix, Kim Daniel Hansen). 1 ind. ringmerket Østre Løes, Nesodden 1.10 (Jan Erik Røer).

Fun-fact om funnet fra Nesodden: Fuglen gikk etter sigende i mistnettet knappe ett minutt etter at ringmerkeren på innfall bestemte seg for å gjøre et forsøk med avspilling av lyd - på forhånd helt uvitende om fuglens nærvær.

- 2017 1 ind. Øya, NØ, Fet 29.-30.4 (*Knut Waagan, Andreas Gullberg mfl.). 1 ind. Lilløyplassen, Fornebu, Bærum 23.9 (Jan Erik Haugen mfl.). 1 ind. Jerpevegen, Maura, Nannestad 5.10 (Helge B. Pedersen).

Totalt for 2016 og 2017 ble det anslagsvis påvist 1800 gulbrynsangene i Norge, men kun 2 av disse var funn på våren der altså vi ble tilgodesett med det ene. Så veldig mange flere vårfunn enn disse 2 er det trolig ikke og Sverige hadde frem t.o.m 2017 kun registrert 7 fugler på våren. Funnet fra Nordre Øyeren var derfor rimelig spesielt.

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix* August - 25. april

- 2016 1 ind. Dælivannet, Bærum 1.8 (Rune Zakariassen).

- 2017 1 ind. Hovseter, Oslo 23.4 (Ole Skimmeland).

Gransanger *Phylloscopus collybita* November - mars

- 2016 1 ind. Årungen, Ås 25.3 (Jan Erik Haugen). 1 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 1.11 (Erlend Landsverk). 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 18.11 (Emil Krokan).

Årets første er listet over, deretter kom neste bølge de to siste dagene av mars.

- 2017 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 30.3 (Jan Olav Nybo). 1 ind. Årungen sør, Årungen, Ås 30.3 (Kristoffer Bøhn). 1 ind. Godlia nedre, Oslo 30.3 (Erling Hobøl). 1 ind. Nøstvetmarka, Ski 30.3 (Kari Hollung). 1 ind. Seiersten Skanse, Frogn 31.3 (Hilde Lafjell). 1 ind. Grünerbrua, Akerselva, Grünerløkka, Oslo 18.12 (Carsten Lome, Morten Helberg).

Sene funn disse to årene kan jo være av østlig opphav, men ettersom de er rapportert som vanlig gransanger presenterer vi de som det uten å spekulere noe mer rundt dette. Vi vil ta en grundigere gjennomgang av alle innrapporterte *tristis* og komme tilbake til det i en senere rapport.

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* Oktober - 20. april

- 2016 2 ind. Årungen, Ås 9.4 (Richard Gjersøe). 1 ind. Svindal, Fet, Lillestrøm 10.4 (Knut Eie). 2 ind. Losby, Lørenskog 16.4 (Geir Høen).

Det var tidlig ankomst dette året med tidlige funn flere steder i landet. Utover de vi har listet over var det mistanke om ytterligere et par til der observatørene nok har stusset på tidlig dato og tatt forbehold om artstilhørighet.

- 2017 1 ind. ringmerket Wesselsvei 4, Sofiemyr, Oppegård 1.10 (Tommy Roger Stølen).

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla* (0 - 0 - 2/2) Alle funn

- 2017 1 sy. hann Sinober, Oslo 17.-19.5 (Kjetil Johannessen mfl.). 1 hann Storøya, Fornebu, Bærum 6.-27.12 (Simon Rix mfl.).

Ny og etterlengtet art for Oslo og Akershus, og vi får 2 funn! Rødtoppfuglekonge er en art i ekspansjon nordover med sterkt økende opptreden i Skandinavia. NSKF valgte da også å ta arten ut av sin rapporteringsliste f.o.m 2017, på et tidspunkt der det forelå totalt 126 funn av arten. 2017 viser seg å bli det beste året til nå med 29 funn, der vårt første funn utmerker seg ved å være det eneste av en syngende fugl. I Sverige ble arten konstatert hekkende i 7 landskap i 2017, hvorav 4 var nye. I Skåne ble det anslått at det kunne dreie seg om helt opp mot 10000 par (Friberg, F., Corell, M. 2018).

Rødtoppfuglekonge, Sinober, Oslo 17.05.2017. Foto: Kjetil Johannessen.

Venstre: Rødtoppfuglekonge, Storøya, Fornebu, Bærum 06.12.2017. Foto: Simon Rix.

Høyre: Rødtoppfuglekonge, Storøya, Fornebu, Bærum 22.12.2017. Foto: Kjetil Wardenær.

Gråfluesnapper *Muscicapa striata* 15. september - 5. mai

- 2016 1 ind. Gartnerløkka, Tonsenhagen, Oslo 17.9 (Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Vik gård, Våg, Enebakk 19.9 (Bjørnar Konradsen).
- 2017 1 ind. Nesoddtangen, Nesodden 30.4 (Will Rook). 1 ind. Norsk Folkemuseum, Bygdøy, Oslo 17.9 (Rolf Kristoffersen).

Dvergfluesnapper *Ficedula parva* (37/49 - 1/2 - 5/9) Alle funn

2016 1 par Sinober, Oslo 12.-25.5 (Simon Rix, Kjetil Johannessen).

Den syngende 3K+ hannen klarte her å lokke til seg hunn, uten at vi vet hvordan det gikk videre med de.

2017 2 hanner Sinober, Oslo 17.5-2.6 (Kjetil Johannessen mfl.). 1 hekking (1 3K+ hann, 1 2K hann, 1 adult hunn, 3 pulli) Sanderberget, Maridalen, Oslo 21.5-16.7 (Halvard Hauer, Simon Rix mfl.). 1 sy. hann Seiersten Skanse, Frogn 28.5-1.6 (*Solve Sæbø, Håkan Billing mfl.).

Ved Sinober i Sørkedalen var det en flott utfarget 3K+ hann som først slo an tonen før det ble registrert at den hadde fått konkurranse av en blassere tegnet 2K hann den 25. mai. I Maridalen ble det også notert 2 hanner av tilsvarende aldersklasser, men her var det i tillegg hunnfugl (-er) involvert som skulle gjøre det mer komplisert å få oversikt. De to observatørene som er nevnt på observasjonen la imidlertid ned en solid innsats for å finne ut hva som foregikk og Simon Rix har oppsummert hendelsene på en svært god og detaljert måte som vi anbefaler å ta en titt på (se ref. [2]). Kort oppsummert klarte den eldste hannen først å tiltrekke seg en hunn før han etterhvert flyttet all sin oppmerksomhet over på en svarthvit fluesnapper-hunn som ruget i en fuglekasse i nærheten. Her ble han resten av hekkesesongen og matet det som sannsynligvis var avkommet til et rent par svarthvit. Dvergfluesnapper-hunnen forlot han sannsynligvis etter den innledende romansen og at eggene var lagt, og hunnen gikk da tilsynelatende en tilværelse med eneforsørgeransvar i møte. Det utrolige var imidlertid at hun fikk selskap av en 2K hann dvergfluesnapper som dannet par med henne og hjalp til med å få de 3 ungene på vingene. Ungene som han mest sannsynlig ikke var far til. Disse kaotiske familierelasjonene gav oss uansett vårt 4. hekkefunn av arten.

Venstre: Dvergfluesnapper hann, Maridalen, Oslo 24.06.2017. Foto: Halvard Hauer.

Høyre: Dvergfluesnapper hunn m/3 pullus, Maridalen, Oslo 15.07.2017. Foto: Edna Mosand.

Svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca* 15. september - 25. april

2016 1 ind. Maura, Nannestad 23.4 (Anne-Marie Korhonen). 2 adult hann Nøkle vannet, Oslo 23.4 (Runar Mauritzen).

2017 1 hunnfarget Lutvann, Oslo 16.9 (Lars Petter Marthinsen).

Skjeggmeis *Panurus biarmicus* Alle funn

- 2016 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 2.1 (Runa Bergby, Jirka Novy). Opptil 9 ind. (3 M, 6 F) Koksa, Fornebu, Bærum 3.1-17.3 (Per Holmen mfl.). Opptil 8 ind. (4 M, 4 F) Koksa, Fornebu, Bærum 7.11-11.12 (Simon Rix mfl.).
- 2017 2 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 7.1-12.3 (Petter Osbak mfl.). Opptil 14 ind. Storøykilen, Holtekilen og Koksa, Fornebu, Bærum 11.10-31.12 (Simon Rix, Ole Skimmeland mfl.). 6 ind. (1 hann + 5 ind.) Årnestangen, NØ, Rælingen 16.10 (Erling Hobøl).

Fuglene som ankom Fornebu på høsten fartet mellom alle de tre kilene angitt over og ble sett i varierende antall. Fra midten av desember og ut året var tilsynelatende kun et par individer i Storøykilen tilbake.

Pirol *Oriolus oriolus* (17 - 0 - 2) Alle funn

- 2017 1 hann Hulvik, Vestby 19.5 (Andreas Gullberg, Rune Zakariassen). 1 ind. Årstad, Nannestad 19.9 (Erlend Bratlien).

Vi får vårt første høstfunn, alle våre tidligere funn har vært i mai og juni. Maifunnet dette året er det tidligste noensinne.

Venstre: Pirol, Årstad, Nannestad 19.09.2017. Foto: Erlend Bratlien.

Høyre: Isabellavarsler, Nansenparken, Fornebu, Bærum 31.10.2016. Foto: Tore Vang.

Isabellavarsler (0 - 1 - 0) *Lanius isabellinus isabellinus* NSKF

- 2016 1 1K Nansenparken, Fornebu, Bærum 30-31.10 (Ole Skimmeland mfl.).

Vårt 2. funn av rødhalevarsler og det første av underart *isabellinus*. Underarten har fått det norske beredskapsnavnet (se ref. [3]) isabellavarsler. Med nært forestående overgang til IOC World Bird List vil isabellavarsler snart bli å betrakte som egen art og vi har derfor valgt å presentere den underartspesifikt her som en slags tilnærming til dette. Vårt forrige funn var av underart *phoenicuroides* 15-19.10 2009, også det fra Fornebu med samme observatør som oppdager. Årets funn var nr. 17 av arten i Norge og det 7. bestemt til ua. *isabellinus*. 2016 var for øvrig et godt år for arten med 3 funn i både Norge og Sverige. Hekkeområdene til underarten *isabellinus* ligger enda lenger øst enn for *phoenicuroides*, hovedsakelig nord og nordvest i Kina, sørøst i Russland i områdene sør for Bajkalsjøen samt Mongolia. Overvintring i Arabia og Nordøst-Afrika.

Varsler *Lanius excubitor* Alle funn

- 2016 59 individer 1. halvår i perioden 1.1-22.5 og 61 individer 2. halvår i perioden 8.9-28.12.
- 2017 43 individer 1. halvår i perioden 1.1-1.5 og 29 individer 2. halvår i perioden 4.9-29.12.

Lavskrike *Perisoreus infaustus* Alle funn

- 2017 2 ind. Rundhaugen - Damhaugen - Malsjøen - Malsjømyrene - Flårudsætra, Hurdal 7.1-3.2 (Bjørn Olav Tveit, Jerry Skogbeck). 1 ind. Skabland, Hurdal 14.6 (Morten Günther). 3 ind. Rundhaugen - Damhaugen - Malsjøen - Malsjømyrene - Flårudsætra, Hurdal 28.10-15.11 (Hans J. Dransfeld).

Kornkråke *Corvus frugilegus* Alle funn

- 2016 1 ind. Etterstad skole, Helsfyr, Oslo 15.2 (Trygve Danbolt Øygard). Opptil 2 ind. Nesodden Kirke og Østre Løes, Nesodden 28.2-12.3 (Jan Erik Røer, Are Hogner, Kristoffer Bøhn). 1 ind. Monsrudvika, NØ, Fet 13.4 (Erling Hobøl). 2 ind. Flateby, Solberg, Nesodden 1.5 (Jan Erik Røer). 2 ind. Vollen, Asker 1.5 (Morten Bergan). 1 1K Storøykilen, Fornebu, Bærum 2.10 (Simon Rix). 1 ind. Hellviktangen, Nesodden 27.-29.12 (Kristoffer Bøhn, Bård Bredeesen).
- 2017 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 22.3 (Simon Rix). 1 adult Svellet, NØ, Fet 2.4 (Andreas Gullberg). 1 ind. Løken, Aurskog-Høland 25.4 (Rune Zakariassen). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 18.5 (Halvard Hauer). 2 ind. Arnestad,, Vestby 19.5 (Ketil Knudsen). 1 adult Kløfta, Ullensaker 5.10 (Eric Francois Roualet).

Svartkråke *Corvus corone* (24 - 0 - 2) Alle funn

- 2017 1 ind. Kalvehagan, Lierfoss, Aurskog-Høland 10.5 (Simon Rix). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 16.-19.5 (Ketil Knudsen, Runar Mauritzen mfl.).

Stær *Sturnus vulgaris* Desember - januar

- 2016 2 ind. Fürst Brygge, Fornebu, Bærum 30.1 (Thomas Lyche). 2 ind. Rykkinn, Bærum 4.12 (Rune Zakariassen).
- 2017 1 ind. ved føring Dalbekk skogen, Nittedal 1-31.12 (André Holm).

Bergirisk *Carduelis flavirostris* Desember - februar

- 2016 25 ind. Nansenparken, Fornebu, Bærum 25.1 (Simon Rix, Julian Bell).
- 2017 1 ind. Huk, Bygdøy, Oslo 19.2 (Halvard Hauer). 2 ind. Storøya, Fornebu, Bærum 19.12 (Geir Birkeland).

Gråsisik *Carduelis flammea* Juni - august

- 2016 44 individer jevnt fordelt ut over perioden vi er interessert i. Alle er rapportert som gråsisik, men brunsisik kan nok ikke utelukkes i mange tilfeller.
- 2017 50 individer dette året. Ganske normal opptreden i forhold til de siste årene.

Brunsisik *Carduelis cabaret* Alle funn

- 2016 Totalt registrert 246 ganger. Funn med mer enn 10 individer: 16 ind. Dausjøelva, Maridalen, Oslo 2.5 (Simon Rix). 14 ind. Storøykilen, Fornebu 26.7 (Simon Rix). 11 ind. Lilløyplassen, Fornebu, Bærum 27.7 (Anne- Marie Austad). 30 ind. Bogstad, Oslo 4.11 (Simon Rix). 12 adult Fjellhamardammen, Lørenskog 4.11 (Eyvind Rugland). 15 ind. Østensjøvannet, Oslo 9.11 (Ellen Askum).
- 2017 Totalt registrert 188 ganger. Funn med over 10 individer: 85 ind. Nesoddtangen, Nesodden 7.5 (Oddvin Lund, Jan Erik Røer). 12 ind. Østensjøvannet, Oslo 23.7 (Julian Bell). 20 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 30.7 (Anders Braut Simonsen). 100 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 17.9 (Bjørn Olav Tveit). 20 ind. Hurdalselvdeltaet, Hurdal 17.9 (Hans J. Dransfeld). 15 ind. Østensjøvannet, Oslo 4.10 (Jan Olav Nybo). 14 ind. Dynovika, Rælingen 29.11 (Knut Lindh).

Polarsisik *Carduelis hornemanni* Alle funn

- 2016 1 hann Øvre Hebekk, Ski Sentrum, Ski 14.-21.1 (Jerry Skogbeck). 1 ind. Skarvafeltet, Lommedalen, Bærum 17.1 (Rune Zakariassen). 1 ind. Botanisk Hage, Tøyen, Oslo 22.3 (Sjur Mørk, Lyder Mørk).

Polarsisik, Gartnerløkka, Tonsenhagen, Oslo 26.02.2017. Foto: Stig Johan Kalvatn.

- 2017 1 2K Eidsvoll, Vormå, Eidsvoll 1.1 (Andreas Gullberg). 1 ind. Storøykilen, Fornebu, Bærum 6.1 (Simon Rix). 1 ind. Støtterudvegen, Rælingen 13.-14.1 (Rune Christensen, Espen Støtterud Christensen mfl.). 1 ind. Hestvet, Vestby 15.1 (Svein Dale). 1 ind. Øvre Hebekk, Ski 29.1-7.2 (Jerry Skogbeck). 1 hann Stenbråtveien, Oslo 11.2 (Bård Rutgersen). 3 ind. næringssøkende Tonsenhagen velhus, Tonsenhagen, Oslo 25.2-26.3 (Stig Johan Kalvatn mfl.). 1 ind. Hakadals Verk, Nittedal 8.10 (Eric Francois Roualet). 1 ind. Maridalen, Oslo 9.10 (Simon Rix). 1 ind. Lilløyplassen, Fornebu, Bærum 19.10 (Terje Skibakk). 1 ind. Hestjordene, Rødtvet, Oslo 19.-25.10 (Stig Johan Kalvatn). 2 ind. Teien, Rælingen 4.11 (Knut Eie). 1 ind. Maridalen, Oslo 19.-22.11 (Ann Torill Halvorsen, Simon Rix mfl.). 1 hann Gystadmarka, Norbymoene, Ullensaker 25.11 (Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Øvre Hebekk, Ski 22.12 (Kari Hollung). 1 ind. Årnes, Nes 23.-25.12 (Jonas Langbråten). 2 ind. Rolfstangen, Fornebu, Bærum 25.-31.12 (Bjørn Olav Tveit, Edna Mosand mfl.). 1 ind. Hellerud husmannsplass, Oslo 30.12 (Sebastian Ludvigsen).

3 individer i 2016 og 22 i 2017, hvilket er innenfor normal variasjon.

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera* Alle funn

- 2016 2 adult Krange, Nesodden 26.7 (John Sandve). 1 ind. Midtre Lysedam, Lysedammene, Oslo 19.8 (Kjetil Hansen). 5 ind. Bakken, Maridalen, Oslo 11.10 (Simon Rix).
- 2017 1 ind. Lustjerna, Hurdal 2.6 (Svein Dale). 1 hann død - kollisjon med vindu Storo, Oslo 29.6 (*Peyman Yousefi, Christoffer Aam Ingvaldsen). 1 ind. Vålsjøen, Hurdal 19.7 (Svein Dale). 1 hunnfarget Smithsvingen 12, Husebyskogen, Oslo 29.7 (Kjetil Johannessen). 1 ind. Svellet, NØ, Fet 7.9 (Simon Rix). 2 ind. Brunkollen, Bærum 15.9 (Rune Zakariassen). 1 hunn Øst for Hakadals Verk, Nittedal 16.9 (Eric Francois Roualet). 1 ind. Disen, Oslo 15.11 (Stig Johan Kalvatn). 1 ind. Søndre Jong, Sandvika, Bærum 16.11 (Geir Birkeland). 1 ind. Øvre Hebekk, Ski 17.11 (Jerry Skogbeck).

Etter å ha vært bortskjemte med flere gode år på rad ble 2016 og 2017 temmelig beskjedne.

Furukorsnebb *Loxia pytyopsittacus* Alle funn

- 2016 20 observasjoner av 96 individer 1. halvår og 15 observasjoner av 25 individer 2. halvår. Funn av forbiflygende individer eller fugler kun hørt er utelatt ettersom forvekslingsrisikoen med grankorsnebb utelukkende basert på lyd er stor. Desember ble eneste måned uten funn. Høyeste antall: 22 ind. Pipfjellet - Stefferudkollen, Eidsvoll 7.6 (Håkan Billing).
- 2017 18 observasjoner av 56 individer 1. halvår og 28 observasjoner av 129 individer 2. halvår. Januar og august ble stående uten funn. Høyeste antall: 35 ind. Hoppåsen/Sommarshøgda, Aurskog-Høland 29.10 (David Jordhus-Lier).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* Alle funn

- 2016 Anslagsvis 81 individer. Tidligste og seneste: 2 ind. Hunes, Fet 13.5 (Svein Dale). 1 ind. Lilløyplassen, Fornebu, Bærum 14.8 (Terje Skibakk).
- 2017 Anslagsvis 88 individer. Tidligste og seneste: 1 ind. Kjelsås Gård, Oslo 11.5 (Ketil Knudsen). 1 1K Hadeland Gård, Oslo 3.8 (Rune Zakariassen).

Vi hopper over kommuneoversikten denne gangen, da det ikke er så store avvik i forhold til foregående år. Oslo er fremdeles suverent i tet med drøyt 40 % av funnene, Bærum tar 2. plassen mens Eidsvoll kanskje er kommunen som avviker mest, har et usedvanlig sterkt år med 19 funn og tar 3. plassen.

Konglebit *Pinicola enucleator* Alle funn

- 2016 1 ind. Dryplene, Aurskog-Høland 25.10 (Svein Dale). 3 2K+ Årvollåsen, Oslo 4.11 (Øyvind Haugen). 2 ind. Eie, Nes 12.11 (Knut Eie). 40 ind. Stoviviollen, Bærum 12.11 (Svein Dale). 2 hunn Mistberget, Eidsvoll 19.11 (Geir Sverre Andersen). Opptil 10 ind. Slengfehøgda - Revlikollen, Oslo 26.11-26.12 (Stig Johan Kalvatn, Simon Rix). Opptil 20 ind. Vidvangshøgda og Jonsputten, Bærum 3.-13.12 (Rune Zakariassen, Viggo Eriksen). 1 ind. Setertjern, Oslo 5.12 (Simon Rix). 2 ind. Haugerkollen, Lørenskog 18.12 (Ketil Knudsen). 5 ind. Haukåsen, Kongsrudtjernet, Skedsmo 18.12 (Trude Starholm, Øyvind Hagen). 1 ind. Krange, Nesodden 26.12 (John Sandve).

- 2017 30 ind. Lushattdalen, Store og Lille Sandungen, Asker 4.2 (Svein Dale). 35 ind. Sotsjøen, Aurskog-Høland 5.2 (Håkan Billing, Ole Vignes, Jan Erik Haugen). 1 ind. Morlikåsen, Oslo 27.10 (Stig Johan Kalvatn). 2 ind. Voksenåsen, Holmenkollen, Oslo 27.10 (via Stig Johan Kalvatn). 1 hann Kirkeby, Maridalen, Oslo 30.10 (Edna Mosand). 2 ind. Rustadstuen, Enebakk 31.10-7.11 (Morten Helberg). 1 ind. Brattum - Jerpåsen, Asker 4.11 (Svein Dale). 1 ind. Ankerveien, Sognsvannbekken ved Kringsjå, Oslo 9.11 (Jan Erik Haugen). 1 ind. Haugbo-Høn, Asker 11.11 (Svein Dale). 2 ind. Nes, Maridalen, Oslo 14.11 (Simon Rix). 2 hunnfarget Jonsrudkampen, Bærum 9.12 (Bjørn Olav Tveit). 1 ind. Årvollåsen, Oslo 10.12 (Stig Johan Kalvatn). 4 ind. Tobonn - Haukedalen, Bærum 27.12 (Rune Zakariassen).

Venstre: Rosenfink, Sinober, Sørkedalen, Oslo 24.05.2017. Foto: Jon Helle.

Høyre: Konglebit, Revlikollen, Oslo 26.11.2016. Foto: Stig Johan Kalvatn.

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes* Hekkefunn

- 2016 4 1K unger Barnehageskogen, Husebygrenda, Oslo 26.5 (Sebastian Ludvigsen). 1 ind. mat til unger Bergskogen, Oslo 9.6 (Simon Rix). 2 unger Smithsvingen 12, Husebyskogen, Oslo 22.6 (Kjetil Johannessen).
- 2017 1 hekking (2 1K + 1 adult) Dausjøelva, Maridalen, Oslo 23.5 (Simon Rix). 3 pulli Sanderberget, Maridalen, Oslo 13.6 (Simon Rix). 2 adult i par mat til unger Slorene øst, Oppegård 1.7 (Per Grandalen). 1 hekking (1 adult i par + 2 pulli) Ullernåsen, Oslo 12.7 (Edna Mosand).

Lappspurv *Calcarius lapponicus* Alle funn

- 2016 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 21.3 (Truls Aas). 1 hann Nes, Maridalen, Oslo 6.4 (Simon Rix). 1 ind. Rælingen kirke, Rælingen 10.4 (Knut Eie). Opptil 4 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 13.-25.4 (Simon Rix, Trond Ove Stakkeland, Eric Francois Roualet mfl.). 1 hann Huseby gård, Møyen - Jogstad - Lund, Skedsmo 26.4 (Svein Dale). 4 ind. Udnes Kirke, Udnes, Nes 27.9 (Simon Rix).

- 2017 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 4.4 (Simon Rix). 2 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 10.4 (Anders Braut Simonsen, Ole Vignes). 1 hann Kirkeby, Maridalen, Oslo 10.-11.5 (Simon Rix mfl.). 1 ind. Årnestangen, NØ, Rælingen 12.5 (Simon Rix). 1 ind. Hellesjøvannet, Aurskog-Høland 14.5 (Eric Francois Roualet). 1 ind. Udnes Kirke, Udnes, Nes 7.9 (Simon Rix). 1 ind. Østensjøvannet, Oslo 10.9 (Håkan Billing, Jostein Vattøy, Svein Walther Hiis). 1 ind. Kirkeby, Maridalen, Oslo 18.9 (Lars Petter Marthinsen). 1 ind. Søndre Skjælholmen, Nesodden 21.10 (Andreas Gullberg). 1 ind. Storøya, Fornebu, Bærum 25.10 (Anders Braut Simonsen).

Snøspurv *Plectrophenax nivalis* Mai - september og desember - februar

- 2016 1 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 9.2 (Simon Rix).
- 2017 8 ind. Rossholmen, NØ, Fet 13.1 (Erling Hobøl, Kjell Hobøl). 28 ind. Svindalsleira, NØ, Fet 9.12 (Ole Skimmeland).

Dvergspurv *Emberiza pusilla* (0 - 1 - 0) Alle funn

- 2016 1 ind. Hovinbekken ved Økernbråten, Oslo 15.10 (Eric Francois Roualet).

Første funn i Oslo og Akershus! Vi har ventet lenge på at noen skulle grave frem den første dvergspurven hos oss. Det har vært noen gode kandidater i kategorien "tikke-spurver" tidligere, men de har stort sett bare fløyet forbi og forsvunnet. At 2016 skulle bli året er ikke så rart når vi ser på oppsummeringen for hele landet. Dette var nemlig det klart beste året for arten noensinne med et anslag på totalt 118 individer. Arten virker generelt å være inne i positiv trend med en merkbar økning i antall funn de siste årene.

Dvergspurv, Hovinbekken ved Økernbråten, Oslo 15.10.2016. Foto: Eric Francois Roualet.

Sivspurv *Emberiza schoeniclus* November - februar

- 2016 6 ind. Koksa, Fornebu, Bærum 5.1-29.2 (Simon Rix mfl.). 2 hann Storøykilen, Fornebu, Bærum 28.2 (Eric Francois Roualet).

Koksa er den hyppigste overvintringsplassen for sivpurv i vårt område. Det var nok mest sannsynlig 2 av fuglene herfra som gjestet nærliggende Storøykilen på en av datoene.

- 2017 1 ind. Nitelva (Gullaugvika - utløp Leira), Sørumsneset, Rælingen 4.11 (Knut Eie). 1 ind. Ulvenvannet, Asker 4.11 (Svein Dale). 1 ind. Fundingerud, Nesodden 12.11 (Jan Erik Rør, Arvid Olsen).
-

Lappsparv, Kirkeby, Maridalen 11.05.2017. Foto: Simon Rix.

Litteraturliste og internett-referanser

- [1] <https://www.birdlife.no/organisasjonen/nyheter/?id=2720>
- [2] <https://oslobirder.blogspot.com/2017/12/breeding-red-bested-flycatchers-in.html>
- [3] <https://www.birdlife.no/organisasjonen/nyheter/?id=2656>
- Dale, S., Andersen G.S., Eie K., Bergan, M. og Stensland, P. (2001). Guide til fuglelivet i Oslo og Akershus. Norsk Ornitologisk Forening, avdeling Oslo og Akershus.
- Dale, S. (2017). Stadig flere hekkende sangsvaner i Oslo og Akershus. Toppdykker'n 2-2017 (årg. 40).
- Dale, S. (2017). Density, numbers and probable origin of Northern Hawk Owls *Surnia ulula* in southern Norway during the 2016 irruption. Ornis Norvegica (2017), 40: 1–13.
- Friberg, F., Corell, M. (2018). Fågelrapport 2017. Fågelåret 2017 i Vår Fågelvärld Supplement nr 58, 2018.
- Heggøy, O. Kartlegging og overvåking av åkerrikse *Crex crex* i 2017. Norsk Ornitologisk Forening. Rapport 1-2018.
- Isaksen, K., Kolseth, Ø. S., Madsen, R. (2016). Hekkende vandrefalk i Østmarka 2016. Toppdykker'n 4-2016 (årg. 39).
- Olsen, T. (2018). Sjeldne fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). Fugleåret 2016 (årg. 5).
- Olsen, T. (2019). Sjeldne fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). Fugleåret 2017 (årg. 6).
- Winnem, A. M., Falkenberg, F., Heggøy, O., Myklebust, M. (2018). Fugler i Norge i 2016. Rapport fra Norsk faunakomité for fugl (NFKF). Fugleåret 2016 (årg. 5).
- Winnem, A. M., Holtskog, T., Heggøy, O. (2019). Fugler i Norge i 2017. Rapport fra Norsk faunakomité for fugl (NFKF). Fugleåret 2017 (årg. 6).
- Wirdheim, A., Corell, M. (2017). Fågelrapport 2016. Fågelåret 2016 i Vår Fågelvärld Supplement nr 57, 2017.

Utover dette er de tidligere 29 publiserte rapportene fra LRSK Oslo og Akershus benyttet flittig.

Dvergsnipe, Bakker bru, Frogn 19.05.2017. Foto: Per Morten Groth.

Appendix 1

Som sagt ser ikke LRSK lenger noe behov for å publisere den til enhver tid gjeldende rapporteringslisten. Dette fordi AO på en svært god måte gir informasjon om en arts status til brukere av nettstedet, og denne informasjonen vil alltid være den mest oppdaterte og til enhver tid korrekte. Observasjoner som skal beskrives vil også kommuniseres tydelig til brukerne. Vi har samlet noen eksempler under som viser dette.

Informasjon om status

Allerede under registreringen av observasjoner vil du som bruker få opp informasjon om arter som er sjeldne og uvanlige i Oslo og Akershus og som inngår i LRSKs rapporteringsliste (defineres i AO av såkalte valideringsregler). Figur 1, 2 og 3 under viser eksempler på arter med ulike status.

Funnegenskaper ★

Artsnavn: ★ **musvåk** ⓘ Endre art ✕
Buteo buteo (Linnaeus, 1758)

☐ Usikker artsbestemming
☐ Ikke spontan

? Forekomst: Sparsom(t) i Oslo og Akershus mellom 01. des - 29. feb

Sett inn dato 26.12.2018 I dag I går Nå Siste Tilbakestill

Startdato: ★ 14.12.2018 Start-tid: HH:MM

Sluttdato: ★ 14.12.2018 Sluttid: HH:MM

Figur 1. Her er en art som **i deler av året** er å anse som sparsom i Oslo og Akershus og som vil inngå i LRSKs rapporter ved funn innenfor den aktuelle perioden.

Funnegenskaper ★

Artsnavn: ★ **dvergsvane** ⓘ Endre art ✕
Cygnus columbianus (Ord, 1815)

☐ Usikker artsbestemming
☐ Ikke spontan

? Forekomst: Meget sjelden (11-100) i Oslo og Akershus
 Observasjonen er interessant!

Sett inn dato 26.12.2018 I dag I går Nå Siste Tilbakestill

Startdato: ★ 14.12.2018 Start-tid: HH:MM

Sluttdato: ★ 14.12.2018 Sluttid: HH:MM

Figur 2. Eksempel på en litt mer sjelden art der observasjoner er av spesiell interesse **hele året** (gjelder når tidsperiode ikke oppgis).

Funnegenskaper ?

Artsnavn: * **hvitøyeand** ? [Endre art](#) × ☐ Usikker artsbestemming

Aythya nyroca (Güldenstädt, 1770) ☐ Ikke spontan

 Forekomst: Ekstremt sjelden (1-10) i Oslo og Akershus
Observasjonen er veldig interessant!

Sett inn dato

Startdato: * Start-tid:

Sluttdato: * Sluttid:

Figur 3. Dersom arten er svært sjelden vil varselet fremstå enda tydeligere. Dette er en art som vil valideres av NSKE.

Når alle observasjonene er lagt inn går en videre til å kontrollere opplysningene før de publiseres ut på AO. Her får en litt mer omfattende informasjon opp, blant annet om funnet skal beskrives og om hvilken komitè (LRSK eller NSKF) som skal validere funnet, se figur 4. Når observasjonene er publisert vil den samme informasjonen være tilgjengelig for alle som leser på de på AO, se figur 5.

Filtér: Valideringsregler ✖

- Funnstatus ⚠
- Forekomst: Ekstremt sjelden (1-10)
- Område: Oslo og Akershus
- Beskrivelse: Observasjonen er veldig interessant!
- Valideres av: NSKF
- Dokumentasjonskrav: Beskrivelse
- Gyldighetsperiode: 01.01.1960 - 01.01.2100
- Oppdatert: 05.05.2015

+ □	⚠	📄 hvitøyeand	1		Årnestangen, Nordre Øyeren Naturresevat
+ □	ℹ	📄 skjeand	1		Årnestangen, Nordre Øyeren Naturresevat

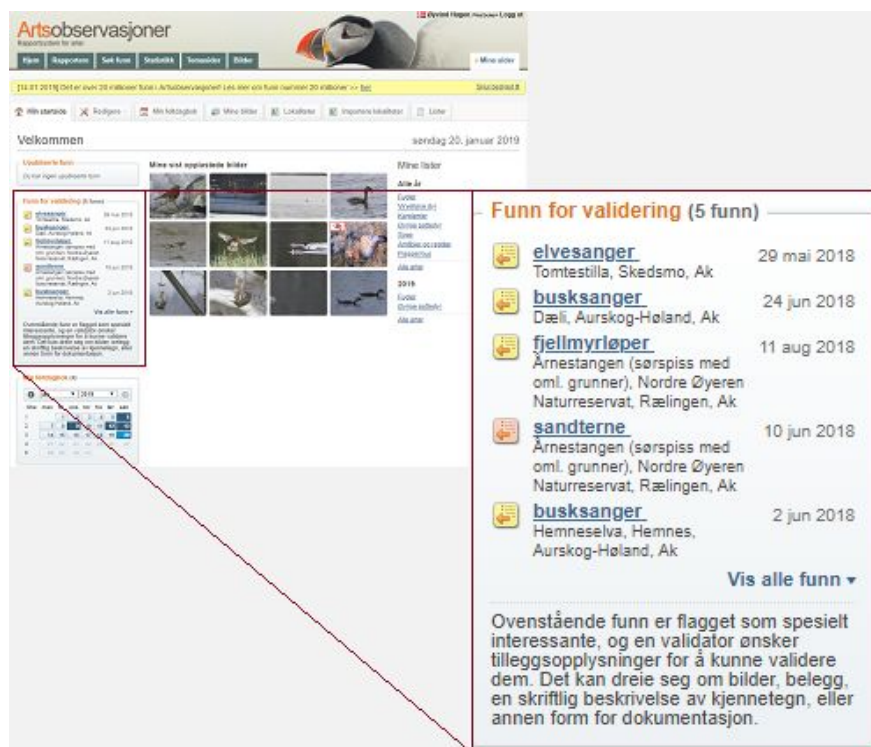
Figur 4. På siden for å kontrollere observasjonene som er lagt inn før de publiseres vil det vises ikoner en kan holde musepekeren over for å få opp informasjon om rapporteringsstatus.

Figur 5. Ved ordinær visning av observasjoner vil også informasjon om status fremkomme dersom man holder musepekeren over informasjonsikonet (som da vises for de mest interessante observasjonene). Ulike kombinasjoner av fet skrift, farge og store bokstaver vil i tillegg utheve observasjonene på bakgrunn av status.

Informasjon om observasjoner som skal beskrives

Er en pålogget AO og går inn på "Mine sider" gis det der en oversikt over hvilke av ens egne observasjoner det kreves beskrivelse for, se figur 6. Det kommer opp en liste til venstre på siden, og da er det bare å klikke på en av artene så kommer en rett til beskrivesskjemaet for tilhørende observasjon. Her er det bare å fylle ut etter beste evne, legge ved eventuell dokumentasjon og sende inn beskrivelsen. Når dette er gjort vil den også forsvinne fra listen. Du vil få beskjed når din beskrivelse er behandlet og skulle LRSK ha behov for det vil de ta kontakt underveis i prosessen. Vi håper at flest mulig vil benytte seg av dette.

Figur 6. Under "Mine sider" får du opp listen over funn som skal beskrives. Gult skjemaikon betyr at LRSK vil granske funnet, rødt betyr at NSKF er ansvarlige. Dette har uansett ingen betydning for deg i forbindelse med utfylling av beskrivelsen, den er den samme uansett.

Appendix 2

Kategorisering av funn

Funn av fugler i Norge plasseres i kategorier basert på vurderinger omkring spontanitet og opphav. Kategoriene er som følger:

- A. Arter som er funnet minst en gang siden 01.01.1950 og som regnes som spontant forekommende.
- B. Arter som kun er funnet i perioden 1800-1949 og som regnes som spontant forekommende.
- C. Arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder fritlevende bestander uten behov for supplerende utsetninger.
- D. Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder: Det ene kan være like sannsynlig som det andre.
- E. Funn av arter som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Sitronerle, Årnestangen, NØ, Rælingen 05.05.2016. Foto: Øyvind Hagen.

Appendix 3

Rapportering av hekke- og innlandsfunn

Under lister vi opp de artene vi ønsker rapportert hekke- eller innlandsfunn av. Innlandsfunn finner vi rimelig greit frem til, mens vi for hekkefunn er avhengig av mer nøyaktig registrering fra observatørenes side for at vi skal kunne fange de opp. Dette betyr at du som rapportør bør benytte feltet "Aktivitet" i skjemaet for å registrere hekkefunn. For arter der alle funn ønskes rapportert er det selvsagt også ønskelig med rapportering av f.eks hekkefunn, men disse fanges uansett opp og listes ikke opp på nytt her.

Art	Hekkefunn	Innlandsfunn
Sangsvane	x	
Brunnakke	x	
Stjertand	x	
Ærfugl		x
Havelle		x (kun des-mar)
Svartand		x (kun des-mar)
Sjørørre		x (kun des-mar)
Smålom	x	
Storskarv	x	
Gråhegre	x	
Fjellvåk	x	
Tårnfalk	x	
Dvergfalk	x	
Lerkefalk	x	
Vandrefalk	x	
Sandlo	x	
Rødstilk	x	
Lomvi		x
Alke		x
Alkekonge		x
Jordugle	x	
Tretåspett	x	
Gråsisik	x	
Kjernebiter	x	

*Silkehegre, Storøykilen, Fornebu, Bærum 03.08.2016
Foto Tor Gunnar Værnes*

Denne rapporten ligger til nedlasting her:
oa.birdlife.no/8973

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO

Telefon 48 17 07 85
leder@oa.birdlife.no